

ภาษาไทย

- กมลชัย รัตนสกาวงศ์. หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2537.
- _____. หลักกฎหมายวิธีสบัญญัติในชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองของกลุ่มประเทศ Common Law. วารสารนิติศาสตร์ ฉบับที่ 4 ปีที่ 15 (ธันวาคม 2528): 8.
- _____. ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับดุลพินิจฝ่ายปกครองของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน. วารสารกฎหมายปกครอง 8 (2532) : 2.
- กรุงเทพมหานคร. “คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 3131/2528 เรื่องการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พุทธศักราช 2522 ให้ผู้อำนวยการสำนักงานโยธาปฏิบัติราชการแทน.” 12 กันยายน 2528.
- _____. “คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ 4048/2524 เรื่องการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน.” 12 พฤศจิกายน 2524.
- _____. “ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร.” 31 ตุลาคม 2528.
- _____. “ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 8).” 3 พฤษภาคม 2532.
- คณิต ฅ นคร. หลักกฎหมาย และพื้นฐานการเข้าใจ. หน้า 267. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2535.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์. การควบคุมการใช้อำนาจนิติบัญญัติ. ใน เอกสารชุดวิชากฎหมายมหาชน. หน้า 580. กรุงเทพมหานคร: บริษัทโรงพิมพ์สหมิตร, 2525.
- _____. การพัฒนากฎหมายวิธีพิจารณาทางปกครองของไทย. วารสารกฎหมายปกครอง เล่ม 11 (ธันวาคม 2535) ตอน 3.
- _____. องค์กรแบบคณะกรรมการ. วารสารกฎหมายปกครอง 2 ตอน 1 (เมษายน 2526).
- _____. นิติกรรมทางตุลาการ และการควบคุมนิติกรรมในฝ่ายปกครอง. วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 4 (ธันวาคม 2534): 594.
- ชุมพล ชาวเกาะ. อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

- ทองคำ ก่อชัย ฌ อยุธยา. แง่คิดบางประการในการปกครองส่วนท้องถิ่น. ใน รายงานกิจการสภา กรุงเทพมหานคร. หน้า 2. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดนิเวศธรรมดาการพิมพ์, 2531.
- บริษัทเวชชการ, พระยา. ความรู้ทั่วไปในการสาธารณสุข และสาธารณสุขปการ. หน้า 5. พระนคร: โรงพิมพ์พระจันทร์ ท่าพระจันทร์, 2478.
- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ. กฎหมายควบคุมอาคารข้อพิงทบทวน. ใน กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย. หน้า 332-363. พีรพล ศรีสิงห์, บรรณาธิการ, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2537.
- _____. จิตสำนึกในสาธารณสุขกับมาตรการทางกฎหมาย. ใน กฎหมายกับทางเลือกของสังคมไทย. หน้า 441-448. พีรพล ศรีสิงห์, บรรณาธิการ, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2537.)
- _____. ระบบการควบคุมฝ่ายปกครองในประเทศไทย. สำนักพิมพ์นิติธรรม พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. กฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจเยอรมัน. หน้า 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2538.
- ประกาศกระทรวงนครบาล เรื่องห้ามไม่ให้ปลูกสร้างเรือนหรือโรงแถวอันทำด้วยไม้ต่าง ๆ ขึ้นในที่ริมถนนพาหุรัด รัตนโกสินทร์ สก 122 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 20 แผ่นที่ 4 (26 เมษายน รัตนโกสินทร์ สก 122) : 45.
- ประกาศจัดการสวดในจังหวัดพระนคร รัตนโกสินทร์ สก 117 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 15 แผ่นที่ 8 (22 พฤษภาคม รัตนโกสินทร์ สก 117) : 82.
- ประกาศจัดการสวดในจังหวัดพระนครเพิ่มเติม รัตนโกสินทร์ สก 117 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 15 แผ่นที่ 34 (20 พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ สก 117) : 346.
- ประกาศรักษาที่ดินริมถนนระหว่างคลองผดุงกรุงเกษม รัตนโกสินทร์ สก 117 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 15 แผ่นที่ 17 (24 กรกฎาคม รัตนโกสินทร์ สก117) : 190-191.
- ประกาศเว้นที่ริมถนนหลวง รัตนโกสินทร์ สก 117 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 15 แผ่นที่ 42 (15 มกราคม รัตนโกสินทร์ สก 117) : 435.
- ประกาศห้ามไม่ให้ปลูกเรือนโรงอันมุงบังด้วยไม้ซัดและตาด้วยแผงตาด้วยใบไม้ในที่เพลิงไหม้ รัตนโกสินทร์ สก 117 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 15 แผ่นที่ 45 (5 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร์ สก 117) : 476-477.
- ประกาศห้ามไม่ให้ปลูกเรือนโรงอันมุงบังด้วยไม้ซัดและตาด้วยแผงตาด้วยใบไม้ในที่เพลิงไหม้ รัตนโกสินทร์ สก 117 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 15 แผ่นที่ 34 (20 พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์ สก 117) : 345-346.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. กฎหมายแพ่ง:หลักทั่วไป. หน้า 14. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2526.
- พนม เข็มประยูร. การมอบอำนาจในฝ่ายปกครอง. วารสารนิติศาสตร์ 18.

- พรชัย รัชมีแพทย. การปกครองตนเองของนครหลวงกรุงเทพมหานคร ศึกษากรณีนิติสัมพันธ์กับองค์การปกครองส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้าง พุทธศักราช 2479. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 53 ตอนที่ 46 (29 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2479): 765.
- พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงใหม่ ที่ตำบลสี่แยกมหานาค จังหวัดพระนคร พุทธศักราช 2475. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 49 (18 กันยายน 2475): 362.
- พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงใหม่ที่ถนนเขาวราช จังหวัดพระนคร พุทธศักราช 2474 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 48 (26 มกราคม พุทธศักราช 2474) : 536.
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 109 ตอนที่ 39 (6 เมษายน 2535).
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พุทธศักราช 2522. ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ เล่มที่ 96 ตอนที่ 80 (14 พฤษภาคม 2522): 43.
- พระราชบัญญัติป้องกันอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช 2464. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 38 (16 พฤษภาคม 2464): 41.
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2499. มาตรา 31. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 39 (6 เมษายน 2536).
- พัฒน์ สุจำนงค์, รองศาสตราจารย์. การสุขาภิบาลทั่วไป General Sanitation. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527.
- ยุทธศิลป์ กระแสร์กุล. ปัญหาการจัดตั้งศาลปกครองในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- รดาวรรณ เกื้อกุลเกียรติ. การตรากฎหมายลำดับรองในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- วรพจน์ วิสชุดพิชญ์. การควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ. วารสารกฎหมายปกครอง 8 (2532): 48.
- _____. หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง. หน้า 25. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัทธรรมสาร จำกัด, 2538.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาทางปกครอง. รหัสสาร ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (ต.ค. - ธ.ค. 2535): 9.
- สมยศ เชื้อไทย. การกระทำทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ. วารสารนิติศาสตร์ 17 ฉบับที่ 3 (2530): 57.

- _____ วิชากฎหมายแพ่งหลักทั่วไป. หน้า 41. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2534.
- _____ หลักกฎหมายมหาชนเบื้องต้น. หน้า 34. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2536.
- สุรพล นิติไกรพจน์. ข้อความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจ. วารสารนิติศาสตร์ 21 (กันยายน 2534): 372.
- อนุวัฒน์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล. การควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครองโดยศาลไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาวิชิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- อมร จันทรสุมบูรณ์. Law Enforcement: มิตินี้ ๓ ของกฎหมาย. วารสารกฎหมายปกครอง 9 (เมษายน 2533): 11.
- อรุณ ภาณุพงศ์. นิติกรรมประชาธิปไตย. วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 24 ฉบับที่ 2: 367.
- อิสระ นิตพัฒน์ประกาศ. กฎหมายปกครองเปรียบเทียบ. หน้า 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- _____ พระราชกำหนดนิรโทษกรรมกับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ. มติชนรายวัน (3 มิถุนายน 2535): 2.
- เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล. การควบคุมดุลพินิจของฝ่ายปกครองโดยศาลไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

ภาษาอังกฤษ

- Bernavd Schwarts, French Administrative Law and the Common - Law World, New York : New York University Press, 1954.
- Economic Commission for Europe, Building regulations in ECE Countries. Geneva : United Nations Publication, 1985
- Economic Commission for Europe, Guideline to national building regulations. Geneva : United Nations Publication, 1983.
- Economic Commission for Europe, Guidelines for Government Policies and Measures for the Gradual Industrialization of Building. Geneva : United Nations Publication, 1974.
- Economic Commission for Europe, International harmonization of building regulations in the ECE region. Geneva : United Nations Publication, 1987.

- George N. Thompson, "Preparation and Revision of Building Codes." In Urban Land Use Policy : The Central City, Edited by Richard B. Andrews. New York : The Free Press, 1972.
- Gilbert R. Branhart, "Powers and Procedures for Ordering Repair and Demolition of Existing." In Urban Land Use Policy, Edited by Richard B. Andrews. New York, 1972.
- Jean - Marie Auby, "The Absence of Power in French Administrative law." 18 No.3 The American Journal of Comparative Law,. 1970.
- Richard B. Andrews, Urban Land Economics and Public Policy, New York : The Free Press, 1971.

ภาคผนวก

ประกาศ

ห้ามไม่ให้เอาแผงไม้ ไม้, จาก,

มาทำเป็นพะเพิงในพระอารามหลวง

(ณวันศุกร์ เดือนยี่ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ปีมืด พ.ศ. ๒๓๙๖)

ด้วยพระยาประสิทธิศุกการ รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ
สั่งว่า ให้พระครูทักษิณ พระครูอุตร พระครูอมร ให้หมายประกาศ
ทุกพระอาราม ด้วยในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น
ทรงพระราชดำริทราจกพระราชทรัพย์สร้างพระอารามหลวงทุก
พระอารามทุกมหจกทรงงานหนักว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก ครั้นมาถึง
แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เด็จพระราชดำเนิน
ไปพระอารามใดก็ ได้ทอดพระเนตรเห็นกฎวิหารที่พระสงฆ์อาศัย
อยู่นั้นเป็นก็ว่าไม่งาม มักพอใจเอาแผงไม้ ไม้บ้าง จากบ้าง มาทำ
เป็นพะเพิง ทำเป็นฝาผนังห้องบ้าง เป็นทอนกบ้าง เป็นกันดาลบ้าง
ดูรุงรังไม่งาม อย่าให้มึนตม ก็เป็นรังพันรังไฟ ไม่งามบ้านงานเมือง
แต่ขึ้นสืบไปเมื่อหน้า จึงโปรดเกล้าฯ ให้มหาดเล็กไปเที่ยวสอดตดู ถ้า
กฎวิหารของพระราชาคณะก็ดี ถานานุกรมก็ดี แดพระสงฆ์อันตบก็
ทำรุงรังอยู่ดังกล่าวมานี้จะเอากระบี่การของเจ้าคณะเจ้าอาราม มา
ทำโดยหลวงตามโคบาลโคขล ถ้าไม่ชอบใจจะให้งามคล้แปลงเสีย

ใหม่ให้ทำด้วยวิธีใหม่ ปล่อยให้ตามใจ แต่อย่าให้ทำกรเวียรรุง
หมอนอย่างกัถาามาแต่นั้น จะได้เจริญพระราชศรัทธา
หมายมาณวันศุกร์ เดือนยี่ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ปีฉลูเบญจศก
(ปริชณะ ๑ ป.ป.ก.๑๑)

ประกาศ

ห้ามไม่ให้ ชักส้อและชวนภิกษุสามเณรประพฤติอนาจาร
(ปีฉลู พ.ศ. ๒๓๓๖)

ด้วยเจ้าพระยาบรมมาชิกรณ์ เสนาบดีผู้ใหญ่ในกรมวัง รับพระ
บรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า ให้
หมายประกาศให้กรมเมืองนาะอาเภอกำนันพินนายบ้าน เป้าร้องแก่
อาณาประชาราษฎร์ให้รู้ทั่วกันว่า ตั้งแต่นั้นสืบไปเมื่อหน้าอย่าให้ผู้
ใดไปมาคบค้ากับพระสงฆ์แล้วแต่คิดจะให้พระสงฆ์ออกมาอยู่กันเป็นฝูง
เป็นเมียนกน ถึงจะยังไม่ได้เป็นปาราชิกแต่พระยังบวชอยู่ก็คิด เป็นแต่
คิดพินกันก่อนแล้ว จึงตั้งออกมาเป็นฝูงเป็นเมียนกนต่อภายหลังแต่
อนึ่งผู้ใดเป็นแม่สื่อได้นำเอาหนังสือเพลงยาวกาพย์ โคลงตั้ง ของ
ที่ การเขาจะทำบุญให้ทานกับภิกษุสามเณรเชิงเกี่ยวข้างพระไปให้ กับผู้
หญิงไปบอกกับผู้หญิง เขาสร้างผู้หญิงไปให้ข้างพระก็ดู เห็นเป็นใจ

พระราชกำหนด

สุขาภิบาล กรุงเทพ ฯ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๖

ที่ ศุภมัสตฺกพระพุทฺธสาส์นกาต เปนอดีตภาคดั่งวงแล้ว ๒๕๕๐ พรรษา
ที่ยุบนั้นกาตจันทรคตินิยม จุลศักราช ๑๒๕๕ กุกกุฏสังวัจฉระ กัตติ-
ปะมาศ กภาพักษ์อัฐมีตัก สूरियคติวิชิตุรคินโกสินทรศก ๑๑๖
พิศุคิจกายนมาศ โสฬสมะมาศาคุณพิเศษภุมวารบัพญจมรัชกาล ติง-
ลิติมะสังวัจฉระ อัญฐระนฤคยาชิกะ บัพญจะลตฺตฺตฺตฺระทละ สละหัดลิมะ
กุดเขตว ปริเขตกาตกำหนด

สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ ซึ่งดำ-
เน็จราชการแผ่นดินต่างพระองค์ สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลง-
กรณ์ บดินทรเทพยมหามงกุฎบุรุษยรัตน ราชรังษีวงศ์วรุตมพงษ์
บริพัตร ราชคดียราชินิกโรดม ราชบุรุษบรมมหาจักรพรรดิราชสัง-
ภาค บรมธรรมิกมหาราชาธิราชบรมนาถบพิตร พระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว ผู้ทรงพระคุณธรรมอันประเสริฐ

เสด็จออกณพระที่นั่งจักรกริมหาปราสาทบรมราชพิมาน โดย
สดานอตราภิมุข ภายใต้วพระมหานพปดลเสด็จตรณัตริเห็นอรัตนบวร-
ยงค์ พร้อมด้วยพระบรมวงษานุวงษเสนาบดีรัฐมนตรี องคมนตรี
กระทรวงาติราชปริพวาร ฝ่ายทหารพลเรือน ฝ่ายทูตของขลุ้พระบาท
บงกช โดยกำหนดตำแหน่งเป็นอันคัมกัน

จึงมีพระราชเสาวนิตารัสเห็นอเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ด้วยการศุขาภิบาล กรุงเทพมหานครนั้น เป็นการสมควรที่จะเตรียมการขึ้นไว้ แต่จะได้จัดการให้สำเร็จบริบูรณ์เป็นแบบต่อไป เพื่อป้องกันโรคนัยอันตรายของมหาชนนั้น ทรงพระราชดำริเห็นว่า สมควรที่จะตั้ง เจ้าพนักงาน ศุขาภิบาล ขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของเสนาบดีกระทรวงนครบาล สำหรับให้ได้รับตั้งมอจัดการรักษาความสะอาดบางอย่างขึ้นในที่ เพื่อป้องกันโรคนัยอันตราย ในกรุงเทพ ฯ แต่ให้สืบสวนตรวจตราการที่เกี่ยวในทางโรคนัยของมหาชนทั่วไป เพื่อจะได้ดำริห์ทำข้อบังคับ แต่ทำการต่างๆ ตามสมัยตามคราวอันสมควรแก่การรักษาความสะอาด บังคับไม่ให้เกิดโรคนัย กับทั้งจะให้ ได้เป็นระเบียบเรียบร้อยแดงดงาม ให้เป็นที่เจริญทั่วไปตลอดเขตแควงพระนครนั้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ คือ ไปดังนี้

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยตั้งเจ้าพนักงานแพทย์สำหรับตรวจโรคกับ
ช่างใหญ่ (เอนยีนเนีย) สำหรับตรวจรักษาความสะอาด
บึงกันโรคกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานทั้งสอง
แต่งตั้งกรมศุขาภิบาลกรุงเทพ ฯ

มาตรา ๑ ให้เสนาบดีกระทรวงนครบาล เลือกผู้สมควรเป็น

เจ้าพนักงานศุขภิบาล เพื่อพระราชทานพระบรมราชาอนุญาตตั้ง
 ในตำแหน่งต้องนายตำแหน่งหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานแพทย์ศุขภิบาล
 ตำแหน่งหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานช่างใหญ่ (เฮนยีนเนีย) ศุขภิบาล
 อยู่นอยู่ในกระทรวงนครบาล แต่ให้กำหนดเงินเดือนเงินค่าใช้สอย
 สำหรับตำแหน่งนั้น เพื่อพระราชทานพระบรมราชาอนุญาตด้วย

มาตรา ๒ เจ้าพนักงานแพทย์ศุขภิบาลนั้น ให้อยู่ในบังคับ
 บัญชาของเสนาบดีกระทรวงนครบาล มีอำนาจหน้าที่สำหรับตรวจ
 แดงจัดสรรพการ ที่เกี่ยวเนื่องในการซึ่งจะต้องกระทำ ตามข้อบังคับ
 ในพระราชกำหนดที่ได้ตราไว้แล้ว หรือที่จะตราขึ้นต่อไปภายหน้า ใน
 การรักษาความสะอาดให้ดีขึ้น กันโรคภัยอันตรายของมหาชน แต่ให้
 ทำรายงานแจ้งผลของการที่ได้ตรวจ แดงจัดการนั้น คำวิธิการต่างๆ
 ที่เห็นควรจะต้องจัดทำขึ้น เพื่อเป็นการบำรุงความป้องกันโรคภัยอัน
 ตรายของมหาชน ยินเสนาบดีเป็นคราวๆ แต่ทั้งต้องออกความเห็น
 แนะนำ กับกระทำการช่วยในการแพทย์ต่างๆอันเกี่ยวเนื่องในราช-
 การของกระทรวงนครบาล ในเวลาเมื่อเสนาบดีจะให้กระทำการด้วย

มาตรา ๓ เจ้าพนักงานช่างใหญ่ (เฮนยีนเนีย) ศุขภิบาลนั้น
 ให้อยู่ในบังคับบัญชาของเสนาบดีกระทรวงนครบาล มีอำนาจหน้าที่
 สำหรับตรวจแดงจัดสรรพการ อันเกี่ยวเนื่องด้วยกระทำการ การ
 บำรุงรักษา การเปลี่ยนแปลง หรือซ่อมแซมแห่งการปลูกสร้างที่
 ได้ทำขึ้นแล้ว หรือที่จะทำขึ้นแล้ว หรือที่จะทำขึ้นต่อไปในกรุงเทพฯ
 ซึ่งเกี่ยวเนื่องเป็นการเกี่ยวแก่การรักษาความสะอาดป้องกันโรค เป็นต้นว่า
 ตลาด โรงฆ่าสัตว์ ทหาคารสุบน้ำ ทอาบน้ำ โรงซักผ้า ทถ่าย

อุจจาระ ที่ถ่ายบั๊ตดำจะ รวงถ่ายน้ำ รวงถ่ายโตโครก การท่อน้ำ
 แดการต่าง ๆ สำหรับชนโตโครก อุจจาระ แดขยะมดฝอย การทำท
 ซึ่งไม่มีความดีชาติให้ดีชาติชน การชำระแตรทน้ำถนน แดต่างรวง
 โตโครก การกวาดถนนแตรชนเครื่องโตโครก แดสิ่งทเปนท์ว่าคาญ
 ต่าง ๆ เป็นต้น

เจ้าพนักงานช่างใหญ่ (เฮนยีนเนีย) ศุขาภิบาล ต้องทำรายงาน
 แจ่งผลของกรวิทโตครวจแตรจิตชนเหล่านี้ ยินต่อเด้นาบคักระทรวง
 นครบาลเปนคราว ๆ แดต้องวางแผนอย่างการต่าง ๆ ท่างบประ
 มาณจำนวนเงินทำการนี้ บางเมื่อทจะต้องรับเหมา สำหรับกระทำ
 การอย่างใด ๆ ในการรักษาความดีชาติบ้องกันโรคภัยอันตราย ตาม
 กรวิทเด้นาบคัจะส่งให้ทานนคัวย

มาตรา ๔ ให้เจ้าพนักงานแพทยกับช่างใหญ่ (เฮนยีนเนีย) ศุขา
 ภิบาลประชุมพร้อมคัวยเด้นาบคักระทรวงนครบาลเปนคราว ใน
 เมื่อเด้นาบคัจะเห็นดีมคัวรคัประชุม ซึ่งจะมีเด้นาไปเปนคราว ๆ เพื่อ
 ปลูกษาการศุขาภิบาล ให้เจ้าพนักงานแพทยกับช่างใหญ่ (เฮนยีนเนีย)
 ขแจ่งความเห็นตามนำทของกรมศุขาภิบาล ในข้อความต่าง ๆ อัน
 จำเปนท์คัองมีความแนะนำของเจ้าพนักงานแพทยแตรช่างใหญ่ (เฮน
 ยีนเนีย) นั้น ถ้าเรื่องทปลูกษาเจอนำทกัน เจ้าพนักงานแพทยกับ
 ช่างใหญ่ (เฮนยีนเนีย) ศุขาภิบาลมีความเห็นไม่คัองกัน เด้นาบคัจะ
 เปนผู้คัตัดสินใจเป้นการคัตกลง โดยคัรับความแนะนำผู้อื่น ซึ่งเด้นาบคั
 จะเห็นดีมคัวรหารือกได้ ถ้าข้อความทปลูกษา เจ้าพนักงานท
 คัองมีความเห็นคัองกัน แดเด้นาบคัมีความเห็นต่างไป คัองนำเรื่อง
 นนชนกรวบบงคัมทุดพระกรุณาทรามโตเฝ้าคัองของลุลพระบาท

มาตรา ๕ เมื่อเสนาบดีกระทรวงนครบาลจะขอพระราชทานพระ
 บรมราชานุญาต ออกกฎข้อบังคับ สำหรับการคุ้มครองรักษา
 ใหมกดี แก่ขอความหรือเด็กถนนของบงกบมอยู่แต่วกดี หรือกค
 กการปลดกร้าง อย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการคุ้มครองรักษา
 ใหมกดี หรือขอความเห็นของเจ้าพนักงานแพทย์ หรือช่างใหญ่ (เอณินเนีย)
 คุ้มครองรักษา ตามเรื่องทเถยว เหน่าทของฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายนั้นทุก
 ฤดา ๑ ถวาย ทราบใตเฝ้าของสดพระบาทด้วย

มาตรา ๖ เมื่อมีการรับเหมา เพื่อกำการอย่างหนึ่งอย่างใด หรือ
 เพื่อบำจัดสิ่งของ หรือสิ่งใด ๆ สำหรับการทงปวงอันเกี่ยวใน
 การคุ้มครองรักษา ต้องจำหน่ายเงินเกินกว่า ๓๐๐ บาทขึ้นไปแล้ว ต้อง
 ทำเป็นหนังสือให้เสนาบดีกระทรวงนครบาลลงนามด้วย แต่ในหนังสือ
 รับเหมานั้นต้องแจ้งรายการ คือ

ข้อ ๑ ระเบียบการ หรือนำทอนจะตองทำ หรือขอทจะตองจัดตั้ง

ข้อ ๒ ระเบียบของที่จะต้องใช้

ข้อ ๓ จำนวนราคาเงินค่าจ้างทำการ หรือค่าของสิ่งนั้น ๆ

ข้อ ๔ กำหนดเวลาที่ทำการ หรือทำนำทนั้น ๆ จะให้แล้ว หรือ

เมื่อใดจะส่งสิ่งของให้ครบ

ข้อ ๕ ค่าปรับใหม่ในการที่ทำผิดข้อสัญญาเหมานั้นด้วย

มาตรา ๗ เจ้าพนักงานแพทย์ แดช่างใหญ่ (เอณินเนีย)

คุ้มครองรักษา ทำการโดยค่างหากกัน หรือรวมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง

กดี อยู่ในหน้าที่ใดบงกบมบัญชาของเสนาบดีกระทรวงนครบาล ซึ่งจะ

ใตบงกบกรมคุ้มครองรักษา ให้มีเจ้าพนักงานผู้ช่วยราชการ เป็นต้น

ว่า ตำรวจ ข้าราชการ (ผู้ช่วยเขมยนิย) คนทำแผนที่ ข้าราชการแบบ ตัวอย่างคนแปดหนึ่งสี่ ตาม เขมยนิย และคนงานต่าง ๆ นั้น ให้เสนาบดี กระทรวง นครบาล กำหนดจำนวนจัดขึ้นจำเพาะการ กรมศุขาภิบาล ทำบัญชีจำนวนคนแต่เงินเดือนค่าใช้สอยเบ็ดเสร็จ นำขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเป็นคราว ๆ ที่จัดการไป

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยการศุขาภิบาลที่กำหนดให้จัดให้ ตชช

มาตรา ๘ การรักษาความสะอาดให้ตชช เพื่อป้องกันโรคภัยอันตราย ให้ตั้งมือจัดให้เป็นไปในเวลาเร็วที่สุดที่จะเป็นไปได้ ในกรุงเทพฯ นั้น ตั้งราชการกำหนดต่อไปนี้ คือ

- ข้อ ๑ การทำลายขยะมูลฝอย
- ข้อ ๒ การกำจัดเวจกถ่ายอุจจาระแถบสี่ข้างของมหาชนทั่วไป
- ข้อ ๓ จัดการห้ามต่อไปในภาชนะน้ำยาให้ปลุกสร้าง หรือซ่อมเรือนโรงที่จะเป็นเหตุให้บังเกิดโรคได้
- ข้อ ๔ ขนย้ายสิ่งโสโครกแก่สิ่งที่ว่าคามุขของมหาชนไปให้พ้นเสีย

ตอน ๑

การละลายขยะมูลฝอย

มาตรา ๘ เสนาบดีกระทรวงนครบาลเป็นผู้กำหนดให้กรมศุขา-

ภิบาล จัดการตามที่เห็นสมควรซึ่งจะได้ทำลายเสีย บรรดาของขยะ
 เยื่อมูลฝอยเป็นอันมาก ที่มีอยู่ในเวदानตามถนนหลวงหรือทางเดินแ
 ทามริมฝั่งแม่น้ำ หรือคลองต่าง ๆ ภายในพระนครให้ลดน้อยลงไป
 โดยลำดับ แดการที่จะให้เป็นไปได้ตามกล่าวแล้ว ให้เสนาบดีกับเจ้า
 พนักงานช่างใหญ่ (เอนยีนเนีย) ศุขภิบาล จัดเป็นการจ้างเหมา
 ให้ผู้ทรมเหมา ให้ผู้ทรมเหมาขนขยะเยื่อมูลฝอยไปในเวदानที่กำหนด
 โดยบันทุกเกวียนหรือบันทุกเรือไปทิ้ง ในตำบลนอกพระนคร ซึ่ง
 ได้ทำหรือด้วยเจ้าพนักงานแพทย์ศุขภิบาล ให้เลิกกำหนดแล้ว ว่า
 ไม่เกิดเป็นเครื่องเดือตรอน แต่เป็นตำบลที่จะได้จัดการเผาขยะเยื่อ
 ฝอยนั้น โดยทางที่จะไม่ให้เกิดอันตรายได้ต่อไป แดมูลเท้าของขยะ
 เยื่อนั้น ถ้าจะใช้ให้ใช้ถมที่ถมด้วย

มาตรา ๑๐ บรรดาที่ทิ้งปวงซึ่งในเวदानนอกของสิ่งโสโครกที่ถม
 อยู่ นั้น ให้เจ้าพนักงานแพทย์ศุขภิบาล แนะนำให้จัดการที่จำเป็น
 บ้างกัน เพื่อจะไม่ให้เป็นเหตุเกิดโรคชุนได้

มาตรา ๑๑ ให้กรมศุขภิบาลจัดสิ่งสำหรับจะไว้รับฝุ่นฝอย หรือ
 ร่องเบอนเประมุดเท้า แดขยะเยื่ออันเป็นภาชนะได้เอินได้ หรือต้อง
 อยู่ประจำที่ในพระนครหลาย ๆ แห่ง สำหรับไว้ทิ้งบรรดาสิ่งโสโครก
 ที่กล่าวแควนนั้นชวล์มยหนึ่ง หรือจัดให้มีเกวียนเดินไปทั่ว ๆ พระนคร
 ทุกวัน เป็นกำหนดเวลารับ บันทุกบรรดาสิ่งโสโครกนั้น นำไปทิ้งยัง
 ตำบลที่กล่าวมาแล้ว

เมื่อมีเกวียน หรือสิ่งสำหรับรับรับขนของโสโครกจัดไว้สำหรับ
 ถนน หรือที่ตำบลใดในพระนครแล้ว ผู้ใดผู้หนึ่งเขาของโสโครกทั้ง

เอง หรือใช้ให้ไปตั้ง หรือยอมให้ตั้งลงในถนนหรือที่ตามถนน
นอกจากเกวียนหรือสิ่งสำหรับรับที่นั่งแล้ว ผู้ซึ่งมีความผิดต้องมี
โทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า ๑๖ บาท

เว้นเสียแต่ถ้าผู้ใดคนหนึ่ง เขาของตกถ่วงไว้ในมาตรา ๑๒ ข้อ ๑
ที่นั่งเองหรือใช้ให้ไปตั้ง หรือยอมให้ตั้งลงในถนน หรือใน
เกวียน หรือในสิ่งสำหรับรับของใส่โครถนั้นแล้ว ผู้ซึ่งมีความผิด
ต้องมีโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า ๑๖ บาท

มาตรา ๑๒ ข้อ ๑ ถ้าเจ้าพนักงานแพทย์ศุขาภิบาลยื่นรายงานให้
กรมศุขาภิบาล จดหมายบอกกล่าวไปยังผู้หนึ่งผู้ใดที่ทำการค้าขาย
ตั้งโรงไม้ซอมดีหรือโรงทำงาน หรือตั้งโรงเลี้ยงสัตว์พาหนะอย่าง
หนึ่งอย่างใด มีม้า แดโค กระบือ เป็นต้น หรือที่เลี้ยง แกะ แพะ
สุกร หรือเป็ดไก่ในเขตพระนคร กำหนดให้ย้ายสิ่งใส่โครถต่างๆ
ที่เกิดจากการททำ หรือเกิดจากที่เลี้ยงสัตว์อยู่นั้น เป็นคราวๆ ไป
แล้ว ถ้าผู้ใดรับจดหมายบอกกล่าวเวลานั้นไม่กระทำตาม ผู้ซึ่งยอมมี
ความผิดทีเดียว เจ้าพนักงานไม่ต้องมีจดหมายบอกกล่าวตักเตือนอีก
ให้ตั้งโทษปรับผู้หนึ่งวันหนึ่งเป็นเงินไม่เกิน ๑๖ บาททุกๆ วันไป ใน
เวลาซึ่งไม่ทำตามอยู่นั้น

ข้อ ๒ เมื่อช่างใหญ่ (เฮนยินเนีย) ศุขาภิบาลยื่นรายงานว่า
ควรจะรับจ้างต่อผู้หนึ่งผู้ใด เพื่อทำการขนมูลสัตว์แต่สิ่งใส่โครถอัน
เกิดจากสุกร หรือเกิดจากสันค้ำ หรือเกิดจากโรงเลี้ยงสัตว์ หรือ
เกิดจากเรือกลสวน ไปจากที่แห่งใดแล้ว กรมศุขาภิบาลจะรับจ้าง
เหมาะต่อผู้ใด เพื่อขนของใส่โครถที่ถ่วงไปจากที่ของผู้หนึ่งผู้ใด แต่

ให้กำหนดข้อสัญญาที่เหมือนกัน กับจำนวนเงินค่าจ้างแต่ละเวลาที่ จะ
ให้แล้วเสร็จขึ้นไปอย่างใดอย่างหนึ่ง ตั้งแต่เดิมนับจะเห็นควร

ตอน ๒

การจัดเว็จที่ถ่ายอุจจาระแลบัสสาวะของมหาชนทั่วไป

มาตรา ๓๓ ข้อ ๓ ให้กรมศุขาภิบาลปกุษาพร้อมด้วยเจ้าพนักงาน
งานแพทยกับช่างใหญ่ (เอนยินเนีย) ให้มีเว็จที่ตำบลอันสมควร
สำหรับราษฎรถ่ายอุจจาระแลบัสสาวะได้ โดยสะดวก ไม่เป็นที่เดือดร้อน
แก่จัดการรักษา แลชำระให้เรียบร้อยทุก ๆ วัน

ข้อ ๒ อนึ่งกรมศุขาภิบาลจะออกใบอนุญาต ให้ตั้งเว็จสำหรับ
มหาชนเข้าถ่ายอุจจาระ ความแต่เจ้าพนักงานจะเห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๔ ข้อ ๓ ถ้าเจ้าพนักงานแพทยกับช่างใหญ่ (เอนยิน-
เนีย) ศุขาภิบาลมีความเห็นว่า เรือนใดคึกคกหรือที่บ้านใดที่จะต้อง
ให้มีเว็จตงชนใหม่ หรือตงเพิ่มเติมชนอีกในตคก ตอกบเรือนคก
หรือบ้านแห่งใด ๆ ให้กรมศุขาภิบาลมีหนังสือแจ้งความไปยังผู้เจ้า
ของทนน ๆ ให้จัดทำเว็จเช่นตองการนั้น ให้แล้วภายในกำหนดตาม
สมควร

ข้อ ๒ ถ้าผู้ใดที่ใดรับหนังสือแจ้งความให้จัดการตงตงถ่วงแล้ว
ไม่กระทำตาม ผู้นั้นมีความผิดตองมีโทษปรับ เป็นเงินไม่เกินกว่า
๓๐ บาท แลตงตองปรับอีกไม่เกินกว่าวันละ ๕ บาททุก ๆ วัน ใน
พลวตซึ่งไม่ทำตามจดหมายนั้นด้วย

มาตรา ๓๕ ให้เดิมนับกระทรวงนครบาล ปกุษาพร้อมด้วย

เจ้าพนักงานแพทย์กับช่างใหญ่ (เอนินเนีย) ศุขชาติบาด ทำข้อ
บังคับในการจัดขนออกวะไปทิ้ง เพื่อระชกุงไม่ให้เท็งออกวะลงใน
คลอง แม่น้ำ ในรางน้ำ แดตามหนทางค่อไป

การจัตห้ามค่อไปในกายนา อย่าให้ปลุกสร้าง
หรือข้อมเรื่อนโรงทจะเป้นเหตุให้บังเกิดโรคใด

มาตรา ๑๖ ข้อ ๑ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด คิดจะปลุกสร้างหรือค่อเติม
เรื่อนโรงใด ๆ ภายหตั้งเมื่อประกาศให้ ไซ้พระราชกำหนดค่อนั้นแล้ว
จะค่อมีหนังสือแจ้งความคึกทจะท่าขึ้นนั้น ไปยังกรมศุขชาติบาด กับ
ยื่นแบบค่ออย่างอธิบาย คื่อ

ประการที่ ๑ ระบุระคัมพณและระคัมพณชนค้ำทสุดค่อนั้น จะกำหนดสูง
เท่าใด

ประการที่ ๒ ถ้าเรื่อนจะมีเดียงค่อย ให้แจ้งระคัมพณ แดสูง
เพียงใด

ประการที่ ๓ จะจัคการถ่ายน้ำอย่างไร

ประการที่ ๔ แบบค่ออย่างค้ำหน้าเรื่อนนั้น จะท่าเป้นอย่างไร
กับทงข้ออธิบายรายการทจะคึกท่าแต่จะท่าค่อยตั้งใดค่อย

แต่ผู้ทจะปลุกเรื่อนนั้น จะค่อท่าตามค้ำตั้งของกรมศุขชาติบาด
ทุกตั้งทุกอย่าง อนทจะค่อได้ เณะนำให้ปฏิบัติตามพระราชกำหนด
สร้างแดทงตามกฎข้อบังคับใด ๆ ซึ่งจะค่อตั้งขึ้น เป้นการ เนื่องจาก
พระราชกำหนด เพื่อบ้องกันไม่ให้ปลุกสร้าง หรือค่อเติมคึกเรื่อน

ศุขาภิบาลไม้ไต่ มหนังสือออกความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดภายใน ๓๐
วัน ตั้งแต่ได้แจ้งความเขียนแบบแผนนี้ ทั้งคำอธิบาย คึงกล่าวมา
ในมาตรา ๓๖ แล้ว ก็ให้ปลูกสร้างตึกเรือนโรงตามแบบอย่างที่ยื่นไว้
ได้ โดยไม่มีค่าความผิด

มาตรา ๓๗ ห้ามไม่ให้ผู้ใด ๆ ปลูกสร้างตึกเรือนอย่างใด
อย่างหนึ่ง อันมุ่งหลังคา หรือทำฝาด้วยแฉก หรือใบไม้ หรือเสื่อ
หรือจาก หรือชิงอันเป็นเชื้อไฟ อันในระยะใกล้กว่า ๓๐ วาจาก
เรือนหลังอื่น หรือแถวถนน นอกจากมีหนังสืออนุญาตแก่กรมศุขา-
ภิบาล

ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งทำความผิดขัดต่อมาตรานี้ ต้องมีโทษปรับวันหนึ่ง
เป็นเงินไม่เกินกึ่งตำดั่งทุก ๆ วันไป กว่าจะได้หรือหลังคา หรือฝา ที่
ทำผิดต่อพระราชกำหนดถนนด้วย

มาตรา ๓๘ ตึกเรือนทุก ๆ หลังที่จะได้ตั้งมือสร้างใหม่ ภายหลัง
ประกาศให้ใช้พระราชกำหนดถนนแล้ว เป็นตึกเรือนสำหรับจะใช้
เป็นที่คนอยู่ทั้งหมด หรือแต่เฉพาะส่วนใดก็ตาม ถ้ากรมศุขาภิบาลไม่
ได้อนุญาตให้ทำอย่างอื่นไว้แล้ว จะต้องมทวางระหวางข้างหลังเรือน
ต่อติดเป็นบริเวณของตึกเรือนนั้น มีกำหนดคึงต่อไปนี้ คือ

ถ้าตึกเรือนสูงไม่มากกว่า ๒ ชั้น ต้องมทวางหลังตึกเรือนไม่
น้อยกว่า ๓ วา ถ้าตึกเรือนสูงพนมากกว่า ๒ ชั้น ต้องมทวางหลังตึก
เรือน ไม่น้อยกว่า ๓ วา

ในท้วงทกด้านแล้วนี้ ไม่ให้มีการปลูกสร้างอย่างใด นอกจาก
เว็จ ทอานนา ครวี่ แลโรงม้า ซึ่งจะต้องทำไม่ให้สูงกว่าระดับ

พาดาน หองพนชนดางของตักเรอนนน แดทวางนนตองให้มคตตค
 ฝนของตักเรอน (ไม่ตองเสมอนนงตักข้างหลังก็ได้)

ตอน ๔

การขนย้ายสิ่งโสโครกที่รำคาญให้พ้นเสีย

มาตรา ๒๖ กรมศุขาภิบาล จะตองจัดการให้ขนย้าย สิ่งซึ่งเป
 ็นรำคาญ แดซึ่งจะทำให้เกิดโรค หรืออันตรายได้แก่มหาชนนั้น
 ไปเสียให้พ้นจากถนนหนวด หรือจากที่ของเอกชนใด ๆ ตามอำนาจ
 หน้าที่ของกรมศุขาภิบาล อันตองด้วยกฎหมาย แดถ้าจำเป็นแด้ให้
 พองผู้กระทำผิดละเมิดต่อมาตราใดมาตราหนึ่งในพระราชกำหนดนี้ยัง
 โรงศาลด้วย แดอีกประการหนึ่งให้กรมศุขาภิบาลมีหน้าที่ จักรักษา
 ถนน ทางน้ำ รางน้ำ กรอกทาง คดอง แดที่ใด ๆ ให้เรียบร้อย
 อย่าให้รกลโสโครกเบือนเปราะได้

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยกฎข้อบังคับ

ที่จะขยายจังหวัดการศุขาภิบาลให้กว้างขวางต่อไป

มาตรา ๒๗ ข้อ ๓ เมื่อเด่นามคักระทรวงนครบาลได้ประชุม
 ปลุกษาพร้อมกัเจ้าพนักงานแพทย แด ข้างใหญ่ศุขาภิบาล ดังได้
 กำหนดไว้ในมาตรา ๕ ของพระราชกำหนดนี้แล้ว ก็ให้มีอำนาจตั้ง
 กฎข้อบังคับเพื่อเป็นประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ที่เห็นเป็นการจำ
 เป็นสำหรับที่จะได้กระทำการทงปวง ในพระราชกำหนดนี้ เป็นอัน

สำเร็จไปก็ดี หรือโดยมีอำนาจแล้ว ตามพระราชกำหนดอื่น ๆ ก็
ซึ่งไม่เป็นการขัดขวางข้อข้อความในพระราชกำหนดนี้ หรือพระราช
กำหนดบทอื่น ๆ ที่ยังไม่ใช้อยู่ในพระราชอาณาจักรนั้น ก็ตั้งกฎข้อ
บังคับได้ทุกประการ

ข้อ ๒ เสนาบดีกระทรวงนครบาล เมื่อได้ประชุมปรึกษาตังเช่น
ว่ามาในข้อบนแล้วนั้น มีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขเพิ่มเติม หรือ
เลิกถอนกฎข้อบังคับอย่างใด ๆ หรือทำกฎข้อบังคับมาแทนใหม่อื่น
ใด ๆ ที่ไม่เป็นการผิดกับข้อความที่วางไว้ในพระราชกำหนดนี้ได้ทุก
ประการ

ข้อ ๓ ในการที่ทำการกฎข้อบังคับนั้น เสนาบดีกระทรวงนครบาล
จะตั้งอัตราปรับโทษในความผิด ที่จะผิดกระทำความผิดชนตอกฎข้อบังคับ
นั้น ๆ ก็ได้ แต่ค่าปรับในความผิดข้อหนึ่ง อย่าให้เกินกว่า ๕๐ บาท
หรือถ้าเป็นความผิดซึ่งผิดชนตอกฎข้อบังคับนั้น ๆ ทั่วไป ให้ตั้งโทษปรับ
เรียงวันได้ ไม่เกินกว่าวันละ ๒๐ บาท ในระหว่างเวลาที่ยังชนตอกฎ
อยู่นั้น

ข้อ ๔ บรรดาบทกฎข้อบังคับ ข้อความเปลี่ยนแปลง หรือข้อความ
เพิ่มเติม หรือข้อความเลิกถอน หรือข้อความตั้งใหม่ เปลี่ยนกฎข้อ
บังคับใด ๆ ก็ดี ต้องได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต แด่ได้ออก
ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเสียก่อนแล้ว จึงจะเป็นอันใช้ได้

มาตรา ๒๒ เจ้าพนักงานช่างใหญ่ (เอนยีนเนีย) แด่แพทย์
ศุขาทิบาลต้องยื่นรายงานเป็นคราว ๆ คือ เสนาบดีกระทรวงนครบาล

จึงควยความเจริญไปอย่างไร ของการจัดกรมศุขาภิบาล แดของกร
 กษาความสะอาด ให้ดีขึ้นในกรุงเทพ ฯ บางแห่ง หรือทั่วไปทุก
 แห่ง โดยอาศัยความรู้นอกจากความที่ไ้เห็น แดทตดองแล้ว
 ใ้โดยกำลังที่พอจะไ้ มี้อย่างใด ๆ เ็นาบคักกระทรวงนครบาล
 ใ้ทำความเห็นในการที่จะคักขยายจังหวัด จัดการศุขาภิบาล ขึ้น
 ใ้เกล้า ฯ ถวาย เพื่อพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้จัดการ
 แยกวางค่อไปทั่วพระนครนั้นด้วย

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยขอบังคับเบตเตลต

มาตรา ๒๓ พระราชกำหนดนี้ให้เรียกว่า “พระราชกำหนด
 ภิบาลกรุงเทพ ฯ รตนโกสินทรศก ๑๓๖” ข้อความในมาตราทั้ง
 ๒๓ ใ้ เว้นไ้แต่มาตรา ๑๓, ๑๒, ๑๓, ๑๔, ๑๖, ๑๗, ๑๘
 ใ้ รวม ๘ มาตราแล้ว ให้ ไ้เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบก-
 ใ้ แต่การที่จะใช้ตามความในมาตราที่ยกเว้นไ้ ในตำบลหนึ่ง
 ใ้บดใด หรือทั่วไปทั้งแขวงกรุงเทพ ฯ นั้น จะได้ประกาศในราช-
 ใ้กิจจานุเบกษา ให้ทราบค่อไปในภายหน้า

ประกาศเว้น ที่ ริม ถนน หลวง

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นนเรศวรฤทธิ์
เสนาบดี กระทรวง นครบาล รับ พระบรมราช
โองการ ใต้เกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรด
เกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทัดกัน ว่า
บ้าน เมือง ทุก วัน นี้ ประกอบ การ ค้าขาย
สมบรูณ ยิ่ง ขึ้น ไป กว่าแต่ กาด ก่อน การ เดินทาง
จำ ต้อง ใช้ รถ ใช้ ม้า เพิ่ม เต็ม ขึ้น จาก การ
เดิน เท้า โดย ขวรมตา ของ กิจ ชุระ ต่าง ๆ มาก
ยิ่ง ขึ้น ตาม ความ เจริญ ของ การ ค้าขาย ใน บ้าน
เมือง เหตุ นั้น ถนน หลวง อัน มี อยู่ แต่ ก่อน
บาง ถนน จึง คับแคบ ไป คน เดิน เท้า แด รถ ม้า
ต้อง เดิน ร่วม กัน ใน ถนน เบน ที่ นำ กัด ความ
อัน ตราย แก่ ผู้ เดิน ทาง แด ชัก ขวาง แก่ การ
เดิน รถ ม้า ไม่ ให้ เดินทาง สดวก ได้ จึง ทรง
พระราช ดำริ ว่า สมควร จะ ขยาย ถนน หลวง ซึ่ง
ยัง แคบ อยู่ ให้ ถ้าง ขึ้น เพื่อ ได้ ทำ ทาง สำหรับ
เดิน เท้า ทั้ง สอง ข้าง ถนน ให้ คน เดิน เท้า เดิน
แผนก หนึ่ง ไม่ กัด แก่ ถนน ที่ จะ เดิน รถ ม้า
แต่ เพื่อ ได้ มี ที่ ทำ ท่อ น้ำ ริม ถนน ให้ ถนน
ปราศ จาก ความ เปราะ เบื่อน เบน ที่ สดวก สบาย
แก่ มหาชน ที่ เดิน ทาง หรือ มี บ้าน เรือน อยู่ ริม
ถนน ทัด ไป

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ
สั่ง นำ ให้ ชน ทั้ง หาย ทราบ ไว้ ว่า ถ้า ผู้ หนึ่ง
ผู้ ใด จะ ปลูก สร้าง สิ่ง หนึ่ง สิ่ง ใด ขึ้น ณ ที่ ริม
ถนน หลวง สาย ใด ๆ อัน ถนน นั้น ยัง ไม่ ได้
มี ทาง สำหรับ เดิน เท้า ทั้ง สอง ข้าง เหมือน อย่าง

ถนน ที่ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ สร้าง
ขึ้น ใหม่ ๆ นี้ แล้ว ก็ ให้ เว้น ที่ ข้าง ถนน นั้น
ไว้ ตาม กำหนด ที่ เจ้า พนักงาน จะ ได้ กำหนด
ให้ เพื่อ จะได้ เป็น ที่ สำหรับ ทำ ท่อน้ำ แด่ สร้าง
ทาง สำหรับ เดิน เท้า ข้าง ถนน นั้น ๆ ต่อ ไป

การ ที่ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศ ให้ ชน ทั้ง หาด ย ทราบ กระแส พระราช
ดำริห์ ไว้ ดังนี้ ก็ เพื่อ จะ ไม่ ให้ เป็น ที่ ตำบาก
แก่ ผู้ ที่ ไม่ ทราบ แด่ ปลุก สร้าง สิ่ง ไต ๆ ขึ้น แล้ว
จะ ต้อง รื้อ เมื่อ ภาย หลัง นั้น

อนึ่ง ถ้า ผู้ หนึ่ง ผู้ ไต จะ ปลุก สร้าง สิ่ง ไต ๆ
ขึ้น ตาม แนว ถนน หาด ย อัน จะ เกี่ยว คัวย ข้อ
ห้าม ตาม ประกาศ นี้ ก็ ให้ มา แจ้ง ต่อ เจ้า พนักงาน
งาน กรม ศุขาภิบาล ที่ กระทรวง นครบาล
กำหนด เวลา ตั้งแต่ เช้า ๕ โมง ถึง เวลา บ่าย
๕ โมง เว้น แต่ วัน พระเจ้า พนักงาน จะ ได้ ขี้
แจ้ง ข้อ ความ แด่ ไป บั๊ก เซตร ให้ ตาม ความ
ประสงค์

ประกาศ มา ณ วัน พุทธศักราช ที่ ๑๕ มกราคม
รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๗ เป็น วันที่ ๑๓๑๒๐ ใน
รัชกาล บัดยุบนี้

เล่ม ๑๕ แผ่นที่ ๑๗ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม วันโกสินทร์ ศก ๑๑๗ หน้า ๑๙๐

สารบัญ

ประกาศ รักษาที่ ดิน ริมถนน	ระหว่าง คลอง ผดุง	
กรุง เกษม		หน้า ๑๘๐
การ บำบัด พระราช กุศล	สมเด็จพระราช	
สมเด็จพระ		หน้า ๑๘๓
ราย พระนาม แดนาม พระบรมวงษานุวงศ์	แต่ ข้า	
ราชการ ฝ่าย ใน	ที่ได้ ออกเงิน เรี่ย ราย เพื่อการ	
ปฏิสังขรณ์ วัด อรุณราช วราราม		หน้า ๑๘๕
การ พระราช กุศล สหิมวาร		หน้า ๑๘๖
ตำแหน่ง ข้า ราชการ กระทรวง อธิการ		หน้า ๑๘๖
พระ ราชทาน เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์		หน้า ๒๐๓
ข้า ราชการ กราบ ถวาย มังคัม ตา		หน้า ๒๐๓
พระ ราชทาน สัญญาบัตร		หน้า ๒๐๗

พระ ราชทาน เหรียญ ราช วชิ		หน้า ๒๐๓
ประกาศ กรม ไปรษณีย์ โทร เตช		หน้า ๒๐๓
ประกาศ กระทรวง โยธา อธิการ		หน้า ๒๐๓
แจ้ง ความ กระทรวงมหาดไทย		หน้า ๒๐๓
แจ้ง ความ กระทรวง อธิการ		หน้า ๒๐๓
แจ้ง ความ โรง เจริญ เต้า		หน้า ๒๐๓
ข่าว คาย หัว เมือง		หน้า ๒๐๓

ประกาศ รักษาที่ ดิน ริมถนน
ระหว่าง คลอง ผดุง กรุง เกษม
พระเจ้า น้อยยาเชอ กรมหมื่น นเรศวรฤทธิ

เสนาบดี กระทรวง นครบาล รับ พระบรมราช
โองการ ให้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
ให้ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า

ถนน กรุงเทพมหานคร (ริมคลองผดุงกรุงเกษม)
ซึ่งได้ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ ให้กระทรวง
โยธาธิการ สืบสร้าง ขึ้น เพื่อเปิดหนทาง ให้

มหาชนเดินไปมาทั้งใช้รถม้า ซึ่งย่นเวลาใน
กิจธุระ ทั้งปวง ให้สะดวกเร็วขึ้น แลเปิดช่องให้
มหาชน ที่มีบ้านเรือนอยู่ในท้องที่นั้น ๆ ได้เกิด
ผลประโยชน์ขึ้น จากที่อื่นมีถนนขึ้นนั้น

เป็นคุณแก่ประโยชน์ของมหาชนทั่วไป เจ้าพนักงาน
ได้จัดการสร้างถนน เป็นลำดับมาเป็นตอน ๆ
ในวิเศษโกสินทรศก ๑๑๗ นี้ ถนนสายนี้ตั้งแต่

ถนนเจริญกรุงจนตลอดท่าแม่น้ำ ส่วนปากคลอง
ผดุงกรุงเกษมด้านเหนือนี้ ก็จะเป็นหนทาง
เดินสะดวกได้ตลอด แต่ในระหว่างเมื่อเจ้าพนักงาน
สร้างถนนอยู่ตามลำดับนั้น ที่ริมคลองผดุง

กรุงเกษมซึ่งเหลือจากทำถนนแล้ว ผู้มีบ้าน
เรือนอยู่ข้างในถนนบางแห่งบางราย อาศัย
ปลูกสร้างเรือนโรงและกระท่อม ให้ผู้คน
อาศัยบ้าง ฤ็เป็นที่ค้าขายขึ้นท่ารถค้าขาย

ก็ให้เข้าเก็บผลประโยชน์เสียบ้าง เรือนโรง
และกระท่อมทั้งหลายที่มีปรากฏอยู่นั้น รถ
รุงรังริมถนนริมคลองไม่สะดวก ชักน่าให้เกิด
สรรพสิ่งโสโครกมีขึ้นในที่ดิน ให้ผู้เดิน

ทางเป็นที่รำคาญ ฤ็ตกลงไปในลำคลอง ๆ ก็ดิน
เสียไป ทำให้เสียประโยชน์การค้าขายทางเรือ
แต่ทำให้เป็นที่เสียความสง่างาม ของพระ
นครด้วย หากสมควรให้เป็นอยู่ดังนี้ไม่

จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้กรม
ศุขาภิบาลตรวจจัดการ บังคับรักษาที่ดิน
ริมคลองซึ่งเหลือจากสร้างถนนต่อไป ให้
ที่อื่นนั้นพ้นจากความรุงรัง ริมถนนริม

คลองไม่ให้เกิดสิ่งโสโครก มีขึ้นในที่ดินฤ็
ตกลงในลำคลอง ให้เป็นที่เรียบร้อยสะอาด
เจริญตาแก่มหาชนที่เดินทาง แลสะดวกแก่การ

ค้าขาย กับที่เป็นที่สง่างามแก่พระนครสืบ
ไป กรมศุขาภิบาลจะได้จัดการในที่นี้ ตั้งแต่
วันที่ ๑ กันยายน วิเศษโกสินทรศก ๑๑๗ นั้น

บรรดาเรือนโรงและกระท่อม ที่มีปรากฏ
อยู่ตั้งแต่ปากคลองผดุงกรุงเกษม ด้านเหนือ
จนถึง ๕ แยกคลองมหานาค ให้เจ้าของ
เรือนโรงและกระท่อมทั้งปวง ระวังเสีย

ให้พ้นจากที่ดินกำหนด
แต่เรือนโรงตั้งแต่แยกคลองมหานาคต่อไป
จนถึงถนนเจริญกรุงนั้น ขณะนี้ถนนบางตอน
ยังไม่แล้วให้ระวังไว้ก่อน จนกว่าถนนจะแล้ว

จึงให้กรมศุขาภิบาลจัดการ ระวังเสียแต่โรง
และกระท่อมที่รกรุงรังนั้นให้ระวังเสีย
อนึ่งที่ดินระหว่างคลองผดุงกรุงเกษม กับ

ถนนกรุงเกษมตลอดไปนี้ ถ้าผู้มีที่ดิน
อยู่ข้างในถนน ประสงค์จะใช้ประโยชน์การ
ปลูกสร้างอาคารใด ๆ ในที่เฉพาะตรงแนว

นำที่แห่งตนก็ยอมให้ทำได้ แต่ต้องทำตาม
ความอนุญาตของกรมศุขาภิบาล ถ้าไม่ทำ
ตามให้กรมศุขาภิบาล มีอำนาจเข้าจัดใน
ที่ดินนั้นได้ ให้ที่อื่นเป็นที่สะอาดเรียบร้อย

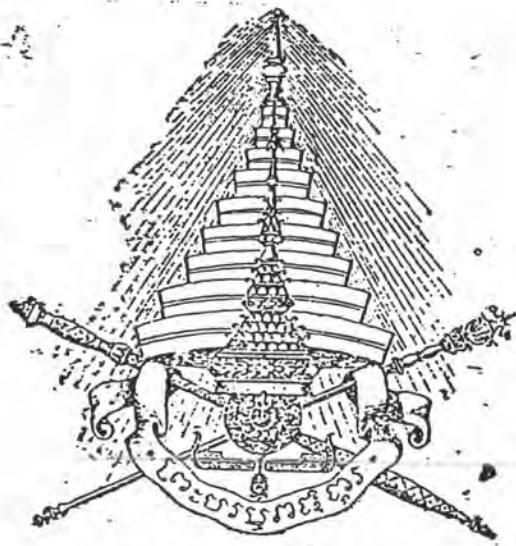
ประกาศ ณ วันที่ พุทธศักราชที่ ๒๓ กรกฎาคม
วิเศษโกสินทรศก ๑๑๗ เป็นวันที่ ๑๘๖๕ ใน
รัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศ ห้าม ไม้ ไม้ ปลูกเรือน โรง
 ยืนมุงบัง ด้วย ไม้ ชัด สะ ฤา ด้วย
 แฉง ฤา ด้วย ไม้ ไม้ ใน ที่ เพลิง ไหม

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
 พระราชโอรสองค์โต ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า
 เมื่อ วันที่ ๒๕ มกราคม รัตนโกสินทร์ ศก ๒๔๗๗
 เสด็จ เพลิง ไหม ขึ้น ใน ที่ ตำบล เจ้าใหม่ ตำบล

ลำเพ็ญ เพราะ ที่ ตำบล นั้น มี เรือน โรง ปลูก สว่าง
 ด้วย ไม้ หัก คามุง จาก จึง เพลิง เหตุ ให้ เกิด เพลิง
 ไหม ขึ้น แต่ ตก ตาม ไหม มาก ค่อย ไป ทรง พระราช
 คำรั้ง เห็น ว่า โรง เรือน ดัง เช่น กล่าว มา แล้ว นี้
 เพลิง เชื้อ เพลิง ให้ เกิด ขึ้น ได้ โดย ง่าย เพลิง เหตุ
 ให้ เกิด อัน ตราย แห่ง ทรัพย์ สัมบัติ ของ เจ้า ของ เรือน
 กับ ของ มหาชน อัน ตั้ง อยู่ ใน ที่ ใกล้ เคียง แต่ ทั้ง
 เพลิง สิ่ง อัน ไม้ สอด เพลิง ที่ เจริญ คา เจริญ ใจ
 แห่ง ผู้ เติบ ทาง ไป มา ใน ทาง นั้น หา สัมคอง ให้
 มี การ ปลูก สว่าง เข้า เรือน อย่าง เช่น เพลิง มา
 อย่าง แต่ ก่อน นั้น ไม้ ด้วย ใน สมัย นี้ ได้ ทรง พระ
 กรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ มี เจ้าพนักงาน จัด การ
 บำรุง ความ สุข สว่าง ของ มหาชน ใน จังหวัด
 พระนคร แต่ ภาย นอก พระนคร ขึ้น แล้ว ก็ สัมคอง
 จะ จัด การ แก่ ไซ ใน ที่ ตำบล อัน เกิด เพลิง ไหม
 แล้ว นี้ ให้ เพลิง ไป โดย เรียบ ร้อย ตาม ตำบล
 อัน คอง เพราะ ฉะนั้น ห้าม ไม้ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด
 ปลูก สว่าง เรือน โรง อัน กำบัง ด้วย ไม้ ชัด สะ หรือ
 ด้วย แฉง หรือ ด้วย ไม้ ไม้ ขึ้น ใน ที่ ตำบล ซึ่ง
 เกิด เพลิง ไหม คราว นี้ นั้น ค่อย ไป เว้น แต่ จะ ได้
 รับ อนุญาต จาก เจ้าพนักงาน กระทรวงนครบาล ซึ่ง จะ
 อนุญาต ให้ ปลูก เพลิง ครัง เพลิง คราว เช่น โรง พัก ทำ
 งาน หรือ โรง มี การ เล่น ต่าง ๆ ซึ่ง สมัย หนึ่ง เท่านั้น
 ประกาศ มา ณ วัน พุทธศักราช ๒๕ มกราคม รัตนโกสินทร์
 ศก ๒๔๗๗ ตรง กับ วันที่ ๑๓๐๓๓ ใน รัชกาล ปัจจุบัน นี้

ประกาศ ห้าม ไม่ ให้ ปลูก เรือน โรง

อัน มุง บัง ด้วย ไม้ ชัด เตะ

ทุก ด้วย แฉก ทุก ด้วย ไข ไม้ ใน ที่ เพลิง ไหม

พระเจ้า น้อย ยาเธอ กรมหมื่น นเรศวร วรฤทธิ
เสนาบดี กระทรวง นครบาล รับ พระบรมราชโอง
การ ได้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทัดกัน ว่า

เมื่อ วันที่ ๓๔ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร์
ศก ๑๓๑๗ เกิดเพลิง ไหม ขึ้น ใน ท้อง ที่ ถนน
เจริญกรุง ตอน ใกล้ ตำบล สามแยก เพราะ ที่
ตำบล นั้น มี เรือน โรง ปลูก สร้าง ด้วย ไม้ หลังคา
มุง จาก ฝากำบัง ด้วย ไม้ ไข ชัด ตะ หรือ ด้วย
แฉก หรือ ด้วย ไข ไม้ อยู่ โดย มาก จึง เป็น เหตุ
ให้เกิดเพลิง ไหม ขึ้น แต่ ทุก ตาม ไหม มาก ค่อ
ไป ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า โรง เรือน
ดัง นั้น ก่อ มา แล้ว นี้ เป็น เชื้อเพลิง ให้ เกิด
ขึ้น ได้ โดย ง่าย เป็น เหตุ ให้ เกิด อันตราย แห่ง
ทรัพย์สินสมบัติ ของ เจ้าของ เรือน โรง กับ ของ มหาชน
อัน ตั้ง อยู่ ใน ที่ ใกล้ เคียง แต่ ทั้ง เป็น สิ่ง อัน ไม่
สะอาด เป็น ที่ เจริญ คาเจริญ ใจ แห่ง ผู้ เดิน ทาง
ไป มา ใน ถนน หน ทาง นั้น หาสมควร ให้ มี การ
ปลูก สร้าง เฝ้า เรือน อย่าง เช่น เป็น มา อย่าง แต่
ก่อน นั้น ไม้ ด้วย ใน สมัย นี้ ได้ ทรง พระกรุณา

โปรดเกล้าฯ ให้ มี เจ้าพนักงาน จัด การ บำรุง
ความ สุข ตำราญ ของ มหาชน ใน จังหวัด พระ
นคร แด ภาย นอก พระนคร ขึ้น แล้ว ก็ สมควร ละ
จัดการ แก่ ไข ใน ที่ ตำบล อัน เกิดเพลิง ไหม
แล้ว นี้ ให้ เป็น ไข โดย เรียบ ร้อย ตาม ตำรับ
อัน ควร เพราะ ฉะนั้น ห้าม ไม่ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ปลูก
สร้าง เรือน โรง ไข กำบัง ด้วย ไม้ ชัด ตะ หรือ
ด้วย แฉก หรือ ด้วย ไข ไม้ ขึ้น ใน ที่ ตำบล ซึ่ง
เกิดเพลิง ไหม คราว นั้น นั้น ต่อ ไป เว้น แต่ จะ ได้
รับ อนุญาต จาก เจ้าพนักงาน กระทรวง นครบาล
ซึ่ง จะ อนุญาต ให้ ปลูก เป็น ครั้ง เป็น คราว เช่น
โรง พัก ท่างาน หรือ โรง มี การ เล่น ต่าง ๆ ซึ่ง
สมัย หนึ่ง เท่านั้น

ประกาศ มา ณ วัน เสาร์ ที่ ๓๑ พฤศจิกายน รัตน
โกสินทร์ ศก ๑๓๑๗ ตรง กับ วันที่ ๓๐/๑๒ ใน
รัชกาล บัดนี้

ประกาศ กระทรวง นคร ภาย

เรื่อง ห้ามไม่ให้ปลูกสร้างเรือนหรือ
โรงแถว อันทำด้วยไม้ต่าง ๆ ขึ้นในที่
ริม ถนน พาหุรัด

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์
เดชา บัณฑิตกระทรวง นคร ภาย รับพระบรมราช
โองการใส่เกล้า ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๒
เกิดเพลิงไหม้ ขึ้นในท้องที่ ถนน พาหุรัด เพราะ
ที่ตำบลนี้มีเรือนโรงปลูกสร้างด้วยไม้ จึงเป็น
เหตุให้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นง่าย แต่ไหม้ตึกตาม
มากต่อไป

ทรงพระราชดำริเห็น ว่า ในท้องที่แถว
ถนนนี้เป็นทำเลที่ค้าขาย เจ้าของที่ดินปลูก
สร้างเรือน โรงแถว ให้เช่า ก็ได้ค่าเช่าสูง เป็น
ผลประโยชน์พอแก่การที่จะปลูกสร้างตึกแถวให้
เป็นความมั่นคงได้ ไม่สมควรจะปลูกสร้าง
โรงแถวด้วยไม้ อย่างแต่ก่อน ซึ่งอาจเป็นเหตุ
เพลิงให้เกิดขึ้นได้โดยง่าย เป็นเหตุให้เกิด
อันตรายแก่ทรัพย์สินสมบัติของเจ้าของตึกแถวเรือน
กับทั้งของมหาชน อันตั้งอยู่ในที่ใกล้เคียงนั้นด้วย
จึงสมควรจะจัดการแก้ไขในที่ตำบลอันเกิด
เพลิงไหม้แล้วนี้ให้หาละความอันตรายกับทั้ง
ให้ผลประโยชน์และความงามเรียบร้อยตามลำดับอันควร

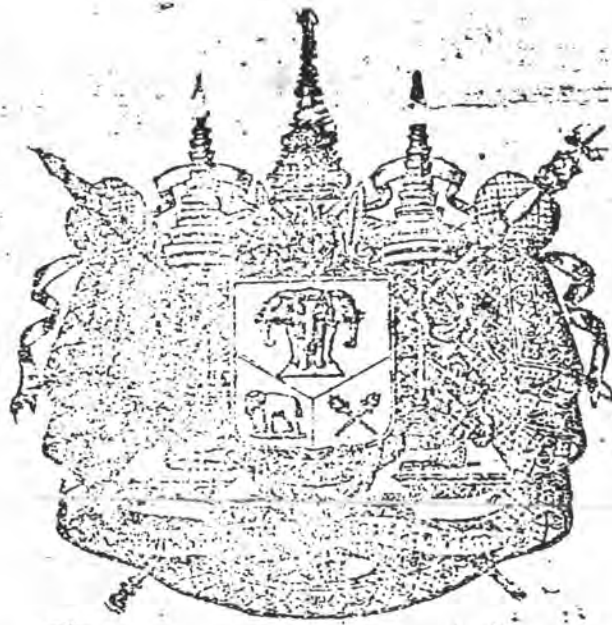
เพราะฉะนั้น ห้ามไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดปลูก
สร้างเรือนหรือ โรงแถว อันทำด้วยไม้ต่าง ๆ ทุก
อย่างทุกชนิดขึ้นในที่ริมถนนตำบลซึ่งเกิดเพลิง
ไหม้คราวนี้ นี้ต่อไป เว้นแต่จะได้รับ
อนุญาตจากเจ้าพนักงาน กระทรวง นคร ภาย ซึ่ง
จะได้อนุญาตให้ปลูกเป็นตึกเป็นคราวเช่น โรง

พักทำงาน หรือโรงสำหรับมีการเดินขบวนหนึ่ง
เท่านั้น แต่ถ้าผู้ใดมีความประสงค์จะก่อสร้าง
สร้างเข้าเรือนอยู่ หรือสำหรับให้เช่าลงในที่
ของตึกตั้งนี้แล้ว ก็ให้ผู้หนึ่งกระทำการปลูก
สร้างเป็นตึกให้เป็นที่ถาวรมั่นคงต่อไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๓๑ เมษายน
รัตนโกสินทรศก ๑๒๒

(ลงพระนาม) กรมหลวงนครสวรรค์
เดชา บัณฑิต กระทรวง นคร ภาย

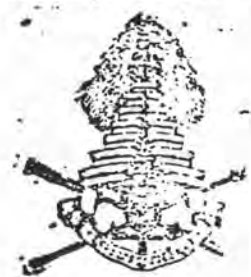

เล่ม ๑๕ แผ่นที่ ๘ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๗ หน้า ๘๒

โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์

สารบัญ

ประกาศ จัตถการ สอาด	ในจังหวัด	
พระ นคร	หน้า	๘๒
การวันเวียง ใน กิติ	ซึ่ง ตรง กับ วัน	
ประสูติสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ	เจ้าฟ้า	
อัญญาภคเดชาวุธ	หน้า	๘๖
การพระราชาศุล	ใน วันพุธ สรีรณา	
บัณฑิต	หน้า	๘๗
พระราชาทาน สัจญาบัตร ทหาร	หน้า	๘๗
พระราชาทาน สัจญาบัตร	หน้า	๘๗
ข้าราชการ กรวย ดววย บังคณา	หน้า	๘๗
แจ้งความ โจร เลี้ยง เก็ด	หน้า	๘๘
ข่าวตาย	หน้า	๘๘
ออกแก้	หน้า	๘๘

**ประกาศ จัตถการ สอาด
ในจังหวัดพระนคร**

พระยาเทเวศร์ วงษ์วิวัฒน์ ผู้บัญชาการ
กรมศุลกากร รับพระบรมราชโองการ
ได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ทุกวันนี้
ได้ทรงตั้งพระราชาศุล โทษ ระทุกบ้าน
ให้ราษฎร ใ้ช้ เช่นเช่น ศุข ปราศจาก
ของ ปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่ง มี กติ นเหมือนอื่น ไม่

เช่น ทิ้งไว้ แต่ซึ่งบางที จะเอาเหตุให้
เกิดโรคภัยอันตราย ขางอย่างใด จึงได้
ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง กรมศึกษา
ภิบาลขึ้น ให้ เจ้าพนักงาน กรมศึกษาภิบาล
จัดการ ให้ สอน เวียงร้อยเป็นลำดับ ไป

บัดนี้ ทรงพระ ราชดำริ เห็น ว่า บรรดา
โรงเรียน สักต่าง ๆ เช่น โรงเรียน
สุครุ แต่ เป็ดไก่อ เป็น กัน โรงเรียน
ต่าง ๆ เช่นโรงเรียน ย่อมคราม โรงเรียน ทำ หน้าเคย
และโรงเรียน ชนม์เงิน เป็น กันเหล่านี้ ย่อม
มี กลิ่นเหม็น หาดูร ทั้ง อยู่ ในที่ โดด สดงาม
บ้าน เวียง แต่ ริม ถนน หาดูร อัน มหาชน
ได้ อดไครย แต่ไปมาไม่ ประการ หนึ่ง เวียง
และ ซาก สักต่าง เหล่านี้ ก็ มี กลิ่นเหม็น
และ เป็น ของ ปรากฏ หาดูร จะ ตั้ง อยู่ ใน
ที่ เบียดเสียด แต่ ทอดทั้ง ในที่ โดด บ้าน เวียง
ไม่ ประการ หนึ่ง เวียงโรงเรียน วัน พระเพียร
หาได้ ที่ กำบัง คุ้ม และ แด ไม ซัก แคะ
หรือ ใบไม้ อัน ตั้ง อยู่ ริม ถนน หาดูร นั้น
ก็ทำให้ กลิ่นเหม็น เจริญ ระเบียบ เวียงร้อย
แต่ รุ่งรังไม่ เป็น เครื่อง เจริญ คา เจริญ ไ
ของ มหาชนที่ สบาย ไปหา ความ ถนน
คนทางนั้น เพราะ ฉะนั้น จึง ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประการ จัดการ
ศึกษาภิบาล ทั้ง ข้อ ความ ต่อไป

ข้อ ๑ กำหนดเขต ซึ่งให้ จัดการ
ศึกษาภิบาลขึ้น ดังนี้ ใน วง จังหวัด กิ่ง
นี้ คือ “แนวฝั่ง ทิว ออก แม่ น้ำ เจ้า พระ
ยา ทั้ง แด ปาก คลอง ขาง ลำภู ลง ไป
เฉียง ซาก คลอง ทพาน นั้น เดียวเข้า
คลอง ไปตาม แนว คลอง ฝั่ง ข้าง กำแพง
ระ นคร ออกไป จน ออก ปาก คลอง ขาง

ลำภู ฝั่ง ขาง แนว ฝั่ง แม่ น้ำ เจ้า พระยา ”
โดย รอบ ใน จังหวัด นี้ ให้ เวียง ว่า
“จังหวัด พระ นคร ” จัดการ ศึกษา

ภิบาล ตาม ข้อ ความ ต่อไป นี้
ข้อ ๒ บรรดา ขยะ เบื่อ มูลฝอย อัน เกิด
ขึ้นใน จังหวัด พระ นคร ถ้าคนใด เททิ้ง
ลงใน ดง ซึ่ง เจ้า พนักงาน ได้ จัด ตั้ง ไว้ แล้ว
หรือ ที่ หนึ่ง ที่ใด ซึ่ง เจ้า พนักงาน กำหนด
ไว้ ให้ ตั้ง ใน ที่ สมควร ห้าม ไม่ ให้ เททิ้ง
ที่ ถนน คนทาง หรือ ที่ นอก จาก เจ้า
พนักงาน กรม ศึกษาภิบาล จะ กำหนด ไว้
ให้ ทิ้ง แต่ ห้าม ไม่ ให้ ผู้ใด ผู้หนึ่ง ซึ่ง
อยู่ บน เวียง สูง สาก ทั้ง ขยะ เบื่อ แด น้ำ ที่
โสโครก ลงมา ยัง หลังกา เวียง ที่ กำ
หรือ กำ สาก เวียง แต่ ถนน คนทาง เป็น
อัน ซาก ถ้า ผู้หนึ่ง ผู้ใด ทำ ผิด ประการ
นี้ ให้ มี โทษ ปรียเงิน ไม่ เกินกว่า ๑๖ บาท

ข้อ ๓ บรรดา ขยะ แต่ มูล สัก พาทนะ
อัน มูล ข้าง มา โด กระบือ เหล่านี้ ห้าม
ไม่ ให้ เททิ้ง ลง ใน ดง ริม ขยะ เบื่อ มูล ฝอย
หรือ ถนน คนทาง หรือ ที่ต่าง ๆ นอก จาก
เจ้า พนักงาน กรม ศึกษาภิบาล จะ กำหนด
อนุญาต ให้ ทิ้ง นั้น ถ้า ผู้ใด ทำ ผิด ประ
การ ข้อ นี้ ให้ มี โทษ ปรียเงิน ไม่
เกิน ๑๖ บาท

ข้อ ๔ บรรดา ซาก สัก ทั้ง หลาก ที่ ทาย
แล้ว มี ขึ้น ณ ที่ บ้าน เวียง ของ ผู้ใด
ก็ให้ ผู้นั้น ฝัง เสีย ในที่ อัน สมควร ให้
ลึก จน ไม่ ปรากฏ กลิ่น เหม็น ได้ ห้าม ไม่
ให้ ทิ้ง ซาก สัก บน ถนน คนทาง หรือ

ในท้องน้ำ แดแม่ น้ำถ้ากลอง หรือใน ที่ โกล์
สถาน บ้าน เรือน แดที่ต่าง ๆ เป็นอัน
จาก ถ้า ผู้ใด ทำผิดประ ดาศ ข้อ นี้ ให้ปรับ
ผู้ นั้น เป็น เงิน ไม่เกินกว่า ๑๐ บาท

ข้อ ๕ ห้ามไม่ให้ผู้ คนใด เทน้ำ โส
โครก หรืออาบ น้ำลง ณที่ ริม ถนน หนทาง
หรือเท แดอาบ น้ำที่ โดที่ คนอื่น อันเป็นที่ มี
ทาง น้ำไหลมา เช่นระเขย ถนน หนทาง เว้น
เสียแก่ ไชยหน้า บน ถนน ถนน ฝั้น อันไม่
ได้ ไช้หน้า โสโครก นั้นให้ ไชยไว้ ถ้าผู้
ใด ทำผิดประ ดาศ ข้อ นี้ ให้ปรับ ผู้ นั้น
ไม่ เกิน กว่า ๕ บาท

ข้อ ๖ บรรดา เจ้า กิ่งปวง ที่ มีอยู่ แล้ว
หรือจะมี ผู้ตั้ง ขึ้น ต่อ ไป ถ้าเป็น ที่ โกล์
บ้าน เรือน ผู้อื่น หรือ โกล์ ถนน หนทาง ก
มีผู้ คนไป มา ซึ่ง ทำ ให้ ผู้อื่น ได้ ความ
เกือกร้อน ทุย กลิ่นเหม็น ภัย แดเห็น เช่น
เครื่อง ปลูกต นัน แล้ว ก็ให้ ผู้ เป็น เจ้า
ของ เจ้า หนึ่ง ๆ รักร การ รักษา ที่ เจ้า ของ
คน โดยวิธี อย่างใด อย่าง หนึ่ง สุกแก่
อย่าให้ ผู้อื่น เห็น เช่น เครื่อง ปลูกต แด
หรือ ร้อน ทุย กลิ่นเหม็นนั้นไว้ ถ้าผู้ใด ไม่
กระทำ กาม ประ ดาศ ข้อ นี้ ให้มี โทษ ปรับ
เป็นเงินไม่ เกิน กว่า ๑๐ บาท แล ทั้ง ตั้งปรับ
อีก ไม่ เกิน วัณ ๕ บาท ทุก ๆ วัณ ในเมื่อ เจ้า
พนักงาน ได้ ตกเห็น แล้วยัง ไม่ กระ ทำ กาม นั้น

ข้อ ๗ ห้ามไม่ให้ผู้ คนใด ด่า ขู่ อูจา
ระ ใน ที่ แห่ง หนึ่ง แห่งใด นอก จาก เจ้า
ซึ่ง อนุญาต ไว้ ใน ประ ดาศ นี้ หรือ นอก
จาก เจ้า ที่ เจ้าพนักงาน กรม ศุขาภิบาล

สร้าง ขึ้น ไว้ สำหรับ มหาชน ด่า ขู่ อูจา
ระ เป็น อัน ซาก ถ้าผู้ใด ทำผิด ประ ดาศ
ข้อ นี้ ให้ปรับ ผู้ นั้น เป็นเงิน ไม่ เกิน กว่า
๑๐ บาท

ข้อ ๘ บรรดา เจ้า ที่ ตั้ง ขึ้น นั้น ให้ กรม
ศุขาภิบาล ทำ ข้อ บัญ คับ ที่ จะ บัง การ
การ โสโครก แด รักร การ รักษา เจ้า ให้
เป็นที่ เรียบ ร้อย เมื่อ กรม ศุขาภิบาล ได้ มี
ข้อ บัญ คับ ไว้ แล้ว ผู้ใด กระ ทำ การ ชัก
ขึ้น ไม่ ทำ กาม ให้มี โทษ ปรับ เงินกว่า
หนึ่ง ไม่ เกิน กว่า ๑๐ บาท

ข้อ ๙ ถ้าผู้ คนใด หรือ บริษัท หนึ่ง
บริษัทใด ที่ ทำการ รักร งาม อูจา ระ
ไป เท ทั้งก่อน วัณ ประ ดาศ นี้ แล้ว ก็ ก็ หรือ
ที่ จะ ทำ การ เช่นนี้ ขึ้นใหม่ ต่อไป ก็ ก็ ให้
ผู้ นั้น หรือ บริษัท นั้น มา แกร้ง ความ ค่อ
กรม ศุขาภิบาล ขอ รักร ใบ อนุญาต ก่อน
เพื่อ เจ้า พนักงาน จะ ได้ ตรวจ เครื่อง ไร แด
พาหนะ ที่ จะ ทำ การ นั้น ให้ เปง ของ เรียบ
ร้อย แล ทำ ข้อ บัญ คับ ให้ ทำ การ ให้
สมควร เมื่อ ผู้ นั้น หรือ บริษัท นั้น ได้
เสีย ค่า ใบ อนุญาต ให้แก่ กรม ศุขา
ภิบาล ๑๐๐ บาท แล้ว เจ้า พนักงาน
จะ ได้ ออก ใบ อนุญาต ให้ ทำ การ นี้ ได้ ถ้า
ผู้ คนใด หรือ บริษัท หนึ่ง บริษัท ใด ทำ
การ รักร งาม อูจา ระ ไป เท ทั้ง โดย ไม่
ได้ รักร ใบ อนุญาต จาก กรม ศุขาภิบาล
ก่อน แล้ว ให้มี โทษ ปรับ เป็นเงิน ไม่
เกิน ๑๐ บาท

ข้อ ๑๐ บรรดา โรง เลี้ยง สัตว์ ค่าง ๆ ที่
มี ถิ่น เหม็น นอกจาก โรง ช้าง ม้า
โค กระบือ คือ เช่น โรง เลี้ยง สุนัข แด ไก่
เป็ด เช่น ทน แด โรง ทำ งาน ค่าง ๆ ที่
มี ถิ่น เหม็น เช่น โรง บิด ความ โรง ทำ
น้ำเค็ม แด โรง ทำ ชนม จม เป็น ทน เหล่า น
ห้าม ไม่ ให้ ตั้ง อยู่ ใน ที่ ใกล้ ถนน หลทาง หรือ
ใกล้ เคียง สดาม บ้าน เรือน ของ ผู้ อื่น ขึ้น
ทำให้ มี ถิ่น เหม็น เช่น ที่ รัว กาน ถ้า ผู้
หนึ่ง ผู้ใด ะ กัง โรง เลี้ยง สัตว์ หรือ โรง
งาน ที่ มี ถิ่น เหม็น เช่น บิด ด้ว อย่าง
มา ให้ แล้ว ให้ ตั้ง ใน ที่ กว้าง ห่าง ไกล
จาก ถนน หลทาง แด ห่าง ไกล จาก บ้าน
เรือน ผู้ อื่น จน ไม่ ได้ ถิ่น เหม็น แด
ไม่ ปรว กฏ เป็น เครื่อง ปลูก แด ผู้ใด
ถนน หลทาง แด ผู้ อื่น ๆ ที่ อยู่ บ้าน ใกล้
เรือน เคียง มี

บรรดา โรง เลี้ยง สัตว์ แด โรง ทำ งาน
ค่าง ๆ ที่ ตั้ง อยู่ ใน ที่ ต้อง ห้าม ใช้
ประ กาศ นี้ แด ให้ เลิก ะ บ้าง ไป ตั้ง
ใน ที่ อื่น สมควร ตาม ที่ กว หมาย
ไว้ ใน ประ กาศ นี้ แด ให้ บ้าง ไป ภายใน
กั หมาย เคียง หนึ่ง มี แต่ วัน ใน ประ กาศ นี้
เป็น ต้น ไป แด ให้ กอบ สิ่ง ไส ไส ใน ที่
เก่า ที่ บ้าง ไป นั้น เลิก ให้ สิ้น ถิ่น เหม็น
ด้วย ถ้า ผู้ใด ไม่ ทำ ตาม ประ กาศ นี้
ให้ มี โทษ ปรว ผู้ นั้น วัน หนึ่ง เป็น เงิน ไม่
เกิน ๑๖ บาท แด ให้ เจ้า พนักงาน หรือ
โรง นี้ เลิก แด ัก ทำ ที่ นี้ ให้ ปรว จาก
ถิ่น เหม็น บรรดา ที่ ซึ่ง เจ้า พนักงาน ้อง

ทำ การ โดย ะ ของ ที่ ไม่ ะ ทำ ตาม
ประ กาศ นี้ สิ้น เงิน เท่า ไ้ ให้ เจ้า ของ
ที่ ผู้ อื่น ขึ้น ใช้ เงิน จน ครบ จำนวน

ข้อ ๑๑ ถ้า ผู้ หนึ่ง ผู้ใด ปลูก เรือน โรง
ร้าน พระ เเพง พา ไ้ อยู่ ริม ถนน หลทาง
รกรง ึง แด เห็น ไม่ เห็น ที่ สดาก ด้ ให้
ผู้ หนึ่ง ัก ทำ เลิก ให้ เรียบ ร้อย ะ ให้
รกรง ึง ให้ กน เคียง ทาง แด เห็น ไม่ สดาก
ไ้ ถ้า ผู้ใด ไม่ ทำ ตาม ะ ความ ที่ กล่าว
มา นี้ หรือ ทำ แต่ ไม่ เรียบ ร้อย เจ้า พนักงาน
กรม ศุ ขาภิ นาด ะ บัง คับ ถ้า ทน วัน
ให้ ทำ ตาม สม ควร ถ้า ผู้ หนึ่ง ไม่ ทำ ตาม
บง คับ ก็ ได้ มี โทษ ปรว วัน หนึ่ง เป็น เงิน
ไม่ เกิน ๑๐ บาท แด ส่วน เรือน , โรง ,
พระ เเพง , พา ไ้ , นั้น เจ้า พนักงาน ะ
ัก ให้ เรียบ ร้อย สดาก ตาม สม ควร เงิน ที่
ต้อง ใช้ ะ ไป ใน การ นี้ เท่า ไ้ ผู้ ที่ เป็น
เจ้า ของ ะ ต้อง ใช้ ให้ แด เจ้า พนักงาน
ตาม ขาด ะ ที่ ะ ไป นั้น

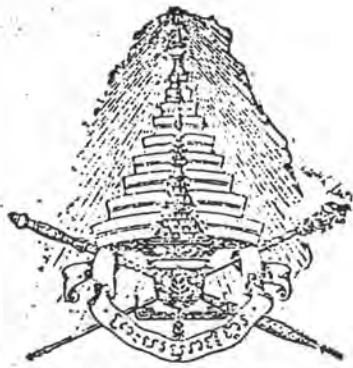
ข้อ ๑๒ ห้าม ไม่ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ใด ปลูก
เรือน, โรง, ร้าน, พระ เเพง, พา ไ้, ซึ่ง กว
บง คับ แด หรือ คับ ไม่ ัก แด หรือ
คับ ะ ไม่ ะ ไ้ ริม ถนน หลทาง ภาย
หลัง วัน ที่ ไ้ ใช้ ประ กาศ นี้ ะ ไป นอก
จาก ไ้ หนึ่ง คือ หมาย แต่ กรม ศุ ขา
ภิ นาด ถ้า ผู้ใด ไม่ พง ัง ทำ เลิก ประ
กาศ ข้อ นี้ ผู้ หนึ่ง มีความ ัก ให้ มี โทษ
ปรว วัน หนึ่ง เป็น เงิน ไม่ เกิน ๑๐ บาท ทุก วัน
ไป กว ะ ไ้ ะ สิ่ง ที่ ต้อง ห้าม ะ เลิก
ให้ พ้น จาก ที่

ข้อ ๑๓ ให้เจ้าพนักงาน กรมกอง ทระเว
กษ ทั้งอำเภอ ท้องที่ เประ ผู้ ทรวจ มังคัย
ห้ามปราม จับกุมผู้กระทำล่วง ฎเมิก ประ
ภาคนี้ ตง โทษ ตามพระ ราช กำหนดกฎหมาย
ประ ภาคมา ณวันที่ ๒๒ พฤษภาคม รัตน
โกสินทร ศก ๑๑๗ เป็นวันที่ ๑๐๗๗๖
ในรัชกาล บัทยุ บัณนี้

(เซ็น) พระบาทเศวศร วม วิวัฒน

ผู้บัญชาการ กรม ศุขาภิบาล

รับ พระ บรมราชโองการ

ประกาศ งด การ สธอาด

ใน จังหวัด พระ นคร เพิ่ม เต็ม

พระยาเทเวศรวิมล ธิบดีบัญชาการ กรม
ศุขาภิบาล รับ พระบรมราชโองการ ไล่เกล้า ฯ
ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้
ทราบทั่ว กัน ว่า ได้ ทรง พระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ ประกาศ งด การ สธอาด ใน จังหวัด พระ นคร ไว้
แต่ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม วันขึ้นโกสินทร์ ศก ๑๓๑๗
ตาม ความ ใน ข้อ ๑๒ แห่ง ประกาศ งด การ สธอาด

ใน จังหวัด พระ นคร ซึ่ง ห้าม มิให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด
ปลด ถอน โรง ราน พะเพิง พาไล อัน กำบัง ด้วย
แผง หรือ ด้วย ไม้ ชัก ตะ หรือ ไม้ ชั้น ณะ ที่
ริม ถนน หน ทาง หน

บัด นี้ ทรง พระราช คำรั้ง เห็น ว่า บันดาโรง
เรือน ทั่ว ทหลาย ที่มี ลักษณะ ดัง ว่าเป็น เครื่อง
รก รุง รัง แด เปน เชื้อ เพลิง เปน เหตุ ให้ เกิด
อัน คราย แก่ สถานที่ ต่าง ๆ แด ทรัพย์ สัมบัติ ของ
มหาชน โดย มาก ทั้ง ไม่ เปน ของ งดงาม ที่
สมควร มี อยู่ ใน จังหวัด พระ นคร คือ ไป แต่ ครั้น
จะ ให้ เลิก หรือ ไป โดย รวด เร็ว ก็ จะ เปน ที่ ลำบาก
เดือน ร้อน แก่ ราษฎร มาก หนึ เพราะ ฉนั้น บันดา
โรงเรือน โรง ราน พะเพิง พาไล อัน มุง มี ด้วย แผง
หรือ ด้วย ไม้ ชัก ตะ หรือ ด้วย ไม้ ชั้น มิ
อยู่ แล้วย ใน ที่ ต่าง ๆ ใน พระ นคร ถ้า เจ้า ของ
ยัง ไม่ มี กำบัง พอ จะ รื้อ ถอน ได้ ใน บัด นี้ ก็ ให้
คง ไว้ ได้ แต่ ถ้า จะ รื้อ หรือ ซ่อม แปลง ใหม่ ปรกาศ
ใด ภาย หลัง วัน ประกาศ นี้ ห้าม มิให้ ใ้ มุง
บัง ด้วย สิ่ง ต่าง ๆ อัน กล่าว มา นี้ แด ห้าม มิให้
ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ปลด ถอน โรง ราน พะเพิง พาไล อัน
กำบัง ด้วย แผง หรือ ด้วย ไม้ ชัก ตะ หรือ ด้วย
ไม้ ชั้น ใหม่ ใน จังหวัด พระ นคร ภาย หลัง
วันที่ ได้ ประกาศ เพิ่ม เต็ม นี้ คือ ไป นอก จาก ได้
มี หนังสือ อนุญาต แก่ กรม ศุขาภิบาล เช่น กับ
โรงงาน ฤา โรง การ เต็ม ต่าง ๆ เปน ต้น อัน มี
กำหนด วัน ที่ จะ รื้อ ถ้า ผู้ ใด มี พัง ชั้น ทำ ให้ ผิด
ประกาศ ข้อ นี้ ผู้ หนึ่ง มี ความ ผิด ให้ มี โทษ ตาม
ข้อความ ใน ประกาศ งด การ สธอาด ใน จังหวัด
พระ นคร นั้น ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน วัน
โกสินทร์ ศก ๑๓๑๗ เป็น วันที่ ๓๐๘๖๗ ใน รัชกาล
ปัตยุบัน นี้

พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้าง
ในเขตที่เพลิงไหม้ที่ถนนเขาวราช จังหวัดพระนคร

พุทธศักราช. ๒๔๗๔

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า
โดยที่ตำบลถนนเขาวราชท้องที่อำเภอสามพันดอน จังหวัดพระนคร
มีสิ่งปลูกสร้างด้วยไม้เบญจเสี้ยลชัชชอนยากแก่การป้องกันและระงับ
อัคคีภัย

และโดยที่ ทรัพย์สินของประชาชนในตำบลนั้น เป็นอันตรายเพราะ
อัคคีภัยเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นจำนวนมาก ทรง
พระราชดำริ เห็นสมควร จะควบคุม การก่อสร้าง ในบริเวณที่ไฟไหม้
เพื่อจะได้ป้องกันหรือระงับอัคคีภัย เพื่อความมั่นคงแข็งแรง และเพื่อ
ประโยชน์อนามัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
บทมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุม
การก่อสร้างในเขตคเพลิงไม้ที่ถนนเยาวราช จังหวัดพระนคร พุท-
ศักราช ๒๔๗๔"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจา-
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการปลูกสร้างขึ้นภายในเขตค
เพลิงไม้ที่ถนนเยาวราช จังหวัดพระนครมีเขตคปรากฏในแผนที่ท้าย
พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมนคราทร

มาตรา ๔ การปลูกสร้างตามมาตรา ๓ นั้น หมายความว่า การ
ปลูกสร้างขึ้นใหม่ล้งวัน หรือปลูกสร้างต่อเติมของเก่าที่ไฟใหม่

มาตรา ๕ ถ้ามีการปลูกสร้างผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ ท่านให้
สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เจ้าของที่ดินเป็นผู้ปลูกสร้าง

มาตรา ๖ ผู้ใดประสงค์จะปลูกสร้าง ให้ยื่นขอแผนผังพร้อมทั้ง
รายการต่อกรมนคราทร เพื่อขอรับอนุญาต

มาตรา ๗ กรมนคราทรมีอำนาจที่จะสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ขออนุญาต
แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมแผนผัง หรือรายการที่ผู้ขออนุญาต
ได้ยื่นอนันได้ แต่ต้องเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย
- (๒) เพื่อประโยชน์อนามัย
- (๓) เพื่อรักษาแนวถนนให้เป็นระเบียบ

มาตรา ๘ เมื่อผู้ขออนุญาตได้เสนอแผนผังพร้อมทั้งรายการ
ปลูกสร้างต่อกรมนคราทรความในมาตรา ๖ แล้วให้กรมนคราทร
ตั้งภายในกำหนดเวลาหกสิบวัน

มาตรา ๙ ถ้าตั้งปลูกสร้างที่ได้รับอนุญาตให้ทำนมีพื้นที่มากกว่า
สองชั้น หรือเป็นโรงมหรศพ กรมนคราทรมีอำนาจกำหนดเงื่อนไข
ลงในหนังสืออนุญาตว่าให้รายงานการก่อสร้างให้กรมนคราทรทราบ
ตามลำดับ เพื่อให้กรมนคราทรเข้าไปตรวจได้ตามคราวที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๐ การที่กรมนคราทรได้ตรวจแผนผังและรายการตาม
ความในพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าไม่เป็นเหตุก่อให้เกิดความรับผิดชอบ
ขึ้นแก่กรมนคราทรในทางใด ๆ

มาตรา ๑๑ ให้กรมนคราทรเรียกค่าธรรมเนียมจากผู้ยื่นแผนผัง
และรายการก่อสร้างตามอัตราต่อไปนี้ คือ

- ในเนื้อที่ทุก ๆ ๑๐ ตารางเมตร หรือเศษของ ๑๐ ตารางเมตร ของ
พื้นที่ ๑ หรือที่ ๒ ๓ บาท
- พื้นที่อื่นที่ ๒ ขึ้นไป ๐.๕๐ บาท

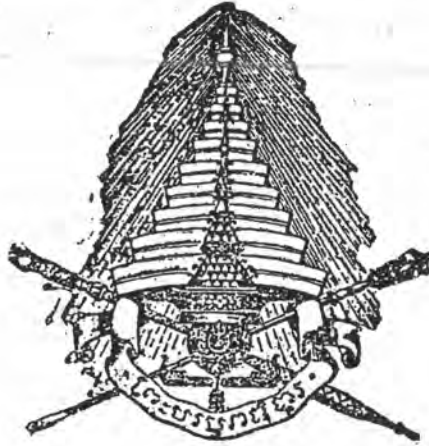
มาตรา ๑๒ ผู้ใดทำการก่อสร้างขึ้นภายในเขตที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้โดยมิได้รับอนุญาตก็ดี หรือผิดจากแผนผังหรือราย
การซึ่งกรมนคราทรอนุญาตก็ดี หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งกรม
นคราทรกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

ถ้ากรมนคราทรร้องขอ ศาลอาจทำคำสั่งให้ผู้กระทำผิดเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือตั้งปลูกสร้างนั้นเสียได้

มาตรา ๓๓ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาการให้
 เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎเสนาบดี
 กฎเสนาบดีนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
 บังคับได้

ประกาศมาณวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๗๔
 เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

(พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๔)

พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้าง
ในเขตต์เพลิงไหม้ที่บริเวณระหว่างถนนเจริญกรุง
เขาวราช และปทุมคงคา กับที่ตำบลถนนเขาวราช
ตอนคลองศาลเจ้าใหม่ถม จังหวัดพระนคร
พุทธศักราช ๒๔๗๕

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปก
เกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้
ประกาศจงทราบทั่วกันว่า

โดยที่บริเวณระหว่างถนนเจริญกรุง เขาวราช และปทุม
คงคา กับที่ตำบลถนนเขาวราชตอนคลองศาลเจ้าใหม่ถม

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๗๕

ท้องที่อำเภอสามพันหวงศ์ จังหวัดพระนคร มีตั้งปลูกสร้าง
เบียดเสียดซับซ้อนยากแก่การป้องกันและระงับอัคคีภัย

และโดยที่ทรัพย์สินของประชาชนใน ตำบลที่กล่าวแล้ว
เป็นอันตรายเพราะอัคคีภัยเมื่อวันที่ ๕ และวันที่ ๑๒ พฤษภาคม
พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นจำนวนมาก ทรงพระราชดำริเห็นสมควร
จะควบคุมการก่อสร้างในบริเวณที่ไฟไหม้ เพื่อจะได้ป้องกัน
หรือระงับอัคคีภัย เพื่อความมั่นคงแข็งแรง และเพื่อ
ประโยชน์อนามัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น
ไว้โดยบทมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ควบคุมการก่อสร้างใน เขตต์เพลิงไหม้ที่บริเวณระวางถนน
เจริญกรุง เขาวราช และปทุมคงคา กับที่ตำบลถนนเขาวราช
ตอนคลองศาลเจ้าใหม่ถม จังหวัดพระนคร พุทธศักราช
๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการปลูกสร้างขึ้นภายใน
เขตต์เพลิงไหม้ที่บริเวณระวางถนนเจริญกรุง เขาวราช

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๘ หน้า ๑๕๗

และปทุมคงคา กับที่ตำบลถนนเขวราชตอนคลองศาลเจ้า
ใหม่ถม ท้องที่อำเภอสามพันขวงศ์ จังหวัดพระนคร มีเขตต์
ปรากฏตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับ
อนุญาตเป็นหนังสือจากกรมนคราทร

มาตรา ๔ การปลูกสร้างตามมาตรา ๓ นั้น หมายความว่า
การปลูกสร้างขึ้นใหม่ล้วน หรือปลูกสร้างต่อเติมของเก่าที่
ไฟไหม้

มาตรา ๕ ถ้ามีการปลูกสร้างผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ ท่าน
ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เจ้าของที่ดินเป็นผู้ปลูกสร้าง

มาตรา ๖ ผู้ใดประสงค์จะปลูกสร้าง ให้เสนอแผนผัง
พร้อมทั้งรายการต่อกรมนคราทร เพื่อขอรับอนุญาต

มาตรา ๗ กรมนคราทรมีอำนาจที่จะสั่งเป็นหนังสือให้
ผู้ขออนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมแผนผัง หรือ
รายการที่ผู้ขออนุญาตได้เสนอนั้นได้ แต่ต้องเพื่อประโยชน์
อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย
- (๒) เพื่อประโยชน์อนามัย
- (๓) เพื่อรักษาแนวถนนให้เป็นระเบียบ

เล่ม ๔๕ หน้า ๑๕๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๔๗๕

มาตรา ๘ เมื่อผู้ขออนุญาตได้เสนอแผนผังพร้อมทั้ง
รายการปลูกสร้างต่อกรมนคราทรตามความในมาตรา ๖ แล้ว
ให้กรมนคราทรสั่งภายในกำหนดเวลาหกสิบวัน

มาตรา ๙ ถ้าสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับอนุญาตให้ทำนั้นมีพื้นที่
มากกว่าสองชั้น หรือเป็นโรงมหรสพ กรมนคราทรมีอำนาจ
กำหนดเงื่อนไขลงในหนังสืออนุญาตว่า ให้รายงานการ
ก่อสร้างให้กรมนคราทรทราบตามลำดับ เพื่อให้กรมนคราทร
เข้าไปตรวจได้ตามคราวที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๐ การที่กรมนคราทรได้ตรวจแผนผังและรายการ
ตามความในพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าไม่เป็นเหตุก่อให้เกิด
ความรับผิดชอบขึ้นแก่กรมนคราทรในทางใด ๆ

มาตรา ๑๑ ให้กรมนคราทรเรียกค่าธรรมเนียมจากผู้ยื่น
แผนผังและรายการก่อสร้างตามอัตราต่อไปนี้ คือ

ในเนื้อที่ทุก ๆ ๑๐ ตารางเมตร หรือเศษของ ๑๐ ตาราง
เมตรของ

พื้นที่ ๑ หรือที่ ๒

๑ บาท

พื้นที่เหนือชั้นที่ ๒ ขึ้นไป

๐.๕๐ บาท

มาตรา ๑๒ ผู้ใดทำการก่อสร้างขึ้นภายในเขตที่ที่กำหนด
ไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยมิได้รับอนุญาตก็ดี หรือผิดจาก

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๗๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๑๕๕

แผนผังหรือรายการซึ่งกรมนคราทรอนุญาตก็ดี หรือไม่ปฏิบัติ
ตามเงื่อนไขซึ่งกรมนคราทรกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตก็ดี
ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

ถ้ากรมนคราทรร้องขอ ศาลอาจทำคำสั่งให้ผู้กระทำผิด
เปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือรื้อสิ่งปลูกสร้างนั้นเสียได้

มาตรา ๑๓ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษา
การให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎ
เสนาบดี

กฎเสนาบดีนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๗๕
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการก่อสร้างในเขตคเพลิงใหม่

พุทธศักราช ๒๔๗๖

นรศรานวัตตังค์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามพระราชกฤษฎีกาตั้งวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า โดยที่สภาผู้แทนราษฎรถวายคำปรึกษาว่า สถานที่บางแห่งเมื่อได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นแล้ว เป็นการสมควรให้มีการควบคุมการก่อสร้างในบริเวณนั้น เพื่อจะได้ป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อความมั่นคงแข็งแรง และเพื่อประโยชน์อนามย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตคเพลิงใหม่ พุทธศักราช ๒๔๗๖"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เฉพาะมาตรา ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ที่ใด และ รัฐบาลเห็นสมควรให้
มีการควบคุมการก่อสร้างในบริเวณนั้น ให้ ไซพระราชบัญญัติ
ทุกมาตรา โดยประกาศพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกานั้น ให้มีแผนที่ค่อท้ายแสดงเขตเพลิงไหม้
ไว้ด้วย

มาตรา ๔ เมื่อใด พระราชกฤษฎีกาตามความในมาตรา ๓ แดง
ท่านให้ ไซพระราชบัญญัติทุกมาตรา ภายใต้อำนาจที่กำหนดไว้
ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ประกาศพระราชกฤษฎีกาในราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๕ พระราชกฤษฎีกานั้น ถ้าได้ประกาศใช้วันที่ใดภาย
หลังเก้าสิบวัน นับแต่วันเกิดเพลิงไหม้ ณ ที่นั้น ท่านว่าเป็นโมฆะ

มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลใดทำการปลูกสร้างขึ้น ภายใต้อำนาจที่
เพลิงไหม้ เว้นไว้แต่จะ ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรมโยธา
เทศบาล

มาตรา ๗ การปลูกสร้างตาม ความใน มาตรา ๖ นั้น หมายถึง
ความว่า การปลูกสร้างขึ้นใหม่ด้วย หรือการปลูกสร้างต่อเติมของ
เก่าที่เพลิงไหม้

มาตรา ๘ ถ้ามีการปลูกสร้างผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ ท่านให้
สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เจ้าของที่ดินเป็นผู้ปลูกสร้าง

มาตรา ๙ ผู้ใดประสงค์จะปลูกสร้าง ให้ยื่นขอแผนผังพร้อม
ทั้งรายการต่อกรมโยธาเทศบาลเพื่อขอรับอนุญาต

มาตรา ๑๐ กรมโยธาเทศบาลมีอำนาจจะสั่งเป็นหนังสือให้

อนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมแผนผัง หรือรายการทศ
ขออนุญาตเดินถนนได้ แต่ต้องเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยทั่ว
ต่อไป

- (๑) เพื่อความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย
- (๒) เพื่อประโยชน์อนามัย
- (๓) เพื่อรักษาแนวถนนให้เป็นระเบียบ

มาตรา ๓๑ เมื่อผู้ขออนุญาตได้เสนอแผนผังพร้อมทั้งรายการ
ปลูกสร้างต่อกรมโยธาเทศบาลตามความในมาตรา ๘ แล้ว ให้กรม
โยธาเทศบาลตั้งภายในหกสิบวัน

มาตรา ๓๒ ถ้าสิ่งปลูกสร้างที่ใครบอนุญาตให้ทำนั้นพินมาก
กว่าสองชั้น หรือเป็นโรงมหรสพ กรมโยธาเทศบาลมีอำนาจกำหนด
เงื่อนไขตงไว้ในหนังสืออนุญาตว่า ให้รายงานการก่อสร้างให้กรม
โยธาเทศบาลทราบตามลำดับ เพื่อให้กรมโยธาเทศบาลเข้าไปตรวจ
ได้ตามคราวที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๓ การที่กรมโยธาเทศบาลได้ตรวจแผนผังและราย
การตามความในพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าไม่เป็นเหตุก่อให้เกิดความ
รำคาญหรืออันตรายแก่กรมโยธาเทศบาลในทางใด ๆ

มาตรา ๓๔ ให้กรมโยธาเทศบาลเรียกค่าธรรมเนียมจากผู้ยื่น
แผนผังและรายการก่อสร้างตามอัตราต่อไปนี้ คือ

ในเนื้อที่ทุก ๆ ๑๐ ตารางเมตร หรือเศษของ ๑๐ ตารางเมตรของ	๓ บาท
พื้นที่ ๑ หรือพื้นที่ ๒	
พื้นที่ ๓ หรือพื้นที่ ๔	
พื้นที่ ๕ หรือพื้นที่ ๖ ขึ้นไป	๑.๕๐ บาท

มาตรา ๑๕ ผู้ใดทำการปลดสร้างเงินภายในเขตที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา โดยมีใบรับอนุญาตกัก หรือผิดจากแผนผังหรือรายการซึ่งกรมโยธาเทศบาลอนุญาตกัก หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งกรมโยธาเทศบาลกำหนดไว้ ในหนังสืออนุญาตกัก ท่านว่าผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินพันบาท

ถ้ากรมโยธาเทศบาลร้องขอ ศาลอาจทำคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือสั่งปลดสร้างนั้นเสียได้

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง

กฎกระทรวงนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ประกาศมาณวันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖ เป็นปีที่ ๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

(ตามมติของคณะรัฐมนตรี)

เจ้าพระยาศรัทธวิกรมานธิเบศ

รัฐมนตรี

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๖)

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๙

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๘)

อาทิตย ทัพอภา

เจ้าพระยามรราช

พล.อ. เจ้าพระยาพิชโยนทร โยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๗๘

เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรที่จะควบคุมการก่อสร้างอาคารค่า... เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแข็งแรง การอนามัย... สุขภาพ การป้องกันอัคคีภัย และการผังเมือง...
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัติตั้งแต่วันที่ประกาศโดยพระราช-
 บัญญัติ ซึ่งจะได้กำหนดความควรแก่สภาพของท้องที่นั้นแห่งใด ๆ ไป
 มาตรา ๓ เมื่อใดใช้พระราชบัญญัติในเขตท้องที่ใด ให้ยก
 กฎหมายกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้
 ไว้ในพระราชบัญญัติ หรือขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติ
 นั้นท้องถิ่น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติ

“ รัฐมนตรี ” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ มีหน้าที่รักษาการให้
 ไปตามพระราชบัญญัติ

“ เจ้าหน้าท้องถื่น ” ในท้องถื่นซึ่งได้ ยกฐานะ เป็นเทศบาล แล้ว
 หมายความว่า คณะมนตรีเทศบาล ส่วนในท้องถื่นซึ่งยังไม่ได้ยกฐานะ
 เป็นเทศบาล หมายความว่า คณะกรรมการจังหวัด

“ นายช่าง ” หมายความว่า นายช่างในกรมโยธาเทศบาล หรือ
 นายช่างผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งรัฐมนตรี หรือคณะมนตรีเทศบาลได้ แต่งตั้งขึ้นเพื่อ
 ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ หรือผู้แทนซึ่งนายช่าง ที่กล่าวแล้วได้
 แต่งตั้งขึ้นด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี หรือ คณะมนตรี เทศบาลแล้ว
 การ

“ อาคาร ” หมายความว่า คอก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพร
 ผนังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นใดซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่
 หรือเข้าใช้สอยได้ รวมทั้งอาคารในที่ หรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นที่พักม
 ประชาชนไม่ว่าในร่มหรือกลางแจ้ง และโดยเฉพาะที่ซึ่งติดต่อกับ
 สาธารณะนั้น ให้ หมายความว่า ถึง สะพาน อุโมงค์ หอ หรือวาง

ระขายน้ำเพื่อการสุขาภิบาล รั้วหรือกำแพง กั้นทั้งประตูรั้วหรือกำแพง
นั้น บ้ายโฆษณาอันติดไว้อย่างถาวร ซึ่งมีขนาดเกิน หก ตารางเมตร
หรือป้ายโฆษณาอันติดไว้ ซึ่งมีขนาดเกิน หก ตารางเมตร หรือ
เรือ เช่นท่าหน้า หรือท่าจอดเรือด้วย อนึ่ง คำว่า "อาคาร"
ให้รวมทั้งสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่ง รัฐมนตรีจะได้ กำหนด ตาม ความใน
มาตรา ๕ อีกด้วย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดว่า สิ่งปลูกสร้างอย่างไร
เป็นอาคารตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้ โดย ประกาศในราช
กิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลปลูกสร้างอาคารอย่างใดๆ เว้นแต่จะได
รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

มาตรา ๗ บุคคลผู้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่า
ทำการปลูกสร้างอาคาร

(๑) สร้างอาคารขึ้นใหม่แล้ว

(๒) ต่อเติมหรือตัดแปลงอาคารที่มีอยู่แล้วใน ลักษณะอันเป็นการ
เพิ่มน้ำหนักให้แก่อาคารนั้นมาก หรือเป็นการเพิ่มหรือขยายพื่นที่อาคาร
นั้นมาก

(๓) แปลงอาคารสำหรับบุคคล อื่น เป็น อาคาร เพื่อประโยชน์
อย่างอื่น หรือกลับกัน

มาตรา ๘ บุคคลใดประสงค์จะปลูกสร้างอาคาร ให้เสนอแผนผัง
และแบบก่อสร้างของอาคารที่จะปลูกสร้างพร้อมทั้ง รายการ ต่อเจ้าหน้าที่
ท้องถิ่นเพื่อรับอนุญาต ดังระบไว้ในมาตรา ๖ แผนผัง แบบ ก่อสร้าง

รายงานเช่นว่านี้ จักต้องมีอุปกรณ์อันจำเป็นและมีลักษณะถูกต้องตาม
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเทศบัญญัติ

มาตรา ๘ เมื่อกำหนดที่ดินไว้โดยแผนผังแนบก่อสร้างและราย
รายการตามความในมาตรา ๖ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตรวจ อนุญาตหรือ
คำสั่งตามความในมาตรา ๖ ภายในเวลาที่สมควร

ถ้าผู้ขออนุญาตประสงค์ จะปลูกสร้างเป็นการเร่งรีบ และ ร้องขอให้
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตรวจและออกใบ อนุญาต ชั่วคราวให้ทำการปลูกสร้าง
เฉพาะส่วนแห่งอาคาร ซึ่งจะต้องทำการปลูกสร้าง ก่อน ก็ได้ ในกรณี
เช่นว่านี้ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตรวจและออกใบ อนุญาต ชั่วคราว หรือมี
คำสั่งตามความในมาตรา ๖ ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันยื่นคำขอ

มาตรา ๑๐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น มีอำนาจ ออก คำสั่ง เป็น หนังสือ ให้
ผู้ขออนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังแนบก่อสร้างหรือรายการที่ดิน ยื่นแก่คน
อื่นก็ได้ แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎ
กระทรวงหรือเทศบัญญัติ และเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย และการป้องกัน
อัคคีภัย
- (๒) เพื่อการอนามัย
- (๓) เพื่อรักษาแนวอาคารตามถนนให้เป็นระเบียบ
- (๔) เพื่อประโยชน์สถาปัตยกรรม

มาตรา ๑๑ ผู้ใดปลูกสร้างอาคารโดยมีใบ อนุญาตถูกต้อง ปลูก
สร้างอาคารผิดจากแผนผังแนบก่อสร้าง หรือรายการที่ดิน อนุญาต
ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นได้ระบุไว้ในหนังสือ
อนุญาตถูกต้อง ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

เมื่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นร้องขอ ศาลอาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดเปลี่ยนแปลง
แก้ไข หรือรื้อถอนอาคาร หรือส่วนแห่งอาคารที่ได้สร้างผิดแผกไปจาก
แผนผังแนบก่อสร้าง หรือรายการที่ได้รับอนุญาตนั้นเสียได้ภายใน ระยะเวลาอัน
สมควรที่จะกำหนดให้ ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งศาล เจ้า
หน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่เห็นสมควร เพื่อ
เปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือรื้อถอนอาคาร หรือส่วนแห่งอาคารนั้นได้ภายใน
ระยะเวลาเท่าที่ศาลได้กำหนดให้คงกล่าวมาแล้วข้างต้น โดยคิดค่า
ค่าใช้จ่ายแก่ผู้ เป็นเจ้าของ

มาตรา ๑๒ นายช่างมีอำนาจเข้าตรวจอาคารใด ๆ ที่ปลูกสร้างขึ้น
ก่อนหรือหลังวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจว่าอาคารนั้นอยู่ใน ภาวะอัน
สมควร ถ้านายช่างตรวจพบว่าอาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งอาคาร
ไม่มั่นคงแข็งแรง หรือไม่ปลอดภัย ซึ่งน่าจะเป็น อันตรายต่อ ร่างกาย
ชีวิต หรือทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเจ้าของอาคารให้เลิก
ใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งอาคารนั้น หรือให้ เปลี่ยนแปลงแก้ไข
หรือรื้อถอนเสีย ภายในเวลาอันสมควรที่จะได้กำหนดให้

ถ้าเจ้าของอาคารไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติตามไม่ถูกต้องตามคำสั่งของเจ้า
หน้าที่ท้องถิ่น ซึ่งได้สั่งตามความในวรรคก่อน ให้นำความในมาตรา
๑๑ วรรค ๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ เจ้าของอาคารผู้ได้รับคำสั่งตามความในมาตรา ๑๒
เมื่อประกอบการเสร็จแล้ว ให้รายงานต่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นขอให้ไปตรวจ
ว่าการนั้น ๆ ได้ทำถูกต้องหรือไม่ เมื่อได้รับรายงานนั้นแล้ว ถ้าเจ้า
หน้าที่ท้องถิ่นเห็นว่า การนั้นได้ทำสำเร็จ ถูกต้อง ก็ให้ ออกใบรับรองให้

ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ใครกรายงาน ถ้าเห็นว่ากรณีนั้น ยังมีโอกาส
ให้ถูกต้อง ก็ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นแจ้งให้เจ้าของอาคารทราบเป็นหนังสือ
เมื่อเจ้าของอาคารได้ปฏิบัติตามแล้ว ก็ให้รายงานคดีให้ไปตรวจใหม่เพื่อก
รับใบรับรอง

มาตรา ๕๔ นอกจากที่เกี่ยวแก่การ รักษาอาคาร ตามฉบับให้
ไว้ในระเบียบ ระเบียบข้อบังคับของอาคาร ลักษณะสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับ
ถนน ครอบ ถาวร ท่อ ท่อระบายน้ำ หรืออาคารต่างเจ้าของ และ พระ
ราชบัญญัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

- (๑) พระที่นั่งหรือพระราชมังคลาภิเษก
- (๒) อาคารของรัฐบาลซึ่งใช้เป็นที่ทำงานในราชการ หรือ เพื่อก
สาธารณะประโยชน์ และ
- (๓) วัดวาอาราม หรือโบสถ์สถาน ซึ่ง อยู่ใน ความ ควบคุม
ของกระทรวงธรรมการ เมื่อแผนผังแบบก่อสร้างและรายการสิ่งปลูก
สร้างนั้นกระทรวงธรรมการได้รับรองแล้ว

มาตรา ๕๕ ให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษา
การให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติ และให้มีอำนาจออก กฎกระทรวง
หรือข้อบัญญัติให้เทศบาลท้องถิ่น เพื่อกปฏิบัติตามให้ เป็นไป ตาม พระ
ราชบัญญัติ และโดยละเพาะเพื่อก

- (๑) กำหนดระเบียบการอนุญาต และชักบังคับ เกี่ยวแก่ แผนผัง
แบบก่อสร้าง หรือรายการทอยนมาเพื่อกขออนุญาต
- (๒) กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับลักษณะอาคารชนิดต่าง ๆ และส่วน
ต่าง ๆ ของอาคารนั้น ๆ เพื่อประโยชน์ ใน ความ มั่นคง แข็งแรง ความ
ปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การอนามัย และสวัสดียกรรรม

- (๓) กำหนดวิธีการระงับควบคุมอาคารและการก่อสร้างอาคาร
- (๔) กำหนดแนวอาคารตามถนนให้ ใต้รั้วเขี่ย และข้อบังคับให้
แก่ระยะระหว่างอาคารกับถนน ครอบ ท่างเท้า และที่ว่างอื่น ๆ
ระหว่างอาคารต่างเจ้าของ
- (๕) กำหนด ข้อบังคับ เกี่ยวแก่กำลัง ของ วัตถุ ที่จะใช้ ก่อ สร้าง
กำลังน้ำหนักอื่นส่วนต่าง ๆ ของอาคารระงับบรรทุกได้ ความกคบนว
ฐาน และกำลังต้านทานเพื่อให้เหมาะแก่กำลังธรรมชาติ เช่นลมและฝน
- (๖) กำหนดวิธีการระบายน้ำ และการสุขาภิบาลของอาคาร เพ
อนามัย หรือสาธารณสุขโรค
- (๗) กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลดสร้างขึ้นมิได้
- (๘) กำหนดการติดค่อท่อประปา
- (๙) กำหนดการตั้งถังรองรับมูลฝอย
- (๑๐) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจแบบก่อสร้าง และการ
ออกใบอนุญาต
- (ก) สำหรับอาคารที่เป็นบ้าน เรือน โรง ทำควยอิฐ คอนกรีต
หรือเหล็กเป็นส่วนใหญ่ไม่เกินตารางเมตร ละ ๑๐ ตารางค ตาม ขนาด
ของพื้นที่ในอาคารนั้นทุกชั้น
- (ข) สำหรับอาคารที่เป็นบ้าน เรือน โรง ทำควยไม้ หรือวัตถุ
ไม้ถาวร เป็นส่วนใหญ่ ไม่เกินตารางเมตรละ ๕ ตารางค ตามขนาด
ของพื้นที่ในอาคารนั้นทุกชั้น
- (ค) อาคารอื่น ๆ ที่มิใช่บ้าน โรง เรือน ถ้าคิดเป็นเนื้อที่ไม่เกิน
ตารางเมตรละ ๕๐ ตารางค ถ้าวัดเป็นระยะยาวไม่เกินเมตรละ ๒๐ ตารางค

กฎกระทรวงและเทศบัญญัตินั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ให้ ใช้บังคับได้

รับสนองพระบรมราชโองการ
พ.ต. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

(๕๓ ร.จ. ๖๖๕ ตอนที่ ๔๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๕)

ฉบับพิเศษ หน้า ๔
เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๑๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔

พระราชบัญญัติ

ควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๐๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

เป็นปีที่ ๑๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการ
ควบคุมการก่อสร้างอาคาร

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๑๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้ใดปลูกสร้างอาคารโดยมิได้รับอนุญาตก็ดี ปลูกสร้างอาคารผิดแยกจากแผนผังแบบก่อสร้างหรือรายการที่ได้รับอนุญาตก็ดี หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระบุไว้ในหนังสืออนุญาตก็ดี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

“มาตรา ๑๑ ทวิ ในกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจสั่งระงับการก่อสร้างหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง และหรือรื้อถอนอาคารหรือส่วนแห่งอาคารนั้นได้”

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๑๘ ตอนที่ ๑๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔

ในกรณีที่มีการปลูกสร้างอาคารผิดแผกจากแผนผังแบบ-
ก่อสร้างหรือรายการที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระบุไว้ในหนังสืออนุญาต ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
มีอำนาจสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง และหรือรื้อถอนอาคารหรือส่วน
แห่งอาคารที่ผิดแผกจากแผนผังแบบก่อสร้างหรือรายการที่
ได้รับอนุญาต หรือที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
ระบุไว้ในหนังสืออนุญาตนั้นเสียได้ภายในระยะเวลาอันสมควร โดย
แจ้งระยะเวลาให้ผู้ปลูกสร้างอาคารทราบ

ผู้ปลูกสร้างอาคารซึ่งได้รับคำสั่งจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตาม
ความในวรรคแรกหรือวรรคสอง มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเจ้าหน้าที่
ท้องถิ่นต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เกี่ยวแก่การก่อสร้าง
อาคารตามมาตรา ๑๒ ทวิ ได้ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วัน
ได้รับคำสั่ง ในกรณีไม่มีอุทธรณ์คำสั่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหรือมี
อุทธรณ์ แต่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เกี่ยวแก่การก่อสร้าง
อาคารวินิจฉัยสั่งให้ยกอุทธรณ์ และผู้ปลูกสร้างอาคารผู้ได้รับ
คำสั่ง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นกำหนด หรือภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่
วันได้รับทราบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เกี่ยว
แก่การก่อสร้างอาคารซึ่งได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๑๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔

ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจจัดการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลง และหรือรื้อถอนอาคารและส่วนแห่งอาคารนั้นได้โดยคิดค่าใช้จ่ายจากผู้ปลูกสร้างอาคารนั้น

ถ้าผู้ปลูกสร้างอาคารได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่สั่งตามความในวรรคแรกหรือวรรคสอง ให้ผู้ปลูกสร้างอาคารได้รับการยกเว้นโทษดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ นายช่างมีอำนาจเข้าตรวจอาคารใดๆ ที่ปลูกสร้างขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อคว่าอาคารนั้นอยู่ในภาวะอันสมควร ถ้านายช่างตรวจพบว่าอาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งอาคารนั้นไม่มั่นคงแข็งแรงหรือไม่ปลอดภัยซึ่งน่าจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย ชีวิตหรือทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารให้เลิกใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งอาคารนั้น และหรือให้เจ้าของอาคารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนเสียภายในเวลาอันสมควรที่จะได้กำหนดให้ และให้นำความในมาตรา ๑๑ ทวิวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๑๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ ๑๒ ตริ และ ๑๒ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕

“มาตรา ๑๒ ทวิ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์เกี่ยวแก่การก่อสร้างอาคาร” เรียกโดยย่อว่า “กกอ.” มีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๑ ทวิ

ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี กกอ. ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งจังหวัดนั้น ๆ เป็นประธานกรรมการ นายช่างใหญ่กรมโยธาเทศบาลและบุคคลอื่นซึ่งมิได้เป็นนายกเทศมนตรี เทศมนตรีหรือพนักงานเทศบาลมีจำนวนสามคนซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นกรรมการ

ในจังหวัดอื่น กกอ. ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งจังหวัดนั้น เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด ผู้กำกับการตำรวจภูธร อนามัยจังหวัดและนายอำเภอท้องที่ที่อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตั้งอยู่เป็นกรรมการ

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการแทน ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ฉบับพิเศษ : หน้า ๕.

เล่ม ๗๘ ตอนที่ ๑๑๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๐๔

มาตรา ๑๒ ตรี ในการประชุมของ กกอ. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานแห่งที่ประชุม

มาตรา ๑๒ จัตวา การประชุมของ กกอ. ทุกคราว ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน บางประการ เช่น ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นสั่งการอย่างใดในกรณีที่ตรวจพบการก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต จึงสมควรแก้ไขให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๕๒

โดยที่ปรากฏว่าขณะนี้การจราจรในทางมิได้เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็วเท่าที่ควร เนื่องจากจำนวนรถยนต์ที่ใช้สัญจรไปมาได้ทวีจำนวนขึ้นเป็นลำดับ ทั้งผู้ขับรถยนต์ยังได้ใช้ทางเดินรถบางส่วนเป็นที่จอดรถยนต์อีกด้วย การบรรเทาความคับคั่งของการจราจรจึงไม่อาจกระทำได้ดีด้วยการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจราจรเพียงประการเดียว แต่จำเป็นต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นประกอบ คณะปฏิวัติเห็นสมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารเพื่อกำหนดให้เจ้าของอาคารบางประเภทที่ใช้ในบริการสาธารณะเพื่อหาประโยชน์ เช่น โรงแรม หอพัก โรงแรม ภัตตาคาร อาคารชุด และอาคารขนาดใหญ่ เป็นต้น จัดให้มีที่จอดรถยนต์สำหรับผู้ที่ใช้ประโยชน์จากอาคารนั้นๆ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ บุคคลผู้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าทำการปลูกสร้างอาคาร

(๑) สร้างอาคารขึ้นใหม่ล้วน

(๒) ต่อเติมหรือดัดแปลงอาคารที่มีอยู่แล้วในลักษณะอันเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้แก่อาคารนั้นมาก หรือเป็นการเพิ่มหรือขยายพื้นที่แห่งอาคารนั้นมาก

(๓) แปลงหรือเปลี่ยนสภาพอาคารสำหรับบุคคลอาศัยเป็นอาคารเพื่อประโยชน์อย่างอื่น หรือกลับกัน

(๔) แปลงหรือเปลี่ยนสภาพอาคารซึ่งมิใช่อาคารประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘ วรรคสอง ให้เป็นอาคารประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวงดังกล่าว หรือกลับกัน

(๕) แปลงหรือเปลี่ยนสภาพที่จอดรถยนต์ ที่กลับรถยนต์ หรือทางเข้าออกของรถยนต์ ของอาคารประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘ วรรคสอง ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเพื่อประโยชน์อย่างอื่น

มาตรา ๘ บุคคลใดประสงค์จะปลูกสร้างอาคาร ให้เสนอแผนผังและแบบก่อสร้างของอาคารที่จะปลูกสร้างพร้อมทั้งรายการต่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อรับอนุญาตดังระบุไว้ในมาตรา ๖

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ สิงหาคม ๒๕๑๕

แผนผังแบบก่อสร้าง และรายการเช่นว่านี้จักต้องมีอุปกรณ์
อนามัยและมีลักษณะถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือ
เทศบัญญัติ

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดประเภทของอาคารซึ่งต้องมีที่จอดรถยนต์
ที่กลับรถยนต์ และทางเข้าออกของรถยนต์
- (๒) กำหนดจำนวนพื้นที่ที่ใช้เป็นที่จอดรถยนต์ ที่กลับ
รถยนต์ และทางเข้าออกของรถยนต์ของอาคารตาม (๑) พอ
สมควรกับขนาดและลักษณะของอาคาร ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๕๑๕ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็น
หนังสือให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังแบบก่อสร้าง
หรือรายการที่ได้ยื่นแก้ต่อนั้นได้ แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้น
ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือเทศบัญญัติ
และเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย และการ
ป้องกันอัคคีภัย

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ สิงหาคม ๒๕๐๕

- (๒) เพื่อการอนามัย
- (๓) เพื่อรักษาแนวอาคารตามถนนให้เป็นระเบียบ
- (๔) เพื่อประโยชน์สถาปัตยกรรม
- (๕) เพื่อประโยชน์ในการจัดพื้นที่ที่ใช้เป็นที่จอดรถยนต์ที่กั้นรถยนต์ และทางเข้าออกของรถยนต์ ตามความใน มาตรา ๘ วรรคสอง”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้ใดปลูกสร้างอาคารโดยมิได้รับอนุญาตก็ต่อปลูกสร้างอาคารผิดแผกจากแผนผังแบบก่อสร้างหรือรายการที่ได้รับอนุญาตก็ดี หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระบุไว้ในหนังสืออนุญาตก็ดี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ถ้าอาคารที่ปลูกสร้างนั้นเป็นอาคารประเภทที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘ วรรคสอง และผู้ปลูกสร้างอาคารไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นกำหนด ต้องระวางโทษปรับเป็น

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๑๑๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ สิงหาคม ๒๕๑๕

รขวันวันละหนึ่งพันบาท ตลอดระยะเวลาที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง
เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นหรือข้าราชการของคณะกรรมการวินิจฉัย
อุทธรณ์เกี่ยวแก่การก่อสร้างอาคาร แล้วแต่กรณี ด้วยอีก
ใตหนึ่ง”

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต
วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากมีความจำเป็นต้องแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และกำหนดอำนาจหน้าที่
ของส่วนราชการของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ และ
มาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และโดย
ความเห็นชอบของคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามมติที่ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๒๘
เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๘ ให้แบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของ
ส่วนราชการกรุงเทพมหานคร ดังนี้

หมวด ๑

สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑ สำนักงานเลขานุการสภากรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำ
ของสภากรุงเทพมหานคร

หมวด ๒

สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒ สำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการ
และงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ
ราชการประจำของคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร งานในหน้าที่ของ ก.ก. วิเคราะห์

และวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและจัดระบบราชการกรุงเทพมหานคร ประสานงานและ
ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการ
บริหารงานบุคคลในราชการกรุงเทพมหานครและดำเนินการตามที่ ก.ก.มอบหมาย

หมวด ๔

สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของ
กรุงเทพมหานครและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

ข้อ ๕ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) กองกลาง
- (๒) กองการเจ้าหน้าที่
- (๓) กองฝึกอบรม
- (๔) กองผังเมือง
- (๕) กองงบประมาณ
- (๖) กองกฎหมายและคดี
- (๗) กองปกครองและทะเบียน
- (๘) กองประชาสัมพันธ์
- (๙) กองวิศวกรรมจราจร

หมวด ๕

สำนักผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๖ สำนักผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจ แนะนำ
ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการทั่วไปของหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดกรุงเทพ-
มหานคร และปฏิบัติราชการตามที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือปลัดกรุงเทพมหานครมอบ
หมาย

ข้อ ๗ สำนักผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองงานผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร

หมวด ๖

สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๘ สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานนโยบายและ

แผนกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๙ สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองนโยบายและแผน ๑
- (๓) กองนโยบายและแผน ๒
- (๔) กองนโยบายและแผน ๓

หมวด ๘

สำนักการแพทย์

ข้อ ๑๐ สำนักการแพทย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานด้านการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลทั่วไปในสังกัดกรุงเทพมหานคร การจัดการศึกษาหรือการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และการพยาบาล

ข้อ ๑๑ สำนักการแพทย์ มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองวิชาการแพทย์
- (๓) วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์
- (๔) วชิรพยาบาล
  - (ก) กองบริการทั่วไป
  - (ข) กองบริการทางวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์
  - (ค) กองคลังกรรม
  - (ง) กองโสตถกรรม
  - (จ) กองสูตินรีเวชกรรม
  - (ฉ) กองการพยาบาล
- (๕) โรงพยาบาลกลาง
  - (ก) กองบริการทั่วไป
  - (ข) กองบริการทางวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์
  - (ค) กองคลังกรรม
  - (ง) กองโสตถกรรม
  - (จ) กองสูตินรีเวชกรรม
- (๖) โรงพยาบาลตากสิน
  - (ก) กองบริการทั่วไป

- (ข) กองบริการทางวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์
- (ค) กองศัลยกรรม
- (ง) กองโสตถยกรรม
- (จ) กองสูตินรีเวชกรรม
- (๗) โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
  - (ก) กองบริการทั่วไป
  - (ข) กองบริการทางวิทยาศาสตร์และทางการแพทย์
  - (ค) กองศัลยกรรม
  - (ง) กองโสตถยกรรม
  - (จ) กองสูตินรีเวชกรรม

หมวด ๘

สำนักอนามัย

ข้อ ๑๒ สำนักอนามัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม และประสานกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การอนามัย-ครอบครัว การอนามัยสิ่งแวดล้อม ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์บริการสาธารณสุข และโรงพยาบาลชุมชน การควบคุมความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยในโรงแรมที่พักและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

ข้อ ๑๓ สำนักอนามัย มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองส่งเสริมสาธารณสุข
- (๓) กองทันตสาธารณสุข
- (๔) กองอนามัยสิ่งแวดล้อม
- (๕) กองควบคุมโรคสัตว์
- (๖) กองส่งเสริมสุขภาพ
- (๗) กองพยาบาลสาธารณสุข
- (๘) กองควบคุมโรคติดต่อ
- (๙) ศูนย์บริการสาธารณสุข
- (๑๐) โรงพยาบาลชุมชนหนองจอก

หมวด ๙

สำนักการศึกษา

ข้อ ๑๔ สำนักการศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๕ สำนักการศึกษา มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) หน่วยศึกษานิเทศก์
- (๓) กองโรงเรียน
- (๔) กองวิชาการ

หมวด ๑๐

สำนักการโยธา

ข้อ ๑๖ สำนักการโยธา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการโยธา การออกแบบ การก่อสร้างและบูรณะ การควบคุมการก่อสร้าง การควบคุมอาคาร และการดูแลรักษาที่สาธารณะ

ข้อ ๑๗ สำนักการโยธา มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองออกแบบ
- (๓) กองก่อสร้างและบูรณะ
- (๔) กองควบคุมการก่อสร้าง
- (๕) กองควบคุมอาคาร
- (๖) กองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะ

หมวด ๑๑

สำนักการระบายน้ำ

ข้อ ๑๘ สำนักการระบายน้ำ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ควบคุม และดำเนินการเกี่ยวกับการระบายน้ำ การบำรุงรักษาทางระบายน้ำ การป้องกันน้ำท่วมและการกำจัดน้ำเสีย

ข้อ ๑๙ สำนักการระบายน้ำ มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองควบคุมระบบระบายน้ำ
- (๓) กองบำรุงรักษาคูและคลอง
- (๔) กองโรงงานกำจัดน้ำเสีย
- (๕) กองวิชาการ

หมวด ๑๒

-สำนักรักษาความสะอาด

ข้อ ๒๐ สำนักรักษาความสะอาด มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนควบคุมและดำเนิน

การเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตลอดจนการจัดให้มีและบำรุงรักษาสุขาชั่วคราว และรถสุขาเคลื่อนที่

ข้อ ๒๑ สำนักรักษาความสะอาด มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองเก็บขนมูลฝอย
- (๓) กองกำจัดสิ่งปฏิกูล
- (๔) กองโรงงานกำจัดมูลฝอย
- (๕) กองวิชาการ

หมวด ๑๓

สำนักสวัสดิการสังคม

ข้อ ๒๒ สำนักสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การจัดให้มีและบำรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริมกีฬา การนันทนาการ และการพัฒนาเยาวชน

ข้อ ๒๓ สำนักสวัสดิการสังคม มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองสังคมสงเคราะห์
- (๓) กองสวนสาธารณะ
- (๔) กองนันทนาการ

หมวด ๑๔

สำนักการคลัง

ข้อ ๒๔ สำนักการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการคลัง การเงิน การบัญชี การพัสดุ การซ่อมบำรุงรักษายานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องทุ่นแรงของกรุงเทพมหานครและควบคุมดูแลการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร สอบถามข้อเท็จจริงหรือสั่งให้แสดงเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงาน

ข้อ ๒๕ สำนักการคลัง มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองรายได้
- (๓) กองการเงิน
- (๔) กองบัญชีและตรวจสอบ
- (๕) กองระบบการคลัง

- (๖) กองโรงงานช่างกล
- (๗) กองทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

หมวด ๑๕

สำนักเทศกิจ

ข้อ ๒๖ สำนักเทศกิจ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลและบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

หมวด ๑๖

สำนักงานเขต

ข้อ ๒๗ สำนักงานเขต มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานการปกครองท้องที่ การพัฒนาชุมชน การส่งเสริมอาชีพ การทะเบียน การโยธา การรักษาที่สาธารณะ การสาธารณสุข การจัดเก็บรายได้ การรักษาความสะอาด การจัดการศึกษา การดูแลและรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๒๘ สำนักงานเขต มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) งานปกครอง
- (๒) งานทะเบียน
- (๓) งานโยธา
- (๔) งานอนามัย
- (๕) งานรายได้
- (๖) งานรักษาความสะอาด
- (๗) งานศึกษาธิการ
- (๘) งานคลัง
- (๙) งานเทศกิจ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๒๘

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

(ลงชื่อ) อาษา เมฆสวรรค์

(นายอาษา เมฆสวรรค์)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๘)

โดยที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๒ เห็นชอบให้ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของสำนักอนามัย และสำนักงานโยธา ใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๘ โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๑๓ และข้อ ๑๗ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้

“ข้อ ๑๓ สำนักอนามัย มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองส่งเสริมสาธารณสุข
- (๓) กองทันตสาธารณสุข
- (๔) กองอนามัยสิ่งแวดล้อม
- (๕) กองสัตวแพทย์สาธารณสุข
- (๖) กองส่งเสริมสุขภาพ
- (๗) กองการพยาบาลสาธารณสุข
- (๘) กองควบคุมโรค
- (๙) กองป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด
- (๑๐) กองเภสัชกรรม
- (๑๑) ศูนย์บริการสาธารณสุข
- (๑๒) โรงพยาบาลหนองจอก
- (๑๓) โรงพยาบาลลาดกระบัง

ข้อ ๑๗ สำนักการโยธา มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองออกแบบ
- (๓) กองก่อสร้างและบูรณะ
- (๔) กองควบคุมการก่อสร้าง
- (๕) กองควบคุมอาคาร
- (๖) กองรังวัดและจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน
- (๗) กองวิชาการ
- (๘) กองวิเคราะห์และวิจัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๒

(ลงชื่อ) พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๗๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๒

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่
ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๕)

โดยที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๓๒ เห็นชอบให้ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการของสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) กองกลาง
- (๒) กองการเจ้าหน้าที่
- (๓) กองฝึกอบรม
- (๔) กองผังเมือง
- (๕) กองงบประมาณ
- (๖) กองกฎหมายและคดี
- (๗) กองปกครองและทะเบียน
- (๘) กองประชาสัมพันธ์
- (๙) กองวิศวกรรมจราจร
- (๑๐) กองตรวจสอบภายใน”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒

(ลงชื่อ) พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๐๑ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๒

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๑๐)

โดยที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๒ เห็นชอบให้ปรับปรุงส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักงานโยธาและแผนกรุงเทพมหานคร และสำนักเทศกิจ ใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๘ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนีในท้ายข้อ ๓ แห่งประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๘

“ข้อ ๓ ทวิ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) กองบริหารทั่วไปและการสอบ
- (๒) กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน
- (๓) กองวินัย
- (๔) กองตรวจสอบและทะเบียนประวัติ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองนโยบายและแผนรวม
- (๓) กองแผนสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม
- (๔) กองแผนเศรษฐกิจและสังคม
- (๕) กองแผนบริหารและการคลัง
- (๖) กองคอมพิวเตอร์”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนีในท้ายข้อ ๒๖ แห่งประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๘

“ข้อ ๒๖ ทวิ สำนักเทคนิค มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการ
- (๒) กองวิชาการ
- (๓) กองสอบสวนและคดี
- (๔) กองบังคับคดี”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒

(ลงชื่อ) พลตรี จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๐๑ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๒

(สำเนา)

ครุฑ

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ
ส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒๔)

โดยที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่
๓/๒๕๓๗ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๓๗ เห็นชอบให้ปรับปรุงโครงสร้างการกำหนดระดับของ
ส่วนราชการของ ๓๔ สำนักงานเขตจากระดับงานเป็นระดับฝ่าย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ-
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๔ จึงให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ แห่งประกาศกรุงเทพมหานคร
เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ-
กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศกรุงเทพมหานคร
เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๓๐ ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง
การแบ่งส่วนราชการภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร
(ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๑ และประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ
ภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๑๕)
ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ข้อ ๒๔ สำนักงานเขต มีส่วนราชการดังต่อไปนี้

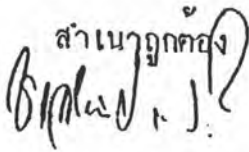
- (๑) ฝ่ายปกครอง
- (๒) ฝ่ายทะเบียน
- (๓) ฝ่ายโยธา
- (๔) ฝ่ายอนามัย

- (๕) ฝ่ายรายได้
- (๖) ฝ่ายรักษาความสะอาด
- (๗) ฝ่ายศึกษาวิชาการ
- (๘) ฝ่ายการคลัง
- (๙) ฝ่ายเทศกิจ
- (๑๐) โรงเรียนประถมศึกษา
- (๑๑) ฝ่ายพัฒนาชุมชน "

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

(ลงชื่อ) ศาสตราจารย์ ร้อยเอก กฤษณา อรุณวัฒน์ ณ อยุธยา
(กฤษณา อรุณวัฒน์ ณ อยุธยา)
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สำเนาถูกต้อง

(นายบรรณรักษ์ เกษะเสน)

ผู้อำนวยการกองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน สำนักงาน ก.ก.

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑
ตอนที่ ๕๑๖ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๗

วนิดา/กัต
รัตนา/ทาน

คำสั่งกรุงเทพมหานคร

ที่ ๔๐๘๔/๒๕๒๔

เรื่อง มอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน

แจ้ง

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงมีคำสั่งมอบอำนาจไว้ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิก

๑.๑ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๔๓๙/๒๕๑๘ เรื่องมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๘

๑.๒ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๗๔/๒๕๑๙ เรื่องมอบอำนาจอนุมัติผ่อนชำระภาษีค้าง ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๙

๑.๓ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๓๘๑/๒๕๑๙ เรื่องมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๙

๑.๔ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๐๖/๒๕๒๐ เรื่องมอบอำนาจให้หัวหน้าเขตปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

๑.๕ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๗๓๙/๒๕๒๒ เรื่องมอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ลงนามในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบัญชีถือจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒

๑.๖ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๔๔๖/๒๕๒๔ เรื่องการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร รองปลัดกรุงเทพมหานคร และหัวหน้าเขตเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

๑.๗ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๑๔๕๒/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจการปฏิบัติราชการ แทน ให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๔

๑.๘ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๒๐๙๐/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจการปฏิบัติราชการ แทน ให้รองปลัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๒๔

๑.๙ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๐๖๔/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้หัวหน้าเขตปฏิบัติราชการ แทน ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

๑.๑๐ คำสั่งกรุงเทพมหานคร ที่ ๓๖๐๒/๒๕๒๔ เรื่องมอบอำนาจการปฏิบัติราชการ แทนให้ปลัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๔

บรรดาประกาศ คำสั่ง หรือบันทึกสั่งการอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

๒. มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานคร

๒.๑ มอบอำนาจในการติดต่อประสานงาน ได้ตอบหนังสือกับส่วนราชการภายนอก ซึ่งมีใช้เป็นนโยบายหรือปัญหาสำคัญ

๒.๒ มอบอำนาจในการขอรับเงินทุกชนิด ทุกประเภท จากศาลทุกศาลซึ่งเกิดจากการดำเนินคดีของกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจตั้งตัวแทนช่วงในการปฏิบัติราชการดังกล่าว

๒.๓ มอบอำนาจในการลงนามในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบัญชีถือจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างกรุงเทพมหานคร

๓. มอบอำนาจให้ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือรองปลัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมาย จากปลัดกรุงเทพมหานคร

๓.๑ มอบอำนาจเกี่ยวกับการคลัง

๓.๑.๑ มอบอำนาจให้สั่งจ่ายเงินสะสมแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ออกจาก ราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการหักเงินเดือนพนักงานเทศบาลไว้เป็นเงินสะสม พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามบันทึกที่ กทม.๐๓๐๕/ ๘๘๑๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๗

๓.๑.๒ การสั่งจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการกรุงเทพมหานครวิสามัญที่ออกจาก ราชการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น วิสามัญประจำการ ที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๙

๓.๒ มอบอำนาจเกี่ยวกับการจ้างเหมา

มอบอำนาจการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้แทน หรือผู้ช่วยผู้แทนผู้รับจ้างตามที่กำหนด ไว้ในหนังสือสัญญาจ้างเหมา

๓.๓ มอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลบางประเภท

๓.๓.๑ มอบอำนาจการลงนามในบัตรประจำตัวข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ระดับ ๑ ถึงระดับ ๙

๓.๓.๒ มอบอำนาจการลงนามในบัตรประจำตัวลูกจ้างกรุงเทพมหานคร

๓.๓.๓ พิจารณาอนุญาตและลงนามในหนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครลาอุปสมบท

๓.๓.๔ มอบอำนาจการลงนามในฐานะผู้รับสัญญาการไปศึกษาและฝึกอบรมของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษาฝึกอบรมและดูงาน

๓.๔ มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘

๓.๔.๑ มอบอำนาจในการวินิจฉัยอุทธรณ์การตีราคาปานกลางของที่ดิน ตามความในมาตรา ๒๐ และวินิจฉัยอุทธรณ์การประเมินภาษีบำรุงท้องที่ ตามความในมาตรา ๔๙, ๕๐ และ ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘

๓.๔.๒ พิจารณายกเว้นหรือลดภาษีบำรุงท้องที่ตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘

๓.๕ มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

มอบอำนาจให้เป็นผู้ชี้ขาดคำร้องขอให้พิจารณาการประเมินใหม่ ตามความในมาตรา ๒๕ และคำร้องขอลดค่าภาษีหรือปลดค่าภาษี ตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕

๓.๖ มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

มอบอำนาจในการวินิจฉัยอุทธรณ์การประเมินภาษีป้าย ตามความในมาตรา ๓๐, ๓๑ และ ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

๓.๗ มอบอำนาจผ่อนชำระภาษีค้าง

มอบอำนาจในการจัดเก็บภาษีค้างชำระ ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย ในวงเงินค่าภาษีรายละเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป โดยให้แต่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๓.๘ มอบอำนาจตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖

มอบอำนาจให้เป็นผู้รับเรื่องรวบรวมรับบำเหน็จบำนาญและสั่งจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๖

๓.๙ มอบอำนาจเกี่ยวกับที่ดินและที่สาธารณะ

๓.๙.๑ ลงนามในหนังสือตอบสำนักงานที่ดินเกี่ยวกับการยืนยันความถูกต้องของการรังวัดแบ่งแยกที่ดินที่ถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือที่ดินที่กรุงเทพมหานครจัดซื้อ โดยมีได้ออกกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

๓.๙.๒ อนุญาตให้การไฟฟ้านครหลวงปักเสापาดสายหรือดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในฐานะเจ้าของหรือผู้ครอบครองดูแลรักษาที่ดินหรือที่สาธารณะ

๓.๙.๓ อนุญาตให้การประปานครหลวงขุดถนนวางท่อประปา หรือดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในฐานะเจ้าของหรือผู้ครอบครองดูแลรักษาที่ดินหรือที่สาธารณะ

๓.๙.๔ อนุญาตให้องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ขุดถนนวางท่อร้อยสายโทรศัพท์หรือปักเสापาดสาย หรือดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในฐานะเจ้าของหรือผู้ครอบครองดูแลรักษาที่ดินหรือที่สาธารณะ

๓.๑๐ มอบอำนาจอื่น ๆ ทั่วไป

๓.๑๐.๑ ลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญราชการชายแดน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญราชการชายแดน

๓.๑๐.๒ ลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญพิทักษ์เสรีชน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการลงนามรับรองรูปถ่ายติดบัตรเหรียญพิทักษ์เสรีชน

๔. มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวก

๔.๑ มอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

๔.๑.๑ ให้ผู้อำนวยการสำนักการศึกษาลงนามปฏิเสธการรับโอนข้าราชการมาเป็นข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร

๔.๑.๒ ลงนามในบัตรประจำตัวข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ระดับ ๑ ถึงระดับ ๖

๔.๑.๓ ลงนามในบัตรประจำตัวลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสังกัดสำนัก

๔.๒ มอบอำนาจการติดต่อประสานงานกับส่วนราชการภายนอกหรือเอกชน

๔.๒.๑ มอบอำนาจการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับข้อมูล รายละเอียด หรือสถิติจากส่วนราชการภายนอกหรือจากเอกชน

๔.๒.๒ มอบอำนาจในการลงนามในหนังสือแจ้งผลพิจารณาการอนุญาตหรือการอนุมัติในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้สั่งการไว้แล้ว

๔.๓ มอบอำนาจผ่อนชำระภาษีค้าง

มอบอำนาจในการจัดเก็บภาษีค้างชำระตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและ

ที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการคลัง
ในวงเงินค่าภาษีรายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้แต่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๕. มอบอำนาจให้หัวหน้าเขต

๕.๑ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.

๒๕๒๒

๕.๑.๑ การอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร และเคลื่อนย้ายอาคาร ตามมาตรา ๒๑, ๒๒, ๒๓ และ ๒๔ และการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๓๕ ทั้งนี้เฉพาะอาคารสูงไม่เกิน ๔ ชั้น ประเภทที่พักอาศัย อาคารตึกแถว หอพัก แฟลต อาคารชุด สำนักงาน ทาวน์เฮาส์ คอนโดมิเนียม ห้องแสดงสินค้าและอาคารพาณิชย์ ห้องแถวสูงไม่เกิน ๒ ชั้น อาคารสัตว์เลี้ยง อาคารชั่วคราว สะพานไม้ หอดังเก็บน้ำ รั้ว เขื่อน ป้าย แผงลอย โถงเก็บของ และถนน

๕.๑.๒ การสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๔๓ วรรคสอง ทั้งนี้เฉพาะอาคารที่ได้มอบอำนาจการอนุญาตตามข้อ ๕.๑.๑

๕.๑.๓ การสั่งระงับการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร รื้อถอนอาคาร และเคลื่อนย้ายอาคาร การสั่งห้ามใช้อาคาร การสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคาร และการสั่งให้รื้อถอนอาคารตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐, ๔๑, ๔๒, ๔๓ และมาตรา ๔๖ โดยไม่จำกัดประเภทของอาคาร

๕.๑.๔ การปฏิบัติการเพื่อให้มีการรื้อถอนอาคารที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๑ วรรคสอง มาตรา ๔๒ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาตรา ๔๓ วรรคสามและมาตรา ๔๖ วรรคสอง จนเสร็จการโดยไม่จำกัดประเภทของอาคาร

๕.๑.๕ การรับทราบการบอกเลิกตัวผู้ควบคุมงานหรือบอกเลิกการเป็นผู้ควบคุมงานตามมาตรา ๓๐ ทั้งนี้เฉพาะอาคารที่ได้รับมอบอำนาจการอนุญาตตามข้อ ๕.๑.๑

๕.๒ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓

การสั่งให้ลดเสียงให้หยุดโฆษณาตามมาตรา ๖ การออกใบอนุญาต การลงนามในใบอนุญาต ให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้า ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศสำนักคณะรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๓

๕.๓ มอบอำนาจผ่อนชำระภาษีค้ำ

มอบอำนาจในการจัดเก็บภาษีค้ำชำระตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย ในวงเงินค่าภาษีรายละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐

บาท โดยให้แต่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๕.๔ มอบอำนาจให้ร้องทุกข์ดำเนินคดี

การร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย เทศบัญญัติและข้อบัญญัติในหน้าที่รับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร

๕.๕ มอบอำนาจเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร

มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในการออกหนังสือรับรองกลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนภายในเขตท้องที่ของตน เพื่อนำไปแสดงต่อองค์การคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์

๕.๖ มอบอำนาจเกี่ยวกับการออกบัตรประจำตัว

๕.๖.๑ มอบอำนาจการออกบัตรประจำตัวกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

๕.๖.๒ มอบอำนาจให้ลงนามในบัตรประจำตัวข้าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ระดับ ๑ ถึงระดับ ๖

๕.๖.๓ มอบอำนาจให้ลงนามในบัตรประจำตัวลูกจ้างกรุงเทพมหานครในสังกัดเขต

๕.๗ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๔

๕.๗.๑ การออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญ คำสั่งป้องกันเหตุรำคาญและการระงับเหตุรำคาญตามความในมาตรา ๒๐ และ ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๔๘๔

๕.๗.๒ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นที่รับจ้างแต่งผม หรือใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างแต่งผม ตามความในข้อ ๔, ๑๐, ๑๙ และ ๒๐ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๓ การอนุญาต การผ่อนผัน การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาตให้จัดตั้งตลาดเอกชน ตามความในข้อ ๕, ๖, ๑๑, ๒๑ และ ๒๔ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘ และการอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาตให้ผู้ค้าขายของในตลาดเอกชนตามความในข้อ ๑๕, ๒๔ และ ๒๕ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๔ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาตให้ผู้ค้าขายของในตลาดสาธารณะ ตามความในข้อ ๕, ๑๔, ๑๖ และ ๑๗ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๕ การอนุญาต การผ่อนผัน การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาตจัดตั้งแผงลอยในถนนสาธารณะ หรือที่สาธารณะ ตามความในข้อ ๖, ๑๐, ๑๔, ๑๖, ๑๗ และ ๑๘ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมแผงลอย พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๖ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาตให้ทำการเร่ขายตามความในข้อ ๖, ๗, ๑๓, ๑๕ และ ๑๖ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๑๙

๕.๗.๗ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอนและการลงนามในใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่ขายอาหารหรือน้ำแข็ง หรือทำ ประกอบ ปปรุง สะสมอาหารหรือน้ำแข็งตามความในข้อ ๕, ๘, ๑๘ และ ๑๙ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘

๕.๗.๘ การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาต ให้จัดตั้งหรือใช้สถานที่แห่งใดเป็นสุสานและฌาปนสถาน การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาตผู้จัดการสุสานและฌาปนสถานตามความในข้อ ๔, ๑๕ และ ๑๗ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑

๕.๗.๙ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอน และการลงนามในใบอนุญาตให้ประกอบการค้า ซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ตามความในข้อ ๕, ๗ และ ๑๒ แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๙

๕.๗.๑๐ การอนุญาต การสั่งพัก การเพิกถอน การลงนามในใบอนุญาตให้ตั้งหรือใช้สถานที่เอกชนแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่สำหรับทำน้ำแข็งเพื่อการค้า ตามความในข้อ ๕ และ ๑๒ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๔๘๗ และตามความในข้อ ๓ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครกรุงเทพ เรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ และตามความในข้อ ๔, ๑๑ และ ๑๒ แห่งเทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรีเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๔๘๗ และเทศบัญญัติของเทศบาลนครธนบุรีเรื่องควบคุมการทำน้ำแข็งเพื่อการค้าแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๔๙๕

๕.๘ มอบอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑ ควบคุมดูแลให้ผู้ครอบครองอาคารชั้นเดียวหรือชั้นล่างของตึกแถว ห้องแถว ห้างร้าน สำนักงานธุรกิจ โรงงาน โรงมหรสพ โรงแรม หรือภัตตาคารรักษาความสะอาดทางเท้าอาคารหน้าอาคารนั้น ๆ และออกหนังสือคำเตือน ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๒ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดอาบน้ำ หรือซักผ้าบนถนน หรือสถานสาธารณะซึ่งมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือในแม่น้ำลำคลอง หรือที่ใด ๆ ภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ติดตั้งหรือแขวนประกาศระบุน้ำห้ามไว้ และการลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๕ แห่งพระราช-

บัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๓ การอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ทำการโฆษณาแก่ประชาชนด้วยการปิดแผ่นประกาศ หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งมีข้อความหรือภาพลง ณ ที่ใด ๆ ในที่สาธารณะหรือที่รั้วกำแพงผนังอาคารหรือต้นไม้ด้านที่ติดกับที่สาธารณะ หรือด้วยการทิ้งหรือโปรยแผ่นประกาศใด ๆ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๔ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดขีด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ ภาพ หรือรูปรอยใด ๆ ลงบนถนน ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๕ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดขีด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใด ๆ ซึ่งข้อความ ภาพ หรือรูปรอยใด ๆ โดยมีบังครว ลงที่รั้ว กำแพง ผนัง อาคาร ต้นไม้ หรือสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะหรือมองเห็นได้จากที่สาธารณะ ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๖ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดโดยมิบังครว ติดตั้ง ดาก วางหรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ หรือติดตั้ง ดาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ณ ที่เห็นได้จากที่สาธารณะด้วยวิธีอันไม่สมควร ทำให้เป็นที่ไม่เรียบร้อย น่ารังเกียจ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๗ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดซึ่งเป็นผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินที่เห็นได้จากที่สาธารณะปล่อยให้พืช ต้นไม้ หรือหญ้าขึ้นรกรุงรัง และออกหนังสือคำเตือนตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๘ สั่งให้ซ่อมแซมหรือถอนอาคารชำรุดทรุดโทรม หรืออยู่ในสภาพอันเป็นที่น่ารังเกียจและไม่อาจแก้ไขได้ ตามความในมาตรา ๑๑, ๑๒ และปฏิบัติการตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๙ ควบคุมดูแลมิให้มีการเล่นกีฬาบางชนิดในถนนหรือที่สาธารณะ ซึ่งมีได้จัดไว้เพื่อการนั้น ๆ และลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑๐ ควบคุมดูแลมิให้มีการทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนน แม่น้ำ ลำคลอง หรือที่สาธารณะ หรือควบคุมการปฏิบัติอื่นใดที่ฝ่าฝืนกฎหมาย ตามมาตรา ๑๖ และลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑๑ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดถ่ายอุจจาระ หรือปัสสาวะลงบนถนน หรือ ณ ที่ใด ๆ ในสถานสาธารณะหรือที่ซึ่งเห็นได้จากถนน หรือสถานสาธารณะ ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือลงในแม่น้ำลำคลองภายในบริเวณที่ได้ติดตั้งหรือแขวนประกาศระบุน้ำไว้ และลงนามในประกาศห้ามตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๘.๑๒ การลงนามในประกาศกำหนดเวลาห้ามเข้า หรือคงอยู่ในสถานสาธารณะตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓

๕.๙ มอบอำนาจเกี่ยวกับการกระทำการในที่สาธารณะ

๕.๙.๑ การอนุญาตทำการต่าง ๆ ในที่สาธารณะตามระเบียบเทศบาลนครหลวงว่าด้วยการขออนุญาตทำการต่าง ๆ ในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๕

๕.๙.๒ การอนุญาตตามระเบียบกรุงเทพมหานคร เรื่องการขออนุญาตตั้งเดินที่บนทางเดินเท้าสาธารณะเพื่อการเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของหน่วยราชการ หรือองค์การบริหารและรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๗

๕.๙.๓ การอนุญาตซ่อมหรือสร้างทางเท้า ฝังท่อระบายน้ำ และสร้างสะพานชั่วคราวตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการขออนุญาตซ่อมหรือสร้างทางเท้า ฝังท่อระบายน้ำ และสร้างสะพานชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๑๘ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการขออนุญาตซ่อมหรือสร้างทางเท้า ฝังท่อระบายน้ำ และสร้างสะพานชั่วคราว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๐

๕.๙.๔ การอนุญาตตัดคันหินทางเท้าในที่สาธารณะ ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการขออนุญาตตัดคันหินทางเท้าในที่สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๒๐

๖. มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการกองกฎหมายและคดี

มอบอำนาจอนุมัติผ่อนชำระภาษีค้างในการจัดเก็บภาษีค้างชำระ ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย ในวงเงินค่าภาษีรายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้แต่ละรายผ่อนชำระได้ไม่เกิน ๑๒ เดือน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔

(ลงชื่อ) พลเรือเอก เทียม มกรานนท์

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คำสั่งกรุงเทพมหานคร

ที่ ๒๘๒๐/๒๕๒๕

เรื่อง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหน้าที่ให้ แต่ละหน่วยงานรับผิดชอบในการตรวจตรา ดูแล และ บังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๘๘ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับประกาศกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๘ เรื่องการแบ่งส่วน ราชการภายในหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร คำสั่ง กรุงเทพมหานครที่ ๑๖๔๑/๒๕๒๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๒๕ เรื่องแบ่งงานและหน้าที่ความ รับผิดชอบตามมติคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๔๖๒/ ๒๕๒๖ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแบ่งงานและหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามมติคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงออกคำสั่ง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๘๐๕/๒๕๒๘ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๒๘ เรื่อง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งนี้หมายความถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

ข้อ ๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักเทคนิค ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และความรับ รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในประกาศกรุงเทพมหานครว่าด้วยเรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในหน่วย

งานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานครและระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการดำเนินคดี

ข้อ ๔. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของงานเทคนิค สำนักงานเขต มีหน้าที่ในการควบคุม ดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๓

ข้อ ๕. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานเขต ของงานดังต่อไปนี้มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม ดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนี้

๕.๑ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องการกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสิ่งเปรอะเปื้อน พ.ศ. ๒๕๒๑

๕.๑.๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของงานเทคนิคมีหน้าที่ในการตรวจตราว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ หากพบว่ามีผู้กระทำความผิดให้ดำเนินการจับกุมดำเนินคดี

๕.๑.๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของงานรักษาความสะอาด มีหน้าที่ในการตรวจตราว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ หากพบว่ามีผู้กระทำความผิดให้ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดส่งงานเทคนิคดำเนินคดี

๕.๒ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยในโรงภาพยนตร์ และรถยนต์ประจำทาง พ.ศ. ๒๕๑๙

๕.๒.๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของงานเทคนิค มีหน้าที่ในการตรวจตราว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ หากพบว่ามีผู้กระทำความผิดให้ดำเนินการจับกุมดำเนินคดี

๕.๒.๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของงานอนามัย มีหน้าที่ในการตรวจตราว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวหรือไม่ หากพบว่ามีผู้กระทำความผิดให้ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดส่งงานเทคนิคดำเนินคดี

๕.๓ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

๕.๓.๑ กรณีงานเทคนิคตรวจพบที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้รายงานให้ผู้อำนวยการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานโยธาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๕.๓.๒ กรณีงานโยธาตรวจพบว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าวให้ดำเนินการดังนี้

๕.๓.๒.๑ กรณีผู้ตรวจพบเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ดำเนินการจับกุม

ผู้กระทำผิดส่งงานเทศกิจดำเนินคดี

๕.๓.๒.๒ กรณีผู้ตรวจพบมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ทำบันทึก
รายงานให้ผู้อำนวยการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานเทศกิจดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้งาน
เทศกิจรายงานให้ผู้อำนวยการเขตทราบ

๕.๔ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้แก่

- (๑) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการแต่งผม พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๒) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งใน
สถานที่เอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๓) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๔) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องตลาดสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๕) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมแผงลอย พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๖) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมผู้เร่ขาย พ.ศ. ๒๕๑๘
- (๗) ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรือ
อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๒๖ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘

๕.๔.๑ กรณีงานเทศกิจตรวจพบว่าการกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้รายงานให้
ผู้อำนวยการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานอนามัยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๕.๔.๒ กรณีงานอนามัยตรวจพบว่าการกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว
ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๔.๒.๑ กรณีผู้ตรวจพบเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ดำเนินการจับกุม
ผู้กระทำผิดส่งงานเทศกิจดำเนินคดี

๕.๔.๒.๒ กรณีผู้ตรวจพบมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ทำบันทึก
รายงานให้ผู้อำนวยการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานเทศกิจดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้งาน
เทศกิจรายงานให้ผู้อำนวยการเขตทราบ

๕.๕ พระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๔๘๑ และข้อบัญญัติ
กรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๑

๕.๕.๑ กรณีงานเทศกิจตรวจพบว่าการกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้รายงานให้
ผู้อำนวยการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานอนามัยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๕.๕.๒ กรณีงานอนามัยตรวจพบว่า มีการกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๕.๒.๑ กรณีผู้ตรวจพบเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดส่งงานเทศกิจดำเนินคดี

๕.๕.๒.๒ กรณีผู้ตรวจพบมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ทำบันทึกรายงานให้ผู้ว่าการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานเทศกิจดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้งานเทศกิจรายงานให้ผู้ว่าการเขตทราบ

๕.๖ พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘ และพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

๕.๖.๑ กรณีงานเทศกิจตรวจพบว่ามี การกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้รายงานให้ผู้ว่าการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานรายได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๕.๖.๒ กรณีงานรายได้ตรวจพบว่ามี การกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าว ให้ดำเนินการดังนี้

๕.๖.๒.๑ กรณีผู้ตรวจพบเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ดำเนินการจับกุมผู้กระทำผิดส่งงานเทศกิจดำเนินคดี

๕.๖.๒.๒ กรณีผู้ตรวจพบมิได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ทำบันทึก รายงานให้ผู้ว่าการเขตทราบ เพื่อสั่งการให้งานเทศกิจดำเนินคดี เมื่อได้ดำเนินการแล้วให้ งานเทศกิจรายงานให้ผู้ว่าการเขตทราบ

ข้อ ๖. ในการปฏิบัติงานตามคำสั่งนี้ ให้งานที่เกี่ยวข้องประสานงานให้เสร็จสิ้นกระบวนการ ตามกฎหมาย

บรรดาคำสั่งหรือบันทึกสั่งการอื่นใดที่ได้กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับ คำสั่งนี้ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๙

(ลงชื่อ) พล.ต. จำลอง ศรีเมือง

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและ การควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครออกกระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้างอาคารไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๒๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมการขออนุญาตและการควบคุมการก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒

บรรดาระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดซึ่งได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ซึ่งขัดหรือแย้งกับความในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด ๑

การตรวจแบบขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร

ข้อ ๔. การพิจารณาอนุญาตแผนผัง แบบก่อสร้างและรายการที่ยื่นขออนุญาตที่เขต คือ อาคารพักอาศัย อาคารตึกแถว หอพัก แฟลต อาคารชุด สำนักงาน ทาวน์เฮ้าส์ คอนโดมิเนียม ห้องแสดงสินค้า โกดังเก็บของ และอาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ เฉพาะที่สูงไม่เกิน ๔ ชั้น ห้องแถวที่สูงไม่เกิน ๒ ชั้น อาคารสัตว์เลี้ยง อาคารชั่วคราว สะพานไม้ หอถังเก็บน้ำ รั้ว เขื่อน ป้าย แผงลอย และถนน ให้เขตใช้เวลาในการอนุญาตให้แล้วเสร็จภายใน ๑๐ วัน

การพิจารณาอนุญาตแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการที่ยื่นขออนุญาตที่เขต ซึ่งเป็นประเภท

อาคารที่ต้องส่งให้วิศวกรภาค หรือกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตามข้อ ๑๔ ร่วมพิจารณาอนุญาต ให้เขตแยกเรื่องส่งวิศวกรภาคและหรือกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะภายใน ๒ วัน โดยให้วิศวกรภาค และกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะให้ความเห็น แล้วส่งกลับคืนเขตภายใน ๑๐ วัน และให้เขตพิจารณา อนุญาตหรือไม่อนุญาต แล้วแจ้งแก่ผู้ขออนุญาตภายใน ๒๕ วัน นับแต่วันยื่นขออนุญาต

ข้อ ๕. ในกรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑ กรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับแผนผัง แบบก่อสร้างและรายการไม่ถูกต้องให้เขต ออก อ.๓ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่องขออนุญาตหรือรับเรื่องคืนจากหน่วยงานสุดท้ายตามข้อ ๔ วรรค ๒ แล้วแต่กรณีโดยให้ระบุข้อที่จะต้องแก้ไขหมด ทุกรายการในคราวเดียว ห้ามมิให้มีการแจ้งแก้ไขแล้วแก้ไขอีกเป็นอันขาด

๕.๒ กรณีที่มีปัญหาให้เขตสรุปเรื่องและเสนอความเห็นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร โดยผ่านสำนักการโยธา ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่องหรือรับเรื่องคืนจาก หน่วยงานสุดท้ายตามข้อ ๔ วรรค ๒ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖. การลงรับเรื่องที่ยื่นขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร ให้งานปกครองของเขตลงรับเรื่องไว้ แล้วส่งให้งานโยธาเขตเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ งานปกครองเป็นศูนย์กลางรวบรวมสถิติในการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารไว้เพื่อประโยชน์ในการ ตรวจสอบ ควบคุม และเร่งรัดงาน

ข้อ ๗. การพิจารณาอนุญาตแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการที่ยื่นขออนุญาตที่กอง ควบคุมอาคาร คือ อาคารตึกสูงเกิน ๔ ชั้น อาคารสาธารณะ อาคารพิเศษ หรืออาคารอื่นใดนอกจาก อาคารตาม ข้อ ๔ วรรคหนึ่ง ให้กองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา สรุปเรื่องและเสนอความเห็นต่อ ปลัดกรุงเทพมหานครภายใน ๑๗ วัน การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แจ้งแก่ผู้ขออนุญาตภายในเวลา ไม่เกิน ๓๕ วัน นับแต่วันยื่นขออนุญาต

ในกรณีที่ต้องแยกเรื่องส่งกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตามข้อ ๑๔ ให้กองควบคุมอาคาร แยกเรื่องส่งภายใน ๒ วัน โดยให้กองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตรวจพิจารณาให้ความเห็น และส่งคืน กองควบคุมอาคารภายใน ๑๐ วัน และให้กองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา สรุปเรื่องและเสนอ ความเห็นต่อปลัดกรุงเทพมหานคร โดยให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๘. ในกรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาออกใบอนุญาต ให้ดำเนินการดังนี้

๘.๑ กรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับแผนผัง แบบก่อสร้าง และรายการไม่ถูกต้อง ให้สำนักการโยธาออก อ.๓ ภายใน ๓ วัน นับแต่วันรับเรื่องขออนุญาต หรือ รับเรื่องคืนจากกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตามข้อ ๗ แล้วแต่กรณี โดย ให้ระบุข้อที่จะต้องแก้ไขหมดทุกรายการในคราวเดียวกัน ห้ามมิให้มีการแจ้ง แก้ไขแล้วแก้ไขอีกเป็นอันขาด

๘.๒ กรณีที่มีปัญหาให้กองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา สรุปเรื่องและเสนอความเห็นต่อปลัดกรุงเทพมหานครภายใน ๕ วัน นับแต่วันรับเรื่องขออนุญาตหรือรับเรื่องคืนจากกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตามข้อ ๗ วรรค ๒ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙. ในกรณีการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารที่ต้องส่งให้ส่วนราชการอื่นร่วมพิจารณาให้เขตหรือกองควบคุมอาคารแล้วแต่กรณีแยกเรื่องส่งส่วนราชการนั้น ๆ ภายใน ๒ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้เขตพิจารณาอนุญาตภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่องคืน สำหรับกองควบคุมอาคารให้สรุปเรื่องและทำความเข้าใจภายใน ๗ วัน เสนอปลัดกรุงเทพมหานครนับแต่วันที่ได้รับเรื่องคืน

ข้อ ๑๐. กรณีที่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับการพิจารณาตามข้อ ๙ ให้นำความในข้อ ๕ และ ข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑. ถ้าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในระเบียบนี้ ให้บันทึกเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทันที เพื่อพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณีต่อไป

ข้อ ๑๒. อาคารประเภทใดที่มีปัญหาจะต้องส่งให้หน่วยงานอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานครหรือส่วนราชการอื่นพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒

หมวด ๒

ประเภทอาคารที่ต้องส่งให้หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครหรือส่วนราชการอื่นพิจารณา

ข้อ ๑๓. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างริมถนน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม ให้ผู้ขออนุญาตไปติดต่อกับกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม เพื่อกำหนดแนวเขต

ข้อ ๑๔. อาคารที่ขออนุญาตสร้างริมถนน ตรอก ซอย หรือบริเวณที่มีโครงการตัดถนน หรือมีการเวนคืนที่ดินเพื่อตัดถนน ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารส่งเรื่องให้กองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตรวจสอบเกี่ยวกับแนวถนน แนวทางสาธารณะ แนวทางที่มีสภาพสาธารณะและที่สาธารณประโยชน์ พร้อมทั้งกำหนดแนวอาคารที่จะปลูกสร้าง ยกเว้นเขตที่มีเจ้าหน้าที่รังวัดที่ดินประจำอยู่ ก็ให้กำหนดแนวเขตการก่อสร้างอาคารได้เองโดยติดต่อกับประสานงานกับกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะ

ในกรณีอาคารที่ขออนุญาตไม่ติดแนวถนน แนวทางสาธารณะ แนวทางที่มีสภาพสาธารณะ และที่สาธารณประโยชน์ และไม่อยู่ในบริเวณที่มีถนนโครงการ หากผู้ขออนุญาตแสดงสำเนาโฉนดมาโดยชัดเจนก็ไม่ต้องส่งกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะตรวจสอบอีก แต่ถ้าผู้ขออนุญาตแสดงใบยินยอมให้ใช้ที่ดิน ก็ให้ส่งกองรังวัดที่ดินและที่สาธารณะไปตรวจสอบ

ข้อ ๑๕. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงงาน ให้แจ้งผู้ขออนุญาตให้ไปยื่นขอ

อนุญาตในหลักการต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเสียก่อน

ข้อ ๑๖. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงแรมหรือหอพัก ให้กองควบคุมอาคารส่งเรื่องให้กรมโยธาธิการ กระทรวงมหาดไทย พิจารณาตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ

ข้อ ๑๗. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงแรม หรือสถานบริการ ให้กองควบคุมอาคารส่งเรื่องให้กองทะเบียน กรมตำรวจ พิจารณาตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม หรือกฎหมายว่าด้วยสถานบริการแล้วแต่กรณีเสียก่อน

ข้อ ๑๘. อาคารที่ขออนุญาตปลูกสร้างเพื่อใช้เป็นโรงแรม โรงงาน โรงงาน ตลาด ภัตตาคาร โกดัง โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาล โรงอาหาร สถานบริการ สถานบริการน้ำมัน เตาเผาเศษ หรือเตาอื่น ๆ รวมทั้งอาคารที่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเรื่องเกี่ยวกับสุขลักษณะตามเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ให้กองควบคุมอาคารหรือเขตตรวจสอบตามหลักเกณฑ์รายละเอียดที่กองอนามัยสิ่งแวดล้อมกำหนด โดยไม่ต้องส่งให้กองอนามัยสิ่งแวดล้อมพิจารณา

ข้อ ๑๙. อาคารทุกประเภทที่จะต้องจัดที่จอดรถ ที่กลับ และทางเข้า-ออก ของรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และอาคารตึกแถวหรืออาคารพาณิชย์ประเภทรวมเป็นกลุ่ม ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ ๔๐ ห้องขึ้นไป และมีถนนจากภายในบริเวณที่ขออนุญาตทำการก่อสร้างเป็นทางเข้า-ออก ของรถยนต์ออกมาเชื่อมถนนหรือทางสาธารณะ ให้กองควบคุมอาคารหรือเขตตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและหลักเกณฑ์รายละเอียดที่กองวิศวกรรมจราจรถือปฏิบัติ โดยไม่ต้องส่งให้กองวิศวกรรมจราจรพิจารณา

ข้อ ๒๐. การขออนุญาตปลูกสร้างอาคารประเภทซึ่งมีเทศบัญญัติและข้อบัญญัติ เรื่อง กำหนดบริเวณซึ่งอาคารบางชนิดจะปลูกสร้างขึ้นมิได้ และข้อบัญญัติที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้กองควบคุมอาคารหรือเขตพิจารณาให้เป็นไปตามประกาศผ่อนผันของกรุงเทพมหานคร โดยไม่ต้องส่งให้กองผังเมืองพิจารณา ทั้งนี้ กรณีกองควบคุมอาคารให้เสนอขออนุมัติในหลักการจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครผ่านปลัดกรุงเทพมหานครก่อนทุกรายสำหรับเขตให้เสนอเรื่องขออนุมัติจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร โดยผ่านกองควบคุมอาคาร และปลัดกรุงเทพมหานคร เว้นแต่อาคารพักอาศัยและประเภทบ้านเดี่ยว และเมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอนุมัติในหลักการแล้ว ให้กองควบคุมอาคารแจ้งกองผังเมืองทราบเพื่อวัตถุประสงค์ทางผังเมือง

ข้อ ๒๑. เมื่อเขตออกใบอนุญาตแก่ผู้ขออนุญาตแล้ว ไม่ว่าผู้ขออนุญาตจะรับใบอนุญาตไปแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้เขตส่งสำเนาใบอนุญาตและแบบ ๑ ชุด ทุกราย พร้อมรายงานการขออนุญาต การอนุญาตและไม่อนุญาตตลอดจนเรื่องที่กำลังอยู่แก่กองควบคุมอาคารตามแบบฟอร์มที่กองควบคุม

อาคารกำหนดเพื่อรวบรวมรายงานเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อทราบ ทั้งนี้ ให้เขตนำส่ง ภายในวันจันทร์ของสัปดาห์ที่ ๑ และที่ ๓. ของเดือน

หมวด ๓

การตรวจอาคารที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาต

ข้อ ๒๒. เมื่อเจ้าหน้าที่เขตตรวจพบว่ามีอาคารก่อสร้าง ต่อเติม หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ให้ทำรายงานเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทันที เพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งให้ผู้ปลูกสร้างอาคารหรือผู้ดำเนินการระงับการก่อสร้าง หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนอาคาร แล้วแต่กรณีภายในวันเดียวกันหรืออย่างช้าในวันรุ่งขึ้น

เมื่อมีคำสั่งตามความในวรรคแรกแล้ว ให้เขตส่งเรื่องดำเนินคดีโดยด่วนต่อไป ในการส่งเรื่องดำเนินคดีให้แนบแผนที่สังเขปแสดงสถานที่ก่อสร้างให้ชัดเจน พร้อมระบุชื่อที่อยู่ของผู้ปลูกสร้างอาคาร หรือผู้ดำเนินการ และถ้าปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าอาคารที่ปลูกสร้างโดยมิได้รับอนุญาตนั้น เป็นอาคารประเภทที่ต้องมีที่จอดที่กลับ และทางเข้า-ออก ของรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้าง ก็ให้ระบุไปด้วย

ในกรณีที่มีการร้องเรียนหรือตรวจพบ ว่า เขตใดมีการก่อสร้าง ต่อเติม หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ให้แจ้งเขตดำเนินการตามความในวรรคแรก

ข้อ ๒๓. ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบว่ามีอาคารก่อสร้าง ต่อเติม หรือดัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต และหาผู้ปลูกสร้างอาคารหรือผู้ดำเนินการไม่พบ พบแต่คนงานกำลังก่อสร้างอยู่ ให้เจ้าหน้าที่ทำประกาศเป็นหนังสือไปปิดให้เห็นชัดในบริเวณก่อสร้างทันที และให้คนงานหยุดทำการก่อสร้างตามเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ หากคนงานยังฝ่าฝืนก็ให้ดำเนินคดีกับคนงาน โดยให้แจ้งความกับตำรวจในท้องที่ที่ทำการก่อสร้าง

ข้อ ๒๔. เมื่อส่งเรื่องแจ้งความตำรวจแล้ว จะต้องติดตามผลการดำเนินคดีจากตำรวจทุก ระยะ ๑๕ วัน เมื่อทราบผลการดำเนินคดีแล้ว ในกรณีที่มีคำสั่งรื้อถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคาร หากเจ้าของยังไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่ง ก็ส่งเรื่องให้กองกฎหมายและคดีตรวจสอบความถูกต้องของหลักฐานภายใน ๗ วัน นับแต่วันทราบผลการดำเนินคดี และให้กองกฎหมายและคดีรวบรวมเพื่อร้องขอศาลให้บังคับให้มีการรื้อถอนอาคารต่อไป

ในกรณีที่ศาลสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้มีหน้าที่ในการรื้อถอน ให้หน่วยงานผู้มีหน้าที่ดำเนินการรื้อถอนให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

ข้อ ๒๕. ในกรณีที่ตรวจพบว่ามีอาคารปลูกสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาต และเขตได้ดำเนินการจนถึงมีการเปรียบเทียบปรับเรียบร้อยแล้ว ต่อมาพบว่ามีอาคารปลูกสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตนี้ต่อไปอีก ให้เขตดำเนินการตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในกฎหมายกับผู้ต้องหาคนเดิมใหม่ได้อีก

หมวด ๔

การตรวจการก่อสร้างอาคารซึ่งได้รับอนุญาต

ข้อ ๒๖. เมื่อมีการออกใบอนุญาตปลูกสร้างอาคารไปแล้ว เขตและกองควบคุมอาคารต้องจัดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรายงานการก่อสร้างอาคารอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อ ๑๕ วัน ว่ามีการปลูกสร้างถูกต้องตามแบบที่ได้อนุญาตหรือไม่ หากพบว่ามีการปลูกสร้างผิดแบบจนแล้วเสร็จจึงรายงานหรือรายงานเมื่อมีผู้ร้องเรียนและผลการสอบสวนปรากฏว่าเป็นการละเลยให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

ข้อ ๒๗. การดำเนินการกับผู้ปลูกสร้างอาคารที่ปลูกสร้างอาคารไม่ตรงตามแบบที่ได้รับอนุญาตให้นำความในหมวด ๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๘. การนับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นับแต่วันที่ผู้รับคำขอ ผู้มีหน้าที่พิจารณาหรือผู้มีคำสั่งแล้วแต่กรณี ได้รับเอกสารครบถ้วนสมบูรณ์ แต่ในกรณีที่ผู้รับคำขอ ผู้มีหน้าที่พิจารณาหรือผู้มีคำสั่งเห็นว่าเอกสารที่ได้รับยังไม่ครบถ้วนหรือสมบูรณ์ ต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่เขตหรือกองควบคุมอาคารแล้วแต่กรณีได้รับคำขอนั้นมาถึง

ระยะเวลาใดที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ถ้าระยะเวลาไม่น้อยเกิน ๗ วัน ให้หมายถึงวันทำการ

ข้อ ๒๙. ให้สำนักงานโยธารับผิดชอบการตรวจสอบ เร่งรัด ติดตามผลการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๐. การชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องแล้วแต่กรณีเป็นผู้รับชำระ เมื่อหน่วยงานได้รับชำระค่าธรรมเนียมและออกใบอนุญาตแล้วก็ให้หน่วยงานนั้นเก็บเรื่องเดิมไว้ แต่จะต้องส่งสำเนาใบอนุญาตพร้อมทั้งแผนผัง แบบก่อสร้างและรายงานส่งให้อีกหน่วยงานหนึ่งซึ่งมิได้เป็นเจ้าของเรื่องด้วย

ข้อ ๓๑. ให้ปลัดกรุงเทพมหานครควบคุม ดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนี้โดยเคร่งครัด หากพบว่ามีกรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

(ลงชื่อ) พลเรือเอก เทียม มกรานนท์
(เทียม มกรานนท์)
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

คำสั่งกรุงเทพมหานคร

ที่ ๗๗/๒๕๒๓

เรื่อง ขั้นตอนและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างหรือตัดแปลง

อาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งขั้นตอนและวิธีดำเนินการ เกี่ยวกับการก่อสร้างหรือตัดแปลง อาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้การปฏิบัติงานกรณีการก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. กรณีการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต

๑.๑ เมื่อเขตหรือกองควบคุมอาคารตรวจพบว่า มีการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคาร โดยมิได้รับอนุญาต ให้ทำบันทึกรายงานแจ้งหัวหน้าเขตทราบ และให้หัวหน้าเขตส่งเรื่องไปยัง เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีฐานก่อสร้าง หรือตัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๑ หรือ ๒๒ ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๖๕ พร้อมทั้งออกคำสั่งให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองอาคารผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานแล้วแต่กรณี ระวังการก่อสร้างหรือตัดแปลง อาคาร และถ้าอาคารนั้นอาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ก็ออกคำสั่ง ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นทั้งหมด หรือบางส่วน ด้วยตามมาตรา ๔๐

๑.๒ เมื่อมีการออกคำสั่งตามข้อ ๑.๑ แล้ว หากมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามให้หัวหน้าเขต ส่งเรื่องดำเนินคดีฐานฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่ง ตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งซึ่งมีโทษ ปรับวันละ ๕๐๐ บาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๗

๑.๓ ถ้าปรากฏว่าอาคารที่ก่อสร้างหรือตัดแปลงโดยมิได้รับอนุญาตนั้น ไม่สามารถ แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการ ก่อสร้างอาคารพุทธศักราช ๒๕๑๗ ได้ จึงให้หัวหน้าเขตดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.๓.๑ ให้หัวหน้าเขตออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนภายใน ระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ทั้งนี้การออกคำสั่งให้รื้อ ถอนอาคาร หัวหน้าเขตจะต้องดำเนินการโดยมิชักช้า ซึ่งจะต้องไม่เกิน ๗ วันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

ให้ระงับการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารตามข้อ ๑.๑ ตามมาตรา ๔๐ วรรคสองและมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง

๑.๓.๒ ถ้าผู้ที่ได้รับคำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามข้อ ๑.๓.๑ ไม่ปฏิบัติตาม ให้หัวหน้าเขตส่งเรื่องเดิมทั้งหมดให้กองกฎหมายและคดี เพื่อส่งให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลให้บังคับให้มีการรื้อถอนอาคารต่อไป ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม

๑.๓.๓ ในกรณีที่ศาลสั่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการรื้อถอนก่อนเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคาร หัวหน้าเขตจะต้องปิดประกาศกำหนดการรื้อถอนไว้ในบริเวณนั้นแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๗ วัน และในการรื้อถอนจะต้องใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ โดยเจ้าของอาคารต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน วัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอน รวมทั้งสิ่งของที่ขนออกจากอาคารส่วนที่มีการรื้อถอน ให้หัวหน้าเขตยึดและเก็บรักษาไว้หรือขาย และถือเงินไว้แทนตัวทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอาทรัพย์สินหรือเงินนั้นภายในหนึ่งปีนับแต่มีการประกาศกำหนดการรื้อถอน ให้หัวหน้าเขตนำทรัพย์สินและเงินดังกล่าวส่งเข้าเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินต่อไป ตามมาตรา ๔๒ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า

๑.๔ ถ้าปรากฏว่าอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงโดยมิได้รับอนุญาตนั้น ไม่ขัดข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๕๑๗ หรือขัดแต่ยังสามารถแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้ จึงให้หัวหน้าเขตดำเนินการดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ ให้หัวหน้าเขตออกคำสั่งให้เจ้าของอาคารยื่นคำขอรับใบอนุญาตหรือสั่งให้เจ้าของอาคาร หรือผู้ดำเนินการ ดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารนั้นให้ถูกต้องแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร หัวหน้าเขตจะขยายระยะเวลาออกไปอีกก็ได้ ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

๑.๔.๒ ถ้าเจ้าของอาคารไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาต หรือเจ้าของอาคารหรือผู้ดำเนินการ ไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารตามข้อ ๑.๔.๑ ให้หัวหน้าเขตออกคำสั่งตามมาตรา ๔๓ วรรคสาม สั่งให้รื้อถอนอาคารดังกล่าว โดยดำเนินการตามข้อ ๑.๓.๑, ๑.๓.๒ และ ๑.๓.๓

๒. กรณีการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารผิดจากแบบที่ได้รับอนุญาต

๒.๑ เมื่อเขตหรือกองควบคุมอาคารตรวจพบว่า มีการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารผิดไปจากแผนผังบริเวณ แบบแปลน และรายการประกอบแบบแปลนที่ได้รับอนุญาต ตลอดจนวิธีการหรือเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต และการก่อสร้างหรือดัดแปลงดังกล่าว มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ขัดกับข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือ

ขัดกับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พ.ศ. ๒๕๑๗

(๒) ไม่เป็นไปตามกรณีที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้เขตหรือกองควบคุมอาคารทำบันทึกแจ้งหัวหน้าเขตทราบ และให้หัวหน้าเขตส่งเรื่องไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีฐานก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารผิดแบบกับผู้ควบคุมงาน เว้นแต่ผู้ควบคุมงานจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่น ก็ให้ดำเนินคดีกับผู้นั้นตามมาตรา ๓๑ ซึ่งบัญญัติให้มีโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๖๕ พร้อมทั้งออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการ หรือผู้ควบคุมงานแล้วแต่กรณี ระงับการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารและถ้าอาคารนั้นอาจเป็นภัยอันตรายต่อสุขภาพ ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน ก็ออกคำสั่งห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารใช้ หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้อาคารนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนด้วยตามมาตรา ๕๐

๒.๒ เมื่อได้ดำเนินการตาม ๒.๑ แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปโดยนำความในข้อ ๑.๒, ๑.๓ และ ๑.๔ มาปฏิบัติโดยอนุโลม

๓. ให้เขตและกองควบคุมอาคาร รายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามแบบฟอร์มท้ายคำสั่งนี้ไปยังสำนักผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร ภายในวันที่ ๗ เป็นประจำทุกเดือนเพื่อตรวจสอบเร่งรัดติดตามผลการปฏิบัติงานตามคำสั่งนี้ แล้วรายงานผลต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประจำทุกเดือน

๔. ให้สำนักนโยบายและแผน รับผิดชอบในการวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามคำสั่งนี้ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งรายละเอียดตามที่สำนักนโยบายและแผนสอบถาม

๕. เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ให้บันทึกเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษร เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบทันที เพื่อพิจารณาตามสมควรแก่กรณีต่อไป หากพบว่ามีกรณีปฏิบัติและละเลยตามคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓
(ลงชื่อ) นายเชาวน์วัศ สุธดลาภา
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รายงานผลการตรวจสอบการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารผิดจากแบบที่ได้รับอนุมัติ

ประจำเดือน.....พ.ศ.....

เขต.....หรือกองควบคุมอาคาร

ลำดับที่	ชื่อเจ้าของอาคาร ผู้ดำเนินการ	ผู้ครอบครองอาคาร ผู้ควบคุมงาน	สถานที่ก่อสร้าง	ชนิดของอาคาร	วันตรวจ	ผลการดำเนินการ กับผู้ได้รับอนุญาต	หมายเหตุ

รายงานผลการตรวจสอบการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารโดยมิได้รับอนุญาต

ประจำเดือน.....พ.ศ.....
เขต.....หรือกองควบคุมอาคาร

ลำดับที่	ชื่อเจ้าของอาคาร ผู้ดำเนินการ ผู้ครอบครองอาคาร ผู้ควบคุมงาน	สถานที่ก่อสร้าง	ชนิดของอาคาร	วันตรวจ	ผลการดำเนินการ กับผู้มีได้รับอนุญาต	หมายเหตุ

กรมมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (โทร.224-2966)

ที่ กท 0100/2511 ..... วันที่ 14 กันยายน 2536

เรื่อง การดำเนินการกับผู้กระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้อำนวยการเขต และหัวหน้าสำนักงานเขตสาขา

ด้วยปรากฏว่าปัจจุบันจำนวนผู้กระทำผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีเป็นจำนวนมาก และการกระทำนั้นอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนโดยส่วนรวม ดังนั้น เพื่อให้การควบคุมการกระทำผิดดังกล่าวเป็นผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2535 จึงให้สำนักเทศกิจ สำนักงานเขต และสำนักงานเขตสาขา ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. เมื่อสำนักงานเขต หรือสำนักงานเขตสาขา ได้ตรวจพบการกระทำผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ให้ออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ระงับการกระทำโดยทันที เว้นแต่กรณีที่เป็นการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารและได้ทำการเสร็จแล้ว ให้ออกคำสั่งให้แก้ไขอาคารและหรือยื่นขออนุญาตก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคารหรือให้รื้อถอนอาคาร แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องออกคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคาร และให้ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว พร้อมสำเนารายงานการตรวจพบการกระทำผิดซึ่งมีรายละเอียดแสดงแผนผังสังเขปของที่ตั้งอาคารกระทำผิด และส่วนของอาคารที่กระทำผิดโดยให้ระบุด้วยว่า ส่วนที่กระทำผิดขัดต่อเทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ หรือกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาคารข้อใด ให้สำนักเทศกิจภายในกำหนด 3 วัน นับแต่วันที่ออกคำสั่ง

2. เมื่อได้รับรายงานตามนัยข้อ 1 ให้สำนักเทศกิจติดตาม ควบคุม การดำเนินการกับผู้กระทำผิดของสำนักงานเขต และสำนักงานเขตสาขา ให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สรุปความเห็นรายงานให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครทราบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

(นายไชยวัฒน์ ตินสูงษ์)
รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(นายสุชาติ วัชรกุล)
นักกร ๖ ฝ่ายบังคับการเทศกิจ ๒
กองบังคับการเทศกิจ สำนักเทศกิจ ๘

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (สำนักเทศกิจ โทร. 466-1370)

ที่ กท 8004/ 2248 วันที่ 15 ตุลาคม 2536

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการตามอำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 40 และ 43 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

เรียน ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ผู้อำนวยการเขตและหัวหน้าสำนักงานเขตสาขา

ความที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่ประกาศนราขกิจจานุเบกษา (ประกาศนราขกิจจานุเบกษา วันที่ 6 เมษายน 2535) นั้น

ดังนั้น เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว จึงให้สำนักเทศกิจ สำนักงานเขตและสำนักงานเขตสาขา ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดดังนี้

1. กรณีที่มีการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 40(1) ให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขา แจ้งคำสั่งและปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวให้ถูกต้องตามมาตรา 47 ทวิ พร้อมทั้งให้ใช้เครื่องขยายเสียงประกาศคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น ๓ อาคารหรือบริเวณที่มีการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อเตือนให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ออกจ้าง หรือบริวารของบุคคลดังกล่าวทราบ และให้ระงับการกระทำความผิดคำสั่งอีกทางหนึ่ง หากปรากฏว่ายังมีการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานเพื่อการจับกุมผู้กระทำความผิดและดำเนินการคดีทุกฐานความผิดต่อไปทันที

2. กรณีที่มีการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 40(2) ให้สำนักงานเขตและสำนักงานเขตสาขา ปิดประกาศคำสั่งดังกล่าวพร้อมทั้งจัดให้มีเครื่องหมายแสดงการห้ามขึ้นไว้ ๓ อาคารหรือบริเวณดังกล่าวและให้ดำเนินการตรวจสอบควบคุมมิให้มีการฝ่าฝืนคำสั่ง หากปรากฏว่ายังมีการฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานเพื่อการจับกุมผู้กระทำความผิดและดำเนินการคดีทุกฐานความผิดต่อไปทันที

3. กรณีที่ศาลาได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดบังคับให้มีการรื้อถอนอาคารแล้ว ให้ถือปฏิบัติไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ตามกฤษฎีกาที่ กท 8004/149 ลงวันที่ 14 มกราคม 2534 เท่าที่ขัดหรือแย้งกับแนวทางปฏิบัติตามกฤษฎีกานี้

4. กรณีที่มีการออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รื้อถอนอาคารที่กระทำผิดไปแล้วก่อนกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ และยังมีคำสั่งให้ก่อสร้าง ให้สำนักงานเขตและสำนักงานเขตสาขาดำเนินการรื้อถอนอาคารที่

กระทำผิดได้เอง ตามมาตรา 43(2) แห่งกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้การดำเนินการรื้อถอนให้ถือปฏิบัติตามบัญชี 9 ถึงที่ล 15 โดยก่อนดำเนินการให้สำนักงาน เขตและสำนักงาน เขตสาขาส่ง เรื่องพร้อมเอกสารหลักฐาน ตามบัญชี 5(1) ถึงที่ล 5(9) ให้สำนักเทศกิจพิจารณาก่อน

5. กรณียังมีผู้ออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รื้อถอนอาคารที่กระทำผิด ไม่ว่าการกระทำผิดได้กระทำก่อนหรือหลังวันที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ให้สำนักงาน เขตและสำนักงาน เขตสาขาดำเนินการต่อไป ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายดังกล่าว โดยเมื่อได้ดำเนินการถึงขั้นออกคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้รื้อถอนอาคารที่กระทำผิดตามมาตรา 42 แล้ว หากผู้มีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นและมิได้มีการอุทธรณ์คำสั่งภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่งหรือมิได้มีการยื่นอุทธรณ์ศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งอุทธรณ์แล้วแต่กรณี ให้สำนักงาน เขตและสำนักงาน เขตสาขาส่ง เรื่องพร้อมสรุปความ เสนอให้สำนักเทศกิจโดยด่วน เพื่อพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด เพิกถอนกรณีจึงขยับส่งการ เพื่อให้ดำเนินการตามมาตรา 43 ต่อไป

การส่ง เรื่องให้สำนักเทศกิจให้ส่งไปพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

- (1) รายงานการตรวจพบการกระทำผิด
- (2) ขออนุญาตก่อสร้างหรือตัดแปลงอาคาร พร้อมแผนผังบริเวณและแบบแปลน
- (3) หลักฐานการแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 39 ทวิ
- (4) วัสดุทำแบบแปลน แผนผังสิ่งเขต แสดงส่วนของอาคารเดิมและส่วนที่มีการคิดแปลงโดยมิได้รับอนุญาต หรือมิได้มีการแจ้งความมาตรา 39 ทวิ โดยมิได้ขออนุญาตไว้ด้วยว่า ส่วนใดที่มีการคิดแปลงโดยมิได้รับอนุญาต หรือมิได้แจ้งความมาตรา 39 ทวิ หรือตัดแปลงผิดจากแบบที่ได้รับอนุญาตหรือมิได้มีการแจ้งไว้ตามมาตรา 39 ทวิ และส่วนใดขัดข้อบัญญัติหรือกฎกระทรวงข้อใดและให้จัดส่งไปด้วย

สำหรับการพิจารณาการก่อสร้างอาคารโดยมิได้รับอนุญาตหรือโดยมิได้มีการแจ้งความมาตรา 39 ทวิ นั้น ให้จัดทำแบบแปลน แผนผังสิ่งเขต แสดงรายละเอียดของการก่อสร้างอาคารโดยมิได้รับอนุญาต หรือมิได้แจ้งความมาตรา 39 ทวิ โดยมิได้ขออนุญาตไว้ด้วยว่าส่วนใดขัดข้อบัญญัติหรือกฎกระทรวงข้อใดและให้จัดส่งไปด้วย

(5) คำสั่งให้ระงับการกระทำตามมาตรา 40(1) คำสั่งให้ยื่นคำขออนุญาตหรือดำเนินการแจ้งหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามมาตรา 41 และคำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามมาตรา 42 พร้อมหลักฐานการรับทราบคำสั่ง (ใบตอบรับไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือบันทึกที่มีการลงลายมือชื่อรับทราบ) และหรือหลักฐานการปิดประกาศคำสั่ง

(6) สำเนาโฉนดที่ดินแปลงที่อาคารดังกล่าวตั้งอยู่ พร้อมสำเนาผลการจดทะเบียนและสำเนาสัญญาที่เกี่ยวข้องในรายการสำเนาโฉนดที่ดิน ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินรับรองแล้ว (เฉพาะสำเนาสัญญาให้จัดส่งเท่าที่อาจหาได้)

(7) สำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลที่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 42 กับที่นายทะเบียนที่ดินรับรองสำเนาแล้ว กรณีผู้ที่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เป็นนิติบุคคลให้ส่งหนังสือรับรองการจดทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ซึ่งออกโดยกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์

(8) หลักฐานการตรวจสอบการอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(9) หลักฐานผลการดำเนินการคดีอาญา เช่น หลักฐานการเปรียบเทียบปรับ สำเนาคำพิพากษาของศาล (ถ้ามี)

เอกสารหลักฐานตาม (1)-(9) ที่ส่งให้สำนักเทศกิจฯ ให้ส่งเป็นสำเนาเอกสาร ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเอกสารนั้นรับรองสำเนาแล้ว จำนวน 2 ชุด

6. เมื่อได้รับเอกสารหลักฐานตามข้อ 5 จากสำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาแล้ว ให้สำนักเทศกิจฯ ตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐานและการดำเนินการตามที่ตอนของกฎหมายในเบื้องต้นว่า สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาได้ดำเนินการตามกฎหมายที่ตนมีความเห็นของกฎหมายเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปตามอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 43 ได้แล้วหรือไม่ หากเอกสารหลักฐานและการดำเนินการถูกต้องครบถ้วนตามที่ตอนของกฎหมายแล้ว ให้สำนักเทศกิจฯ สรุปความเห็นเสนอผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครวินิจฉัยสั่งการ

7. ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสั่งการให้เป็นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้มีคำสั่งจับกุมและกักขังบุคคลซึ่งฝ่าฝืนปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 43(1) ให้สำนักเทศกิจฯ ดำเนินการส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดในการดำเนินการดำเนินคดีระหว่างที่ดำเนินการ ถ้าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ และปรากฏข้อเท็จจริงว่าเจ้าของอาคารได้ยื่นคำขออุทธรณ์หรือดำเนินการแจ้งความมาตรา 39 ทวิ หรือดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามมาตรา 41 แล้ว ให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาแจ้งให้สำนักเทศกิจฯทราบ เพื่อปฏิบัติการดำเนินการ

8. เมื่อศาลได้มีคำสั่งตามข้อ 7 แล้ว ให้สำนักเทศกิจฯ แจ้งให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาทราบ และให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาตรวจสอบว่าอาคารได้มีการรื้อถอนไปตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วหรือไม่ หากมีการรื้อถอนอาคารไปโดยถูกต้องแล้ว ให้แจ้งผลการตรวจสอบให้สำนักเทศกิจฯทราบเพื่อ

/ยุติการ...

ปฏิบัติการตามแผนการ ดำรงปฏิบัติการหรือถอนอาคารให้แจ้งสำนักงานเทศบาล เพื่อพิจารณาสรุปความ เห็นเสนอผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครวินิจฉัยสั่งการให้ดำเนินการตามมาตรา 43(2) ต่อไป

9. ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครได้สั่งการให้หรือถอนอาคารที่กระทำผิดความมาตรา 43(2) ให้
สำนักงานเทศบาลแจ้งให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาดำเนินการดังนี้

- (1) ประมวลการคำร้องถอนอาคารให้แต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เป็นผู้ประมวลการ
- (2) จัดเตรียมเงินงบประมาณตามประมวลการคำร้องถอนอาคารที่คณะกรรมการกำหนด
- (3) เมื่อได้ดำเนินการตาม (2) แล้ว ให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาดำเนินการจ้าง

รับยกอาคารตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการพิสตุ แต่ดำเนินการตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าไม่สามารถหาตัวผู้รับจ้างมาดำเนินการได้ให้เงิน จำหน่ายที่ของสำนักงานเขตหรือสำนักงาน
เขตสาขา หรือหน่วยงานอื่น หรือจ้างแรงงานชั่วคราวร่วมกับแรงงานของสำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขา
ที่มีอยู่ ให้ดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

10. ก่อนให้ดำเนินการหรือถอนอาคาร ผู้ก่อกวนการเขตหรือหัวหน้าสำนักงานเขตสาขาจะต้อง
ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ให้ทูลประกาศเจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดการรื้อถอนและการยึดวัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอน
และสิ่งของที่ยื่นออกจากอาคารแล้วที่มีการรื้อถอน ปิดไว้วันที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ๕ อาคารหรือบริเวณที่มีการ
กระทำดังกล่าวไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันที่จะทำการรื้อถอนและให้ทางหนังสือจัดส่งประกาศดังกล่าวให้เจ้าของ
หรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ดำเนินการหรือผู้ควบคุมงานแล้วแต่กรณีทราบ และให้บุคคลที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินที่
ถูกยึดมาชำระค่าใช้จ้างในการยึด ค่าเช่าสถานที่เก็บ ค่าจ้างดูแลรักษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการยึด
และเก็บรักษาทรัพย์สิน และรับทรัพย์สินคืนคืนไปภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการรื้อถอน วัสดุที่ส่งทางไปรษณีย์
ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของผู้ยื่น หรือจะทำเป็นบันทึกและให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อรับทราบก็ได้

(2) มีหนังสือขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลท้องที่ ให้เข้าเป็นพยานและลงบันทึก
ประจำวันในวันทำการรื้อถอน

(3) มีหนังสือถึงการประสานครหลวง การไฟฟ้านครหลวง หรือส่วนราชการ หรือหน่วยงาน
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาให้ความสะดวกในการรื้อถอน

(4) เมื่อได้ดำเนินการตาม (1)-(3) แล้ว ให้แจ้งสำนักงานเทศบาลทราบเพื่อจัดเจ้าหน้าที่ไป
ร่วมในการรื้อถอน

11. เมื่อถึงกำหนดวันเช่าหรือก่อนแล้ว ให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาแนบคลลตามข้อ 9(3) เข้าทำการรื้อถอนโดยต้องใช้เวลาระมัดระวังตามควรแก่เหตุการณ์

12. ให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาดำเนินการขึ้นยึดตามข้อ 9(1) ถึงข้อ 11 ของแต่ละคดีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน นับตั้งแต่ได้รับแจ้งจากสำนักเทศกิจให้ดำเนินการ หากคดีสำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดดังกล่าว ให้ชี้แจงเหตุผลข้อเท็จจริงและขอขานอภัยขานระยะเวลาดำเนินการต่อไปตจว. ทบทวนกรณีพิเศษได้ และให้แจ้งเหตุดังกล่าวให้สำนักเทศกิจทราบด้วย

13. เมื่อได้ทำการรื้อถอนอาคารแล้ว ให้ผู้อำนวยการเขตหรือหัวหน้าสำนักงานเขตสาขาทำการยึดและเก็บรักษาไว้หรือขายวัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอน รวมทั้งสิ่งของที่พบออกจากอาคารส่วนที่มีการรื้อถอนและถือเงินไว้แทนได้ โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ภาคสนามกฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยเฉพาะในเรื่องการขานผู้ขังวัสดุก่อสร้างและสิ่งของแล้วทำการบันทึกการปิดไว้ และให้ผู้แทนเขตหรือหัวหน้าสำนักงานเขตสาขาทำหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้รับสิทธิผลงานออกนอกอาคาร ผู้รับผลประโยชน์นอกแบบ และค่านวดอาคาร ผู้ควบคุมงาน และผู้ค้า ในการขายหรือเช่าวัสดุหรือสิ่งของที่เหลืออยู่ การส่งหนังสือแจ้งให้ทำโดยวิธีการเช่นเดียวกับการส่งหนังสือแจ้งประกาศกำหนดการรื้อถอนตามข้อ 10(1) อนึ่ง ถ้าเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นมิได้ยื่นขอเช่าหรือซื้อเงินนั้นคืนภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีการรื้อถอน ให้ทรัพย์สินหรือเงินนั้นตกเป็นของกรุงเทพมหานคร เพื่อนำมา เป็นค่าใช้จ่ายงานรื้อถอนอาคารด้วย

14. ถ้ากรุงเทพมหานครยังไม่ได้รับเงินค่าใช้จ่ายตามข้อ 13 และถ้ามีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ยึดและเก็บรักษาไว้ค่าเงินไม่พอชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าว ให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขา ส่งเรื่องให้สำนักเทศกิจ เพื่อดำเนินการส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องเรียกค่าใช้จ่ายดังกล่าวค่าไปพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้

- (1) สำเนาสัญญาจ้างรื้อถอนอาคาร (กรณีการจ้างรื้อถอนอาคาร)
- (2) เอกสารหลักฐานแสดงค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอาคาร เช่น เอกสารหลักฐานการประกาศค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอาคาร เอกสารหลักฐานการชำระค่าจ้างในการรื้อถอนอาคาร
- (3) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินการรื้อถอนอาคารตามข้อ 10(1) เช่น สำเนาประกาศกำหนดการรื้อถอน และการยึดวัสดุก่อสร้างที่ถูกรื้อถอนและสิ่งของที่พบออกจากอาคารที่มีการรื้อถอน รวมทั้งหลักฐานแสดงการปิดประกาศ สำเนาหนังสือแจ้งให้บุคคลตามข้อ 10(1) พยาน ประกาศและให้เจ้า / ของทรัพย์สิน...

กิจกรรมวิจัยเกี่ยวกับสาระคำที่จ่ายในการปิดและรับคืนทรัพย์สิน และหลักฐานการรับหนังสือคังสาว รวมทั้งภาพถ่าย เครื่องมือ อุปกรณ์อาคาร และแสดงสภาพอาคารที่รื้อถอนแล้ว

(4) เอกสารหลักฐานแสดงคำที่จ่ายในการปิด คำเช่าสถานที่เก็บ คำจ้างดูแลรักษาและ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการปิดและเก็บรักษาทรัพย์สิน

(5) สำเนาหนังสือแจ้งให้ชำระค่าที่จ่ายตามข้อ 13 พร้อมหลักฐานการรับหนังสือคังสาว

15. เมื่อทราบผลคดีตามข้อ 14 แล้ว ให้สำนักเทศกิจแจ้งผลคดีให้สำนักงานเขตหรือสำนักเขต สาขาการ และหากกรุงเทพมหานคร เป็นฝ่ายชนะคดีให้สำนักเทศกิจรับผิดชอบในการดำเนินการประสานงานกับ สภามณฑลสูงสุด เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาล และการขอให้ศาลออกคำสั่งและ ฎีกาโดยบังคับคดีแล้วแต่กรณี และให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขารับผิดชอบในการเสนอ ไปสู่ข้าราชการกรุงเทพมหานครมอบอำนาจให้ข้าราชการในสังกัดสำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขา รับผิดชอบ ดำเนินการเป็น ผู้แทนในการบังคับคดี และวางเงินค่าธรรมเนียมการบังคับคดีโดยประสานงานกับสำนัก เทศกิจ เพื่อร่วมดำเนินการและให้สำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาศึกษาตรวจสอบทรัพย์สินของจำเลยตามคำ พิพากษาแล้วแจ้งให้สำนักเทศกิจทราบ เพื่อร่วมกับสำนักงานเขตหรือสำนักงานเขตสาขาแทน สำนักงานบังคับคดี รับผิดชอบคดีของจำเลยคดีพิพาทหาไปชำระผลคดีตามคำวินิจฉัยตามที่พิพากษาให้กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ร้อยเอก
(กฤษฎา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา)
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประวัติผู้เขียน

นาย สุริยน ประภาสวัต เกิดเมื่อวันที่ 20 กันยายน พุทธศักราช 2510 ที่จังหวัดนครสวรรค์ สำเร็จการ
ศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2532 และเนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 47
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง นิติกร 5 สังกัดฝ่ายบังคับการเทศกิจ 2 กองบังคับการเทศกิจ สำนักเทศกิจ
ช่วยราชการฝ่ายเลขานุการ กองกลาง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร